

EGESIF_14-0017

Richtsnoeren betreffende vereenvoudigde kostenopties (SCO's)

Europese structuur- en investeringsfondsen
(ESI-fondsen)

Richtsnoeren betreffende vereenvoudigde kostenopties (SCO's)

Forfaitaire financiering,
standaardschalen van eenheidskosten,
vaste bedragen

(in overeenstemming met de artikelen 67 en 68 van Verordening (EU) nr. 1303/2013, artikel 14, leden 2 tot en met 4, van Verordening (EU) nr. 1304/2013 en artikel 19 van Verordening (EU) nr. 1299/2013)

Europese Commissie

Directoraat-generaal Werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie

Eenheid E1

Versie van september 2014

Please consult <http://ec.europa.eu/esf> for possible updates.

DISCLAIMER:

“Dit is een werkdocument opgesteld door de diensten van de Commissie. Het biedt instanties die betrokken zijn bij de bewaking, controle of uitvoering van de ESI-fondsen technische informatie, binnen de grenzen van het geldende EU-recht, over de wijze waarop de EU-regels op dit gebied moeten worden uitgelegd en toegepast. Dit document wil informatie verstrekken over de manier waarop de diensten van de Commissie deze regels uitleggen, ter bevordering van de uitvoering van de programma's en de toepassing van goede werkmethoden. Deze richtsnoeren laten de interpretatie van het Hof van Justitie en het Gerecht of de besluiten van de Commissie onverlet.”

Noch de Europese Commissie, noch enige persoon die optreedt in naam van de Commissie kan verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik dat kan worden gemaakt van de gegevens in deze publicatie.

Voor elk gebruik of elke reproductie die niet valt onder het auteursrecht van de Europese Unie, dient rechtstreeks van de auteursrechthouder(s) toestemming te worden verkregen.

***Europe Direct helpt u antwoord te vinden op uw vragen
over de Europese Unie.***

Gratis nummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) De informatie wordt gratis verstrekt en bellen is doorgaans gratis, maar sommige operatoren, telefoencellen of hotels kunnen kosten aanrekenen.

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (<http://europa.eu>).
Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2015

ISBN 978-92-79-40763-5 - doi:10.2767/52881 (print)

ISBN 978-92-79-40681-2 - doi:10.2767/4835 (PDF)

© Europese Unie, 2015

Overneming met bronvermelding toegestaan.

Printed in Luxembourg

GEDRUKT OP ELEMENTAIR CHLOORVRIJ GEBLEEKT PAPIER (ECF)

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	7
1.1. Doel	7
1.2. Waarom gebruikmaken van vereenvoudigde kosten?	7
1.2.1. Achtergrond	7
1.2.2. Voordelen van vereenvoudigde kosten	7
1.3. Wanneer vereenvoudigde kosten gebruiken?	8
1.4. Belangrijkste verschillen ten opzichte van de periode 2007-2013	8
1.5. Vereenvoudigde kosten zijn optioneel	10
1.6. Toepasbaarheid van vereenvoudigde kosten	11
1.6.1. Bepaling van het exacte toepassingsgebied van de vereenvoudigde kostenopties, vooral bij openbare aanbestedingen	12
1.6.2. Aanbesteding binnen een project dat door de begunstigde zelf wordt uitgevoerd	12
1.6.3. Aanbevolen aanpak van aanbestede projecten, ook al behoren de begunstigten tot categorieën waarop Richtlijn 2004/18/EG geen betrekking heeft	14
1.6.4. Nationale voorschriften betreffende de subsidiabiliteit van uitgaven	14
1.6.5. Fondsspecifieke voorschriften	14
2. FORFAITAIRE FINANCIERING	15
2.1. Categorieën van kosten definiëren	15
2.2. Specifieke forfaitaire financieringssystemen om de in de verordeningen genoemde indirecte kosten te berekenen	15
2.2.1. Berekeningsmethoden voor indirecte kosten	15
2.2.2. Definitie van directe kosten, indirecte kosten en personeelskosten	15
2.2.3. Fondsspecifieke voorschriften	17
3. STANDAARDSCHALEN VAN EENHEIDSKOSTEN	18
3.1. Algemene beginselen	18
3.2. Specifiek geval van uurlonen	19

4. VASTE BEDRAGEN	21
4.1. Algemene beginselen	21
4.2. Voorbeelden van vaste bedragen	21
5. FORFAITAIRE FINANCIERING, STANDAARDSCHALEN VAN EENHEIDSKOSTEN, VASTE BEDRAGEN VASTSTELLEN	23
5.1. De methode moet vooraf worden beschreven	23
5.2. Een eerlijke, billijke en controleerbare berekeningsmethode	23
5.2.1. Algemene beginselen	23
5.2.1.1. De methode moet eerlijk zijn	23
5.2.1.2. De methode moet billijk zijn	24
5.2.1.3. De methode moet controleerbaar zijn	24
5.2.2. Methoden in de praktijk	24
5.2.2.4. Het gebruik van “statistische” gegevens of andere objectieve informatie	24
5.2.2.5. Het gebruik van gegevens van individuele begunstigden	25
5.3. Gebruik van standaardschalen van eenheidskosten, vaste bedragen en vaste percentages uit andere gebieden	26
5.3.1. Uit andere beleidsmaatregelen van de Europese Unie	26
5.3.1.1. Artikel 67, lid 5, onder b), van de gemeenschappelijke verordening	26
5.3.1.2. Artikel 68, lid 1, onder c), van de gemeenschappelijke verordening	26
5.3.2. Uit regelingen voor door de lidstaat gefinancierde subsidies	27
5.3.3. Hoe kan worden beoordeeld of soorten concrete acties en begunstigden soortgelijk zijn?	27
5.4. Gebruik van in de gemeenschappelijke verordening of in fondsspecifieke voorschriften vastgestelde percentages	28
5.5. Aanpassing van de forfaitaire financiering voor indirecte kosten, vaste bedragen en standaardschalen van eenheidskosten	28
5.6. Specifieke methoden voor de bepaling van bedragen die overeenkomstig de fondsspecifieke voorschriften zijn vastgesteld	29

6. GEVOLGEN VOOR HET BEHEER- EN CONTROLESYSTEEM	31
6.1. Behoeftte aan een gemeenschappelijke audit- en controleaanpak.	31
6.2. Algemene aanpak van controles en audits van vereenvoudigde kostenopties	31
6.3. Gevolgen voor het financieel beheer	32
6.3.1. Algemene bepalingen	32
6.3.2. ... bij forfaitaire financiering	33
6.3.3. ... bij de certificering van uitgaven	33
6.4. Belangrijke punten voor de managementautoriteit	34
6.4.1. ... bij forfaitaire financiering	34
6.4.1.1. Respectievelijke definities van de categorieën van uitgaven	34
6.4.1.2. Gebruik van de bestaande ervaring	34
6.4.2. ... bij een eenheidskost	34
6.4.2.1. Correlatie tussen de gerealiseerde kwantiteiten en de betalingen	34
6.4.2.2. Rechtvaardiging van gedeclareerde kwantiteiten	35
6.4.2.3. Keuze van de standaardschalen van eenheidskosten	35
6.4.3. ... bij een vast bedrag	36
6.4.3.1. Correlatie tussen de gerealiseerde concrete actie en de betalingen	36
6.4.3.2. Rechtvaardiging van de kosten	36
6.4.3.3. Keuze van activiteiten/outputs/resultaten	36
6.5. Audit- en controleaanpak.	37
6.5.1. ... bij forfaitaire financiering	37
6.5.2. ... bij standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen	38
6.5.3. Voorbeelden	39

7. ANDERE BEPALINGEN	40
7.1. Combinatie van opties	40
7.1.1. Algemene beginselen	40
7.1.2. Voorbeelden van combinaties	40
7.2. Beoordeling van de drempels	41
7.2.1. Algemene beginselen.....	41
7.2.2. Fondsspecifiek.....	42
7.3. Verenigbaarheid van de vereenvoudigde kostenopties met de staatssteunregels ...	42
7.4. Gebruik van vereenvoudigde kostenopties bij concrete acties die netto-inkomsten genereren	43
7.4.1. Concrete acties die na voltooiing netto-inkomsten genereren	43
7.4.2. Concrete acties die tijdens de uitvoering netto-inkomsten genereren en waarop de leden 1 tot en met 6 van artikel 61 van de gemeenschappelijke verordening niet van toepassing zijn	43
7.5. Specifiek voor EFRO en ESF: kruisfinanciering	45
7.5.1. Declaratie van de acties die onder artikel 98, lid 2, van de gemeenschappelijke verordening vallen, in verband met de vereenvoudigde kostenopties	45
7.5.2. Voorbeelden	45
BIJLAGE 1: VOORBEELDEN VAN VEREENVOUDIGDE KOSTENOPTIES	46
BIJLAGE 2: VOORBEELD VAN DE VERENIGBAARHEID VAN DE VEREENVOUDIGDE KOSTENOPTIES MET DE STAATSSTEUNREGELS	53
BIJLAGE 3: VEREENVOUDIGDE KOSTENOPTIES (SCO) EN VOOR ELFPO SPECIFIEKE MAATREGELEN	55

1. INLEIDING

1.1. Doel

Deze richtsnoeren zijn opgesteld door de diensten van de Commissie die voor de ESI-fondsen verantwoordelijk zijn, in overleg met de leden van de Technische Werkgroep van het ESF en de Deskundigengroep voor de Europese structuur- en investeringsfondsen (EGESIF). Deze richtsnoeren zijn gebaseerd op en vervangen COCOF nota 09/0025/04-NL die voor de periode 2007-2013 gold. Ze bevatten de nieuwe mogelijkheden die de verordeningen voor 2014-2020 bieden. Deze richtsnoeren gelden echter niet voor de gezamenlijke actieplannen noch voor de standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen die in het kader van artikel 14, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1304/2013 (ESF) worden gebruikt.⁽¹⁾

Dit document heeft tot doel technische informatie te verstrekken over de drie typen vereenvoudigde kosten die op de ESI-fondsen van toepassing zijn, en de beste werkmethoden te delen om de lidstaten tot het gebruik van vereenvoudigde kosten aan te zetten.

De voorbeelden die de belangrijkste punten van toepassing illustreren, zijn zuiver illustratief van aard en vormen geen eis of aanbeveling om ze te gebruiken in het kader van de uitvoering van soortgelijke concrete acties in de programmeringsperiode 2014-2020.

1.2. Waarom gebruikmaken van vereenvoudigde kosten?

1.2.1. Achtergrond

In 2006 maakte een belangrijke vereenvoudiging van de ESF-verordening⁽²⁾ voor de periode 2007-2013 het voor de lidstaten mogelijk om indirecte kosten te declareren op forfaitaire basis, tot 20% van de directe kosten van een concrete actie. Tijdens de programmeringsperiode 2007-2013 zijn enkele extra opties ingevoerd (standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen) en is de mogelijkheid om ervan gebruik te maken, uitgebreid tot het EFRO. Het gebruik van forfaitaire financiering, standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen (hierna "vereenvoudigde kosten" genoemd) is verwelkomd door alle belanghebbenden, onder wie de Europese Rekenkamer. "De Rekenkamer beval [...] aan dat de Commissie de gebruikmaking van uitbetalingen van forfaitaire en vaste bedragen zou uitbreiden, in plaats van het vergoeden van de "werkelijke kosten", teneinde het vóórkomen van fouten minder waarschijnlijk te maken en de administratieve last voor

projectontwikkelaars te verlichten. [...] Dit wijst erop dat projecten waarvan de kosten aan de hand van SCO's werden gedeclareerd, minder foutgevoelig zijn. Een ruimer gebruik van SCO's zou dus normaal gesproken een positieve impact op het foutenpercentage moeten hebben⁽³⁾."

Voor de periode 2014-2020 heeft de Commissie voorgesteld om de opties van de periode 2007-2013 te behouden. De Commissie heeft deze mogelijkheden ook verder uitgebreid met het oog op een grotere rechtszekerheid voor de nationale overheden en een grotere harmonisering tussen de verschillende ESI-fondsen onderling en met andere EU-fondsen die onder gedeeld beheer (AMIF,⁽⁴⁾ ISF⁽⁵⁾) of via andere tenuitvoerleggingsmethoden (Horizon 2020, Erasmus+ bijvoorbeeld) worden uitgevoerd.

De gemeenschappelijke verordening (Verordening (EU) nr. 1303/2013) biedt de mogelijkheid voor de ESI-fondsen om subsidiabele uitgaven van subsidies en terugvorderbare bijstand op basis van werkelijke kosten, maar ook op basis van forfaitaire financiering, standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen te berekenen. De gemeenschappelijke verordening bouwt voort op de systemen die momenteel voor het ESF en het EFRO worden gebruikt, en breidt ze verder uit. Gezien de verschillen tussen de ESI-fondsen zijn in de fondspecifieke verordeningen enkele aanvullende opties voorzien.

1.2.2. Voordelen van vereenvoudigde kosten

Bij vereenvoudigde kosten worden de subsidiabele kosten **berekend** volgens een vooraf bepaalde methode gebaseerd op outputs, resultaten of bepaalde andere kosten. **Het is niet meer nodig voor elke euro aan medegefinancierde uitgaven over individuele ondersteunende documenten te beschikken:** dit is het grootste voordeel van vereenvoudigde kosten omdat het **de administratieve last in belangrijke mate beperkt**. Door het gebruik van vereenvoudigde kosten kunnen de inzet van personeel en de administratieve inspanningen voor het beheer van de ESI-fondsen ook **meer op de verwezenlijking van beleidsdoelen worden toegespitst** dan op het verzamelen en controleren van financiële documenten. Dankzij de vereenvoudiging van het beheerproces zullen ook kleine begunstigden gemakkelijker toegang krijgen tot de ESI-fondsen⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Voor deze instrumenten zullen specifieke richtsnoeren worden opgesteld.

⁽²⁾ Artikel 11, lid 3, onder b), van Verordening (EG) nr. 1081/2006.

⁽³⁾ Jaarverslag over de uitvoering van de begroting, 2013/C 331/01, Europese Rekenkamer.

⁽⁴⁾ Fonds voor asiel, migratie en integratie.

⁽⁵⁾ Fonds voor interne veiligheid.

⁽⁶⁾ ESF, EFRO, Elfpo, EFMZV, CF.

Vereenvoudigde kosten dragen ook bij aan een correcter gebruik van de fondsen (**lager foutenpercentage**). Jarenlang heeft de Europese Rekenkamer de Commissie herhaaldelijk aanbevolen om het gebruik van vereenvoudigde kosten, vooral met betrekking tot het ESF, aan te moedigen en uit te breiden. In het DAS-verslag van 2012 heeft de Rekenkamer berekend dat 26% van de ESF-transacties op vereenvoudigde kosten was gebaseerd en heeft ze daarbij geen onregelmatigheden vastgesteld.⁽⁷⁾

1.3. Wanneer vereenvoudigde kosten gebruiken?

Vereenvoudigde kosten mogen alleen worden gebruikt bij subsidies en terugvorderbare bijstand (artikel 67, lid 1, van de gemeenschappelijke verordening). Als een concrete actie of een project dat deel uitmaakt van een concrete actie, uitsluitend wordt uitgevoerd door middel van openbare aanbesteding, mag geen gebruik worden gemaakt van vereenvoudigde kosten (zie artikel 67, lid 4, van de gemeenschappelijke verordening en paragraaf 1.6.2, [bladzijde 12](#)).

Er wordt aanbevolen om van vereenvoudigde kosten gebruik te maken in één of meer van de volgende omstandigheden:

- als de lidstaten willen dat het beheer van de ESI-fondsen zich meer op outputs en resultaten dan op inputs toespitst;
- als werkelijke kosten moeilijk te controleren en aan te tonen zijn (veel kleine te controleren elementen met geen of geringe afzonderlijke impact op de verwachte output van de concrete acties, ingewikkelde verdeelsleutels enz.);

- als er betrouwbare gegevens over de financiële en kwantitatieve uitvoering van concrete acties beschikbaar zijn (voor sommige berekeningsmogelijkheden zijn deze gegevens echter niet vereist);
- als het risico bestaat dat boekhoudkundige documenten niet goed worden bijgehouden (door kleine ngo's bijvoorbeeld);
- als de concrete acties tot een standaardkader behoren (in dit geval zullen de SCO's een grotere toegevoegde waarde hebben. Dit is echter niet verplicht en sommige berekeningsmogelijkheden zijn gebaseerd op een aanpak per concrete actie/begunstigde);
- als er al SCO-methoden bestaan voor soortgelijke concrete acties en begunstigden binnen een op nationaal niveau gefinancierde regeling of in het kader van een ander EU-instrument.

1.4. Belangrijkste verschillen ten opzichte van de periode 2007-2013

Een van de beginselen die aan het voorstel van de Commissie ten grondslag liggen, was het behoud van het "acquis" van de periode 2007-2013: de opties die nu toepasselijk zijn, zullen ook in de toekomst toepasselijk blijven, als ze op soortgelijke concrete acties en begunstigden worden toegepast. Ten opzichte van de programmeringsperiode 2014-2020 zijn er echter enkele belangrijke wijzigingen (zie tabel 1: Vergelijking tussen de SCO-regels in de periode 2007-2013 en de periode 2014-2020, [bladzijde 9](#)).

⁽⁷⁾ Jaarverslag over de uitvoering van de begroting, 2013/C 331/01, Europese Rekenkamer.

Tabel 1: Vergelijking tussen de SCO-regels in de periode 2007-2013 en de periode 2014-2020

	2007-2013	2014-2020
Fondsen die van vereenvoudigde kosten gebruikmaken	ESF en ERFRO	5 ESI-fondsen
Steunvorm	Niet gespecificeerd	Subsidies en terugvorderbare bijstand
Optie	Bij subsidies is het gebruik van vereenvoudigde kosten optioneel.	Het gebruik is optioneel, met uitzondering van kleine ESF-acties (het is verplicht bij ESF-acties waarbij minder dan 50 000 EUR overheidssteun aan de begunstigde zal worden betaald, behalve bij steun in het kader van een staatssteunregeling).
Berekeningsmethoden	Vooraf gemaakte berekening op basis van een eerlijke, billijke en controleerbare methode.	Vooraf gemaakte berekening op basis van een eerlijke, billijke en controleerbare methode. Er worden bijkomende berekeningsmethoden geïntroduceerd: <ul style="list-style-type: none"> • gebruik van bestaande EU-regelingen voor soortgelijke concrete acties en begunstigten; • gebruik van eigen nationale regelingen voor soortgelijke concrete acties en begunstigten; • gebruik van percentages en specifieke methoden opgenomen in de verordening of in een gedelegeerde handeling (zie bijvoorbeeld artikel 68, lid 1, onder b), van de gemeenschappelijke verordening of artikel 14, lid 2, van de ESF-verordening); • bij ESF: gebruik van een ontwerpbegroting.
Forfaitaire financiering	Forfaitaire financiering wordt alleen gebruikt om indirecte kosten te berekenen.	<ul style="list-style-type: none"> • Forfaitaire financiering mag worden gebruikt om om het even welke categorie van kosten te berekenen. • Bij het ESF: een vast percentage van maximaal 40 % van de subsidiabele directe personeelskosten om alle andere kosten van het project te berekenen. • Bij ETS: een vast percentage van maximaal 20 % van de andere directe kosten dan de personeelskosten van de concrete actie om de directe personeelskosten te berekenen.
Forfaitaire financiering voor indirecte kosten	Maximaal vast percentage om indirecte kosten terug te betalen = 20 % van de directe kosten	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal vast percentage om indirecte kosten met berekeningsvereiste terug te betalen = 25 % van de directe kosten. • Maximaal vast percentage om indirecte kosten zonder berekeningsvereiste terug te betalen = 15 % van de directe personeelskosten. • Vast percentage en methode vastgesteld bij gedelegeerde handeling voor methoden die van toepassing zijn bij beleidsmaatregelen van de Europese Unie voor een soortgelijke concrete actie of begunstigde.
Drempel voor vaste bedragen	Maximaal 50 000 EUR	Maximaal 100 000 EUR overheidsbijdrage
Eenheidskosten		Er is voor personeelskosten een specifieke berekeningsmethode van standaardschalen van eenheidskosten vastgesteld. Uurloon = meest recente bruto jaarcijfer inzake tewerkstellingskosten/1 720 uren.

1.5. Vereenvoudigde kosten zijn optioneel

Het gebruik van vereenvoudigde kosten is optioneel voor de betrokken lidstaat: op het niveau van de begunstigde kan de managementautoriteit⁽⁸⁾ besluiten om dit gebruik optioneel of verplicht te maken voor alle of sommige begunstigten of

voor alle of sommige concrete acties. In de gevallen waarin het systeem niet algemeen verplicht is, moet de reikwijdte van de toe te passen vereenvoudigde kostenopties, d.w.z. de categorie van projecten en activiteiten van begunstigten waarvoor ze beschikbaar zullen zijn, duidelijk worden gespecificeerd en bekendgemaakt in overeenstemming met de algemene beginselen van transparantie en gelijke behandeling.

Specifiek voor het ESF

Overeenkomstig artikel 14, lid 4, van de ESF-verordening is het gebruik van eenheidskosten, vaste bedragen of forfaitaire financiering voor alle kleine concrete acties binnen het ESF verplicht. Deze kleine concrete acties worden gedefinieerd als *“subsidies en terugbetaalbare bijstand waarvoor de overheidssteun⁽⁹⁾ niet meer dan 50 000 EUR bedraagt”*.

Dit bedrag moet worden beschouwd als het maximum aan overheidssteun **dat aan de begunstigde zal worden betaald**, zoals gespecificeerd in het document waarin de voorwaarden voor de steun aan de begunstigde worden vastgesteld (ESI-fondsen + overeenkomstige nationale overheidsfinanciering die aan de begunstigde zal worden betaald als het maximumbedrag dat in de subsidieovereenkomst of desgevallend het subsidiebesluit is vastgelegd). Het omvat noch de eventuele overheidsbijdrage door de begunstigde noch de toelagen of lonen die door een derde partij ten behoeve van de deelnemers aan een concrete actie worden uitbetaald. De overheidssteun die bij afsluiting van de concrete actie aan de begunstigde wordt betaald, heeft geen invloed op deze regel; het is alleen de geprogrammeerde overheidssteun die bepaalt of artikel 14, lid 4, moet worden toegepast (zie paragraaf 7.2.2, [bladzijde 42](#)).

Dit artikel heeft tot doel controles van werkelijke kosten te vermijden die niet kostenefficiënt zijn gezien de lage waarde van deze kosten.

Om alle tegenspraak tussen reeksen van regels te vermijden, zijn er twee uitzonderingen op de toepassing van artikel 14, lid 4, van de ESF-verordening:

- als artikel 67, lid 4, van de gemeenschappelijke verordening van toepassing is, d.w.z. als de concrete actie of een project dat deel uitmaakt van een concrete actie, uitsluitend wordt uitgevoerd door middel van openbare aanbesteding, mogen vereenvoudigde kostenopties niet worden gebruikt;
- als concrete acties steun krijgen in het kader van een staatssteunregeling, worden de regels van de staatssteunregeling toegepast. De managementautoriteit moet garanderen dat de staatssteunregels de toepassing van vereenvoudigde kostenopties niet verhinderen.

⁽⁹⁾ **Opgelet:** Gelieve op te merken dat artikel 14 van de ESF-verordening naar “overheidssteun” verwijst (d.w.z. overheidssteun die aan de begunstigde zal worden betaald, zoals gespecificeerd in het document waarin de voorwaarden voor de steun aan de begunstigde worden vastgesteld — ESI-fondsen + overeenkomstige nationale overheidsfinanciering die aan de begunstigde zal worden betaald). Het omvat noch de eventuele overheidsbijdrage door de begunstigde noch de toelagen of lonen die door een derde partij ten behoeve van de deelnemers aan een concrete actie worden uitbetaald, terwijl artikel 67 van de gemeenschappelijke verordening naar “overheidsbijdrage” verwijst (zie artikel 2, lid 15, van de gemeenschappelijke verordening).

⁽⁸⁾ Comité van toezicht voor ETS.

Voorbeeld (specifiek voor het ESF)

De ontwerpbegroting van een overheidsinstantie voor een concrete actie met een totale subsidiabele kostprijs van 70 000 EUR ziet er als volgt uit:

Nationale overheidsfinanciering	10 000 EUR
ESF	35 000 EUR
Eigen financiering	15 000 EUR
Toelagen aan de deelnemers betaald door de openbare dienst voor arbeidsvoorziening	10 000 EUR
Totaal financieringsplan	70 000 EUR

Ondanks de totale financiering van 70 000 EUR valt dit project onder de categorie van projecten waarvoor het gebruik van vereenvoudigde kosten verplicht is.

De eigen financiering (15 000 EUR) van een overheidsinstantie wordt immers buiten beschouwing gelaten bij de bepaling van de aan de begunstigde betaalde overheidssteun.

De toelagen voor de deelnemers die door de openbare dienst voor arbeidsvoorziening worden betaald (10 000 EUR), worden evenmin meegeteld, aangezien ze door een derde partij aan de deelnemers worden betaald.

Daarom is de overheidssteun gelijk aan 35 000 EUR + 10 000 EUR = 45 000 EUR, wat minder is dan de drempel van 50 000 EUR.

1.6. Toepasbaarheid van vereenvoudigde kosten

Volgens de artikelen 67 en 68 van de gemeenschappelijke verordening mogen vereenvoudigde kosten alleen worden toegepast in geval van subsidies en terugvorderbare bijstand.

Krachtens artikel 67, lid 4, van de gemeenschappelijke verordening mag geen gebruik worden gemaakt van vereenvoudigde kosten als een concrete actie, zoals gedefinieerd in artikel 2, lid 9, van de gemeenschappelijke verordening, of een project dat deel uitmaakt van een concrete actie, wordt uitbesteed en uitsluitend wordt uitgevoerd middels de openbare aanbesteding van werken, goederen of diensten. Onder concrete acties "die worden uitgevoerd na openbare aanbestedingsprocedures" verstaat de Commissie concrete acties die worden uitgevoerd na de plaatsing van overheidsopdrachten in overeenstemming met Richtlijn 2004/18/EG (inclusief bijlagen)

of geplaatste overheidsopdrachten die onder de drempel van diezelfde richtlijn blijven.

De uitvoering van een concrete actie door middel van een aanbestedingsprocedure waarbij **de begunstigde aan de contractant betalingen verricht die op basis van vooraf vastgestelde eenheidskosten of vaste bedragen zijn bepaald**, is echter wel mogelijk. De facturen die door middel van openbare aanbestedingen worden betaald, zijn volgens artikel 67, lid 1, onder a), van de gemeenschappelijke verordening immers werkelijk gemaakte en door de begunstigde betaalde kosten, hoewel ze in de aanbesteding als een standaardschaal van eenheidskosten of een vast bedrag zijn vastgelegd.⁽¹⁰⁾ Dit betekent dus dat standaardschalen van eenheidskosten, vaste bedragen of vaste percentages in een openbare aanbestedingsprocedure als betalingsmethode mogen worden gebruikt, maar dat de bepalingen krachtens artikel 67, lid 1, onder b) tot en met d), van de gemeenschappelijke verordening niet van toepassing zijn.

Voorbeeld (ESF)

Als een begunstigde een opleiding door middel van een openbare aanbesteding uitvoert, is het mogelijk dat de begunstigde in de aanbesteding de inschrijvers vraagt om hun prijsopfferte te baseren op een eenheidskost per deelnemer die aan het einde van de opleiding een diploma behaalt.

De voorwaarden van de aanbesteding kunnen dus als volgt luiden: één deelnemer met diploma = 1 000 EUR.

Als aan het einde van de opleiding tien deelnemers een diploma behalen, kan de begunstigde 10 000 EUR subsidiabele uitgaven aan de managementautoriteit declareren.

Deze 10 000 EUR zullen als op werkelijke kosten gebaseerd worden beschouwd. Daarom zal de controle of audit van deze uitgaven bestaan uit een verificatie van de aanbestedingsprocedure en van de naleving van de opdrachtvoorwaarden (in dit voorbeeld, of er bewijs is dat er voor elke betaalde eenheidskost een deelnemer een diploma heeft behaald). De onderliggende kosten van de opleiding (huur van faciliteiten, personeelskosten enz.) zullen niet worden gecontroleerd, aangezien de opdracht niet in een vergoeding op die basis voorziet.

⁽¹⁰⁾ Zie gezamenlijke verklaring van de Raad en de Commissie bij artikel 67 van de gemeenschappelijke verordening (opgenomen in Coreper/de Raad 8207/12, ADD 7 REV 1).

1.6.1. Bepaling van het exacte toepassingsgebied van de vereenvoudigde kostenopties, vooral bij openbare aanbestedingen

Wanneer de vereenvoudigde kostenopties van toepassing zijn op een concrete actie, moet worden bepaald of ze kunnen worden toegepast op alle of sommige onderdelen van de concrete actie. Dit hangt af van wat de lidstaat onder een concrete actie verstaat. In sommige lidstaten bestaat een concrete actie uit een groep van projecten en wordt de concrete actie ook uitgevoerd door middel van een groep van projecten (de definitie hangt af van de structuur van de programma's gesteund door de ESI-fondsen uit hoofde van hun respectievelijke toepassingsbereik).

Om te kunnen beoordelen op welke projecten van de concrete actie de vereenvoudigde kostenopties kunnen worden toegepast,

moeten de projecten die samen de concrete actie uitmaken, op de laagst mogelijke schaal worden gedefinieerd. Als de begunstigde de volledige uitvoering van alle of sommige projecten door middel van openbare aanbesteding uitbesteedt, kunnen de vereenvoudigde kostenopties niet worden toegepast op die projecten die aan openbare aanbesteding zijn onderworpen.

1.6.2. Aanbesteding binnen een project dat door de begunstigde zelf wordt uitgevoerd

Wanneer de begunstigde⁽¹¹⁾ zelf een project uitvoert (door volledige controle te houden over het beheer en de uitvoering van het project), zijn de vereenvoudigde kostenopties toepasbaar, ook als enkele **categorieën van kosten** binnen het project (bv. sommige projectuitvoeringskosten zoals schoonmaakdiensten, externe deskundigheid, de aanschaf van meubilair enz.) worden uitbesteed.⁽¹²⁾

Voorbeeld (ESF)

Er wordt een subsidie van 20 000 000 EUR toegekend aan een openbare dienst voor arbeidsvoorziening (hierna "de begunstigde" genoemd) om twee jaar lang de re-integratie van 5 000 langdurig werklozen te organiseren (hierna "de concrete actie" genoemd): deze concrete actie zal via verschillende projecten worden uitgevoerd: 7 000 000 EUR individuele ondersteuningsprojecten die door de begunstigde zelf worden uitgevoerd, opleidingsprojecten die voor 5 000 000 EUR door de begunstigde zelf worden uitgevoerd en voor de rest (8 000 000 EUR) via openbare aanbestedingen worden uitbesteed. Aangezien de begunstigde een openbare entiteit is, zullen de opleidingsinstellingen voor de uitbesteede projecten moeten worden geselecteerd door middel van openbare aanbestedingen afhankelijk van de toepasselijke drempel en zullen de vereenvoudigde kostenopties niet van toepassing zijn op die projecten van de concrete actie. Ze zullen slechts van toepassing zijn op een bedrag van 12 000 000 EUR. Voor de opleidingsprojecten die de begunstigde zelf uitvoert, wordt geaccepteerd dat enkele kostenposten worden uitbesteed en in de vereenvoudigde kostenopties worden meegenomen (zoals externe deskundigen, schoonmaakdiensten enz.).

Voorbeeld (EFRO)

Een gemeentebestuur ontvangt subsidies ten bedrage van ten hoogste 1 000 000 EUR subsidiabele kosten voor de aanleg van een weg. Hiervoor moet de gemeente een openbare aanbesteding uitschrijven voor een contract met een waarde van naar schatting 700 000 EUR. Daarnaast maakt het gemeentebestuur ook bepaalde gerelateerde kosten ten bedrage van 300 000 EUR (onteigeningen, kosten van geschillen⁽¹³⁾, bewaking van de voortgang op de werf, door eigen medewerkers uitgevoerde milieueffectstudies, campagnes, tests voor de oplevering van de weg enz.). Op het bedrag van 300 000 EUR directe kosten, en voor zover deze kosten subsidiabel zijn op grond van de bepalingen van de lidstaten en de Unie, kunnen de vereenvoudigde kostenopties (bijvoorbeeld indirecte kosten gedeclareerd op basis van een vast percentage) van toepassing zijn.

⁽¹³⁾ Overeenkomstig artikel 2, lid 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 481/2014 van de Commissie zijn kosten van geschillen in het kader van de ETS-programma's niet subsidiabel.

⁽¹¹⁾ Dit geldt los van de aard van de uitvoeringsinstantie, particulier of openbaar.

⁽¹²⁾ Laatste zin van artikel 67, lid 4, van de gemeenschappelijke verordening.

In het geval van forfaitaire financiering kan de mate van aanbesteding van sommige categorieën van kosten door de begunstigde een impact hebben op het aandeel berekende kosten. Daarom moeten de lidstaten de impact beoordelen van de mate van aanbesteding van diensten binnen projecten die deel uitmaken van een concrete actie, op het aandeel van de berekende kosten en dus op het vaste percentage, behalve in het geval van vaste percentages die in de verordening zijn verankerd (artikel 68, onder b) en c), van de gemeenschappelijke verordening, artikel 14, lid 2, van de ESF-verordening en artikel 19 van de ETS-verordening). Het kan hierbij nodig zijn om verzachtende maatregelen in de methode op te nemen: bijvoorbeeld als de mate van aanbesteding van diensten een beduidende impact op het aandeel van de berekende kosten heeft, moet het vaste percentage in verhouding tot de mate van aanbesteding worden verlaagd of slechts worden toegepast op

die kosten die niet via aanbesteding worden betaald (bij de forfaitaire financiering van indirecte kosten in het kader van Horizon 2020 is het verplicht om de uitbestedingskosten af te trekken). Het kan echter ook zijn dat de mate van aanbesteding van diensten geen effect heeft op het aandeel van de berekende kosten of dat dit effect niet significant is. In dat geval zijn verzachtende maatregelen mogelijk niet nodig. Het effect van de aanbesteding van diensten op het vaste percentage moet echter worden geanalyseerd (bijvoorbeeld op basis van soortgelijke maatregelen in het verleden of eerdere projecten) en in aanmerking worden genomen bij het bepalen van de methode (vast percentage) voor de toepassing van forfaitaire financiering. Op voorwaarde dat het beginsel van gelijke behandeling in acht wordt genomen, kunnen de lidstaten beslissen of aanbestede diensten in een project al dan niet uitgesloten zijn van de categorieën van kosten waarop het percentage moet worden toegepast.

Voorbeeld (EFRO)

Een gemeentebestuur ontvangt subsidies ten bedrage van ten hoogste 1 000 000 EUR subsidiabele kosten voor de aanleg van een weg.

Voor deze concrete actie die niet uitsluitend via openbare aanbesteding wordt uitgevoerd, wil de managementautoriteit gebruikmaken van artikel 68, lid 1, onder b), van de gemeenschappelijke verordening om de indirecte kosten te berekenen. De managementautoriteit wil echter de impact van het inzetten van personeel van onderaannemers op de omvang van de indirecte kosten verzachten. Ze beslist om de directe personeelskosten van het personeel van de onderaannemers niet mee te rekenen bij de directe personeelskosten die forfaitair worden gedeclareerd.

De ontwerpbegroting voor de concrete actie ziet er als volgt uit:

Project 1: werk (openbare aanbesteding)	700 000 EUR
Project 2: andere kosten:	298 500 EUR
<i>Directe personeelskosten</i>	<i>50 000 EUR</i>
<i>waarvan directe personeelskosten voor personeel van onderaannemers</i>	<i>10 000 EUR</i>
<i>Andere directe kosten</i>	<i>242 500 EUR</i>
<i>Indirecte kosten</i>	<i>(Directe personeelskosten – directe personeelskosten voor personeel van onderaannemers) x 15% = 40 000 EUR x 15% = 6 000 EUR</i>
Totale gedeclareerde kosten	998 500 EUR

1.6.3. Aanbevolen aanpak van aanbestede projecten, ook al behoren de begunstigden tot categorieën waarop Richtlijn 2004/18/EG geen betrekking heeft

De Commissie beveelt aan, teneinde de intentie te respecteren dat het gebruik van de vereenvoudigde kostenopties tot subsidies en terugvorderbare bijstand wordt beperkt, om voor aanbestede projecten de hierboven ontwikkelde aanpak te hanteren (paragraaf 1.6.1, [bladzijde 12](#) toepassen naar analogie, paragraaf 1.6.2, [bladzijde 12](#) in alle gevallen toepassen), ook al behoren de begunstigden tot categorieën waarop Richtlijn 2004/18/EG geen betrekking heeft.

1.6.4. Nationale voorschriften betreffende de subsidiabiliteit van uitgaven⁽¹⁴⁾

Voor de programmeringsperiode 2014-2020 wordt de subsidiabiliteit van uitgaven bepaald op basis van nationale voorschriften, behoudens de uitzonderingen uit de fondsspecifieke

verordeningen (artikel 65, lid 1, van de gemeenschappelijke verordening). Zij moeten betrekking hebben op alle uitgaven die in het kader van het programma worden gedeclareerd. Bovendien is de "managementautoriteit ervoor verantwoordelijk dat het (...) programma overeenkomstig het beginsel van goed financieel beheer wordt beheerd" (artikel 125, lid 1, van de gemeenschappelijke verordening) en heeft de managementautoriteit de mogelijkheid om striktere regels toe te passen dan de regels die zijn neergelegd in het van toepassing zijnde Europese wettelijke kader.

Daarom moeten managementautoriteiten de subsidiabiliteitsvoorschriften voor concrete acties in het kader van de ESI-fondsen op het passende niveau (nationaal, regionaal, lokaal, per operationeel programma) vaststellen en documenteren, deze voorschriften toegankelijk maken voor potentiële begunstigden en alle relevante voorschriften vermelden in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld. Als onderdeel van deze voorschriften moet het kader voor de toepassing van artikel 67 van de gemeenschappelijke verordening ook worden vastgesteld.

1.6.5. Fondsspecifieke voorschriften

Specifiek voor het Elfpo

Managementautoriteiten moeten ervoor zorgen dat de relevante berekeningen met betrekking tot de vereenvoudigde kostenopties geschikt en nauwkeurig zijn wanneer ze vooraf worden bepaald op basis van een eerlijke, billijke en controleerbare berekeningsmethode. Hiertoe moet een instantie die functioneel onafhankelijk is van de autoriteiten die voor de uitvoering van het programma verantwoordelijk zijn, en de juiste deskundigheid bezit, de berekeningen verrichten of hun geschiktheid en nauwkeurigheid bevestigen. Een verklaring waarin de geschiktheid en nauwkeurigheid van de berekeningen wordt bevestigd, moet in het programma voor plattelandsontwikkeling (POP) zijn opgenomen.⁽¹⁵⁾

Als de managementautoriteit een methode gebruikt die in overeenstemming met artikel 67, lid 5, onder b), c), d) of e), van de gemeenschappelijke verordening is vastgesteld, moeten deze berekeningen niet worden uitgevoerd en moet voornoemde verklaring niet worden vorgelegd.

Het POP moet enkel de methode vermelden die is gebruikt voor de berekening van de betalingen die op vereenvoudigde kostenopties zijn gebaseerd. Als deze methode gedurende de volledige programmeringsperiode ongewijzigd blijft, moet het programma niet worden gewijzigd. Als een systeem van vereenvoudigde kostenopties als betalingsmechanisme in het kader van een specifieke maatregel wordt ingevoerd, moet het programma dienovereenkomstig worden gewijzigd.

Raadpleeg de laatste bijlage bij deze richtsnoeren voor een lijst van Elfpo-maatregelen waarop vereenvoudigde kostenopties van toepassing zijn.

⁽¹⁵⁾ Artikel 62 van Verordening (EU) nr. 1305/2013.

Specifiek voor ETS

Er zijn op Europees niveau specifieke voorschriften vastgelegd over de subsidiabiliteit van uitgaven binnen samenwerkingsprogramma's voor wat betreft personeelskosten, kantoor- en administratie-uitgaven, reis- en accommodatiekosten, kosten voor externe deskundigheid en diensten en uitgaven voor apparatuur.

Onverminderd de subsidiabiliteitsvoorschriften die in de gemeenschappelijke verordening, in de ETS-verordening en in de specifieke subsidiabiliteitsvoorschriften voor het samenwerkingsprogramma zijn vastgelegd, zal het Comité van toezicht aanvullende voorschriften voor de subsidiabiliteit van uitgaven voor het samenwerkingsprogramma in zijn geheel vastleggen.

Voor aangelegenheden die niet onder bovenstaande bepalingen vallen, zullen de nationale voorschriften gelden van de lidstaat waar de uitgaven worden gedaan.

⁽¹⁴⁾ Deze paragraaf is niet van toepassing op ETS. Gelieve 1.6.5 op [bladzijde 14](#) te lezen.

2. FORFAITAIRE FINANCIERING

In geval van forfaitaire financiering worden specifieke, vooraf duidelijk geïdentificeerde categorieën van subsidiabele kosten berekend door een percentage toe te passen dat vooraf aan een of meer *andere* categorieën van kosten is gekoppeld.

2.1. Categorieën van kosten definiëren

In een systeem van forfaitaire financiering zijn er ten hoogste drie typen categorieën van kosten:

- type 1: categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele bedragen te berekenen;
- type 2: categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage zullen worden berekend;
- type 3: in voorkomend geval andere categorieën van subsidiabele kosten: het percentage wordt er niet op toegepast en ze worden niet met het vaste percentage berekend.

Wanneer een systeem van forfaitaire financiering wordt gebruikt, moet de managementautoriteit bij elke categorie van kosten bepalen onder welk type ze valt: elke categorie van uitgaven valt duidelijk onder één – en slechts één – van de drie typen. Merk op dat in sommige gevallen een type kan worden omschreven door het tegenover een ander type of de andere typen te stellen (bijvoorbeeld, in een systeem waar er enkel directe (type 1) en indirecte kosten (type 2) zijn, kunnen de indirecte kosten worden omschreven als alle subsidiabele kosten die geen subsidiabele directe kosten zijn).

De verordening legt geen enkele beperking op voor wat betreft categorieën van subsidiabele kosten die voor forfaitaire financiering mogen worden gebruikt. Het gebruik van vaste percentages moet echter in de eerste plaats tot doel hebben de zaken te vereenvoudigen en het foutenpercentage te verlagen. Daarom zijn vaste percentages het best geschikt voor kosten die relatief klein zijn en waarvan de controle duur is.

2.2. Specifieke forfaitaire financieringssystemen om de in de verordeningen genoemde indirecte kosten te berekenen

2.2.1. Berekeningsmethoden voor indirecte kosten

De verordeningen bevatten enkele specifieke forfaitaire financieringssystemen. Artikel 68, lid 1, van de gemeenschappelijke

verordening zet **enkele forfaitaire financieringssystemen voor de berekening van indirecte kosten** uiteen:

- Onder a) wordt het algemene forfaitaire financieringssysteem voor indirecte kosten met een vast percentage van maximaal 25% uiteengezet. Dit is een voortzetting van het huidige systeem; het werkelijk te gebruiken percentage moet worden gerechtvaardigd aan de hand van een van de berekeningsmethoden uit artikel 67, lid 5, onder a) en c), van de gemeenschappelijke verordening. Dit systeem is flexibel. Het kan gebaseerd zijn:
 - op slechts twee typen van kosten — type 1: directe kosten, type 2: indirecte kosten; of
 - op drie typen van kosten: type 1: “beperkte” directe kosten, type 2: indirecte kosten berekend op basis van type 1, type 3: directe kosten die niet onder de “beperkte” directe kosten (van type 1) vallen.
- Volgens b) kan een managementautoriteit een vast percentage van maximaal **15% van de directe personeelskosten** gebruiken om de indirecte kosten te berekenen. Het percentage van 15% mag door de managementautoriteit direct worden gebruikt, zonder dat enige rechtvaardiging is vereist. Dit is een voorbeeld van een systeem waarbij er drie categorieën van kosten zullen zijn: (type 1) directe personeelskosten, (type 2) indirecte kosten, (type 3) andere directe kosten dan personeelskosten (zie bijlage 1, [bladzijde 46](#) voor een voorbeeld).
- Volgens c) is het mogelijk een vast percentage voor indirecte kosten te gebruiken dat al van toepassing is bij beleidsmaatregelen van de Europese Unie, op basis van deze die in het kader van Horizon 2020 en LIFE bestaan en in een gedelegeerde handeling zijn vastgesteld (zie 5.3.1.2, [bladzijde 26](#)).

2.2.2. Definitie van directe kosten, indirecte kosten en personeelskosten

Om deze systemen te gebruiken, kan het nodig zijn dat de managementautoriteit definieert wat directe, indirecte en personeelskosten zijn. Deze definities moeten in overeenstemming zijn met onderstaande algemene richtsnoeren van de Commissie:

- **Directe kosten** zijn kosten die rechtstreeks samenhangen met een individuele activiteit van de entiteit, waarbij het verband met deze individuele activiteit kan worden aangetoond (bijvoorbeeld via directe tijdregistratie).
- **Indirecte kosten** daarentegen zijn doorgaans kosten die niet rechtstreeks in verband staan of kunnen worden gebracht met een individuele activiteit van de betrokken entiteit. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om administratieve uitgaven, waarbij het moeilijk is om precies te bepalen welk bedrag aan een specifieke activiteit is toe te schrijven (typische administratie-/personeelskosten,

zoals beheerkosten, wervingskosten, de kosten van een accountant of een schoonmaker, de kosten van telefoon, water en elektriciteit enz.⁽¹⁶⁾.

- **Personeelskosten⁽¹⁷⁾** zijn de kosten die voortvloeien uit een overeenkomst tussen een werkgever en werknemer of dienstverleningscontracten voor extern personeel (op voorwaarde dat deze kosten duidelijk identificeerbaar zijn). Als een begunstigde bijvoorbeeld de diensten van een externe opleider voor zijn interne opleidingen inhuurt, moet de factuur duidelijk de verschillende typen van kosten vermelden. Het loon van de opleider zal als externe personeelskosten worden beschouwd. Het lesmateriaal bijvoorbeeld moet echter buiten beschouwing worden

gelaten. Personeelskosten omvatten de totale bezoldiging, met inbegrip van voordelen in natura die overeenkomstig collectieve arbeidsovereenkomsten worden gegeven voor werk dat met de concrete actie in verband staat. Ze omvatten eveneens belastingen en de socialezekerheidsbijdragen van werknemers (eerste en twee pijler, derde pijler alleen indien vastgelegd in een collectieve arbeidsovereenkomst) en de verplichte en vrijwillige socialezekerheidsbijdragen van de werkgever. Kosten van zakenreizen worden echter niet als personeelskosten beschouwd. Toelagen of lonen die ten behoeve van de deelnemers aan ESF-acties worden uitbetaald, worden evenmin als personeelskosten beschouwd.

Voorbeeld (ESI-fondsen): Vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling (CLLD)

De managementautoriteit heeft, op basis van ervaringen uit het verleden, het typische aandeel ingeschat van de lopende kosten en dynamiseringskosten van een plaatselijke actiegroep ten opzichte van de uitgaven die zijn gemaakt voor de uitvoering van lokale concrete acties in het kader van de CLLD-strategie, en de voorbereiding en uitvoering van de samenwerkingsactiviteiten van de plaatselijke actiegroep. Hoewel de steun uit de ESI-fondsen voor lopende kosten en dynamiseringskosten niet meer dan 25 % van de totale overheidsuitgaven in het kader van de CLLD-strategie mag bedragen, blijkt uit ervaring dat dit percentage in de meeste gevallen in werkelijkheid kleiner is.

De managementautoriteit stelt een vast percentage van 17 % vast (gebaseerd op een eerlijke, billijke en controleerbare methode in overeenstemming met artikel 67, lid 1, onder d), en artikel 67, lid 5, onder a), van de gemeenschappelijke verordening, maar *niet* met artikel 68, lid 1, onder a), van de gemeenschappelijke verordening, aangezien dit vast percentage niet uitsluitend op indirecte kosten betrekking heeft) van de uitgaven die worden gedaan voor de uitvoering van concrete acties in het kader van de CLLD-strategie en voor de voorbereiding en uitvoering van de samenwerkingsactiviteiten van de plaatselijke actiegroep, om de volgende kosten te dekken:

- lopende kosten (operationele kosten, personeelskosten, opleidingskosten, kosten voor public relations, financiële kosten, kosten voor monitoring en evaluatie van de strategie);
- kosten voor de dynamisering van de CLLD-strategie om uitwisseling tussen belanghebbenden te vereenvoudigen om informatie te verstrekken en de strategie te propageren en om potentiële begunstigden te ondersteunen met het doel concrete acties te ontwikkelen en aanvragen voor te bereiden.

Als de aan de plaatselijke actiegroep toegekende begroting voor de uitvoering van concrete acties in het kader van de CLLD-strategie en voor de voorbereiding en uitvoering van de samenwerkingsactiviteiten van de plaatselijke actiegroep voor de periode 2014-2020 1,5 miljoen EUR (type 1) bedraagt, is de maximumbegroting voor de lopende kosten en de dynamiseringskosten dus gelijk aan 1,5 miljoen EUR x 17 % = 255 000 EUR (type 2). Bijgevolg bedraagt de totale begrotingstoewijzing aan de plaatselijke actiegroep 1,755 miljoen EUR.

In de uitvoeringsfase betekent dit dat telkens wanneer een begunstigde terugbetaling vraagt van de bij een project gemaakte kosten, de plaatselijke actiegroep ook 17 % van dat bedrag kan vragen om haar lopende kosten en dynamiseringskosten te dekken.

Als bijvoorbeeld de uitgaven voor een project 1 000 EUR (type 1) bedragen, kan de plaatselijke actiegroep aan de managementautoriteit 1 000 EUR x 17 % = 170 EUR (type 2) voor haar lopende kosten en dynamiseringskosten declareren.

De plaatselijke actiegroep moet geen ondersteunende documenten indienen voor de lopende kosten en dynamiseringskosten die op basis van het vaste percentage worden gedeclareerd, maar de wijze waarop de 17 % is vastgelegd, moet controleerbaar zijn.

Er moet worden opgemerkt dat het vaste percentage voor lopende kosten of voor dynamiseringskosten afzonderlijk kan worden vastgesteld.

N.B. Denk eraan dat, zoals in het voorbeeld hierboven, de methode om het vaste percentage vast te stellen, niet noodzakelijk dezelfde hoeft te zijn als deze die is gebruikt om het maximumpercentage van 25 % vast te stellen. Ongeacht de methode die wordt gebruikt om het vaste percentage te bepalen, moeten de bepalingen betreffende het maximumpercentage voor de lopende kosten en de dynamiseringskosten uit artikel 35, lid 2, van de gemeenschappelijke verordening altijd worden nageleefd.

⁽¹⁶⁾ Deze lijst is louter illustratief. De verantwoordelijkheid om de verschillende categorieën van kosten op een ondubbelzinnige manier te definiëren, berust volledig bij de lidstaat.

⁽¹⁷⁾ Deze definitie is niet van toepassing op ETS. Raadpleeg Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 481/2014 van de Commissie voor een ETS-definitie van personeelskosten.

2.2.3. Fondsspecifieke voorschriften

Specifiek voor het ESF

Artikel 14, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1304/2013 bevat een **voor het ESF specifiek forfaitair financieringssysteem. De directe personeelskosten mogen worden gebruikt om alle andere categorieën van subsidiabele kosten van het project te berekenen**, op basis van een vast percentage van maximaal 40%. "Alle andere categorieën van kosten" omvatten andere directe kosten (met uitzondering van directe personeelskosten, maar met inbegrip van ten behoeve van de deelnemers uitbetaalde lonen en toelagen) en indirecte kosten. Het percentage van 40% mag door de managementautoriteit direct worden gebruikt, zonder dat enige rechtvaardiging is vereist.

Voorbeeld (specifiek voor het ESF)

De ontwerpbegroting van een opleiding bedraagt:

Totale directe kosten	55 000	Totale indirecte kosten	5 000
Directe personeelskosten	30 000	Indirecte personeelskosten	4 000
Kosten voor de opleidingsruimte	4 000	Elektriciteit, telefoon	1 000
Reiskosten	5 000		
Maaltijden	1 000		
Informatie/Publiciteit	5 000		
Toelagen betaald aan de deelnemers door de openbare dienst voor arbeidsvoorziening	10 000		

De managementautoriteit kan besluiten om artikel 14, lid 2, van de ESF-verordening op dit project toe te passen. In dat geval zou de subsidieovereenkomst maximaal de volgende bedragen toewijzen:

Directe personeelskosten: 30 000 EUR

Andere kosten: 30 000 x 40% = 12 000 EUR

Totale kosten: 30 000 + 12 000 = 42 000 EUR

Specifiek voor ETS

Artikel 19 van Verordening (EU) nr. 1299/2013 stelt dat de personeelskosten van een concrete actie mogen worden berekend als een vast percentage, met een maximum van 20%, van de directe kosten, met uitzondering van de personeelskosten, van die actie. Dit betekent dat alleen de directe personeelskosten als een vast percentage (van de directe kosten met uitzondering van de personeelskosten) mogen worden berekend; het betekent ook dat dit vast percentage mag worden gebruikt zonder dat de lidstaat een berekening hoeft uit te voeren om het toepasselijke percentage vast te stellen.

3. STANDAARDSCHALEN VAN EENHEIDSKOSTEN

3.1. Algemene beginselen

In het geval van standaardschalen van eenheidskosten worden de subsidiabele kosten van een concrete actie geheel of gedeeltelijk **berekend** op basis van gekwantificeerde activiteiten, input, outputs of resultaten, vermenigvuldigd met vooraf vastgestelde standaardschalen van eenheidskosten. Deze mogelijkheid kan voor elk type project of deelproject worden gebruikt, als het mogelijk is om een activiteit en standaardschalen van eenheidskosten te kwantificeren. Standaardschalen van eenheidskosten zijn vooral van toepassing op gemakkelijk te kwantificeren elementen.

De standaardschalen van eenheidskosten kunnen **op het proces gebaseerd zijn**, dat wil zeggen gericht op het dekken

van de werkelijke kosten van de uitvoering van de concrete actie door middel van een zo goed mogelijke benadering van die kosten. Ze kunnen ook **op de uitkomst gebaseerd zijn** (output of resultaat) of zowel op basis van het proces als de uitkomst worden bepaald (zie voorbeeld in paragraaf 6.5.3, [bladzijde 39](#)).

Managementautoriteiten moeten ook rekening houden met de impact van de verschillende configuraties in termen van rechtvaardiging van subsidiabele kosten.

Een managementautoriteit kan verschillende schalen van eenheidskosten voor verschillende activiteiten vastleggen.

Voorbeeld (ESF, gebaseerd op output)

Voor een IT-opleiding van 1 000 uur voor 20 gevorderde deelnemers kunnen de subsidiabele kosten worden berekend op basis van de kosten per opleidingsuur x het aantal uren dat de deelnemers aan de opleiding deelnemen. De kosten per uur zijn door de managementautoriteit vooraf vastgesteld en worden vermeld in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld.

Als bijvoorbeeld wordt aangenomen dat de managementautoriteit de opleidingskosten op 7 EUR per uur per deelnemer heeft vastgesteld, bedraagt de maximale subsidie die aan het project kan worden toegekend, 1 000 uur x 20 deelnemers x 7 EUR per uur per deelnemer = 140 000 EUR.

Aan het einde van de concrete actie zullen de uiteindelijke subsidiabele kosten worden bepaald op basis van het werkelijke aantal uren van elke deelnemer (waarbij een zekere gerechtvaardigde afwezigheid kan worden aanvaard), na vaststelling van de werkelijke participatie door de deelnemers en de verzorgde opleidingen. De noodzaak om nauwkeurige aanwezigheidslijsten van de deelnemers bij te houden, waarin de opleidingsactiviteiten worden gespecificeerd en de werkelijke aanwezigheid van deelnemers wordt gecertificeerd, blijft bestaan.

Wanneer uiteindelijk slechts 18 personen aan de opleiding hebben deelgenomen, waarvan 6 gedurende 900 uur, 5 gedurende 950 uur, 5 gedurende 980 uur en de overige 2 gedurende 1 000 uur, zal het totale aantal uren x het aantal deelnemers gelijk zijn aan:

$900 \times 6 + 950 \times 5 + 980 \times 5 + 1\,000 \times 2 = 17\,050$ uren opleiding x deelnemers.

De subsidiabele uitgaven bedragen: $17\,050$ opleidingsuren x 7 EUR = 119 350 EUR.

Voorbeeld (EFRO, gebaseerd op output)

De begunstigde, een regionale kamer van koophandel, organiseert een adviesdienst voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) in de regio. Deze dienst wordt uitgevoerd door de adviseurs van de regionale kamer van koophandel. Op basis van facturen uit het verleden van de "adviesparagraaf" van de kamer van koophandel worden de kosten van advies geraamd op 350 EUR per dag. De bijstand wordt berekend op grond van de volgende formule: aantal dagen x 350 EUR. De noodzaak om accurate overzichten van werktijden te verstrekken, waarin de adviesactiviteit en de werkelijke aanwezigheid van de adviseurs worden gespecificeerd, blijft bestaan.

Voorbeeld (ESF, resultaatgebaseerd)

Een programma van zes maanden voor ondersteuning van werkzoekenden (hierna “de concrete actie” genoemd) kan worden gefinancierd op basis van standaardschalen van eenheidskosten (bijvoorbeeld 2 000 EUR/persoon) voor elk van de 20 deelnemers aan de concrete actie die een baan vindt en die baan gedurende een vooraf vastgestelde periode, bijvoorbeeld zes maanden, behoudt. De berekening van de maximale subsidie die aan de concrete actie kan worden gegeven, is als volgt: 20 mensen x 2 000 EUR/baan = 40 000 EUR.

De definitieve subsidiabele kosten worden berekend op basis van de werkelijke output van de concrete actie: wanneer slechts 17 personen een plaats op de arbeidsmarkt vinden en hun baan gedurende de vereiste periode behouden, bedragen de uiteindelijke subsidiabele kosten op basis waarvan de subsidie aan de begunstigde wordt betaald, 17 x 2 000 EUR = 34 000 EUR.

Voorbeeld (Elfpo, gebaseerd op output): “Investerings in de ontwikkeling van bosgebieden en de verbetering van de levensvatbaarheid van bossen” (art. 21)

Aan een boscigenaar wordt gedurende zeven jaar steun verleend voor de bebossing en het onderhoud van drie hectaren bos. De kosten (bebossing en onderhoud) zijn door de managementautoriteit vooraf vastgelegd op basis van het type bos. Deze methode wordt opgenomen in het programma voor plattelandsontwikkeling. De kosten zijn de volgende: 2 000 EUR/ha voor de aanleg van het bos en voor het onderhoud 600 EUR/ha voor het eerste jaar en 500 EUR/ha voor de daaropvolgende jaren.

Bijgevolg bedragen de totale subsidiabele kosten:

$3 \text{ ha} \times 2\,000 \text{ EUR/ha} + 3 \text{ ha} \times 600 \text{ EUR/ha} + (3 \text{ ha} \times 500 \text{ EUR/ha}) \times 6 \text{ jaar} = 16\,800 \text{ EUR}$.

3.2. Specifiek geval van uurlonen

Artikel 68, lid 2, van de gemeenschappelijke verordening voert een nieuw voorschrift in om het gebruik van een uurtarief voor de berekening van de personeelskosten⁽¹⁸⁾ die verband houden met de uitvoering van een concrete actie, te vereenvoudigen:

$$\text{Uurloon} = \frac{\text{meest recente bruto jaarcijfer inzake tewerkstellingskosten}}{1720}$$

Het aantal van 1 720 uren is een “standaardwerkduur” per jaar die onmiddellijk kan worden gebruikt, zonder dat de lidstaat enige berekening hoeft te verrichten.

De teller, d.w.z. het meest recente jaarcijfer inzake tewerkstellingskosten, moet echter worden gerechtvaardigd. In geval van een project dat over meerdere jaren loopt, kan de managementautoriteit ervoor kiezen de uurlonen bij te werken zodra nieuwe gegevens beschikbaar zijn, of gedurende de volledige uitvoeringstermijn dezelfde uurlonen te gebruiken. Als de uitvoeringstermijn heel lang is, is het een goede methode van werken om tijdstippen vast te leggen waarop de uurlonen kunnen worden herzien (en dienovereenkomstig ook de subsidieovereenkomst).

Er zijn minstens twee mogelijkheden voor de teller met betrekking tot de kosten van de mensen die aan een concrete actie werken, namelijk:

1. De teller heeft enkel betrekking op de persoon die direct aan de concrete actie werkt. Hij kan op het werkelijke loon van die persoon zijn gebaseerd of op het gemiddelde van de tewerkstellingskosten van een grotere groep werknemers, op de tewerkstellingskosten van werknemers van dezelfde graad of op een soortgelijke maatstaf, die ruwweg met het loonniveau overeenkomt.
2. De teller omvat het loon van de persoon die direct aan de concrete actie werkt, en een deel van de lonen van de indirecte personeelsleden (bv. hoogbetaalde leidinggevenden die doorgaans indirect aan de concrete actie werken) dat aan de concrete actie kan worden toegewezen (de voorschriften betreffende de toewijzing van indirecte kosten aan een concrete actie zijn van toepassing, bijvoorbeeld het gebruik van een gerechtvaardigde verdeelsleutel). Hij kan de tewerkstellingskosten van de kostenplaats of paragraaf (die de concrete actie uitvoert) dekken, waarbij binnen de groep van werknemers grote loonverschillen kunnen bestaan. Dit zal leiden tot een standaardschaal van eenheidskosten die het loon bevat van de persoon die aan de concrete actie werkt, en een deel van de indirecte lonen.

⁽¹⁸⁾ Zie definitie van personeelskosten, paragraaf 2.2.2, bladzijde 15.

De managementautoriteiten mogen echter niet vergeten dat optie 2 waarschijnlijk niet de meest praktische oplossing is. Het is raadzamer om optie 1 te gebruiken of om een uurloon te berekenen dat alle indirecte kosten (op basis van een vast percentage) of zelfs alle andere subsidiabele kosten (totale uurloonskosten) omvat.

Wanneer van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, moeten de managementautoriteiten er rekening mee houden dat:

- de "uitvoering van een concrete actie" moet worden geacht alle fasen van een concrete actie te omvatten. Het ligt niet in de bedoeling om sommige personeelskosten met betrekking tot specifieke fasen van een concrete actie buiten beschouwing te laten;
- de nationale subsidiabiliteitsvoorschriften moeten specificeren wat onder het bruto jaarcijfer inzake tewerkstellingskosten valt, rekening houdend met de gebruikelijke boekhoudpraktijken (zie paragraaf 5.2.1.3, [bladzijde 24](#));
- het meest recente bruto jaarcijfer inzake tewerkstellingskosten moet worden bewezen aan de hand van

boekhoudbescheiden, salarisrapporten enz. Deze informatie moet niet vooraf worden gecontroleerd, maar moet controlebaar zijn;

- een berekeningsmethode gebaseerd op historische gegevens van de begunstigde niet bruikbaar is, aangezien de verordening het over het *meest recente* bruto jaarcijfer inzake tewerkstellingskosten heeft;
- het meest recente bruto jaarcijfer inzake tewerkstellingskosten inhoudt dat er een referentieperiode van één jaar (twaalf opeenvolgende maanden) moet zijn. Het is niet mogelijk om gegevens te gebruiken die verband houden met perioden na de ondertekening van het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld;
- alleen de gewerkte uren mogen worden meegerekend voor de berekening van de subsidiabele personeelskosten. Er is bij de berekening van de uurloons al rekening gehouden met bijvoorbeeld de jaarlijkse vakantiedagen.

De meerwaarde van deze methode ligt in het feit dat er geen discussie kan zijn over de 1 720 uren.

Voorbeeld (EFRO):

In bepaalde typen projecten die zijn gericht op het midden- en kleinbedrijf (mkb) op het gebied van onderzoek & ontwikkeling en innovatie zijn personeelskosten vaak een belangrijk element. De optie om standaardschalen van eenheidskosten toe te passen, is een welkome vereenvoudiging voor deze kmo's. De eenheidskosten van activiteiten worden in dit geval uitgedrukt als het uurtarief dat wordt toegepast op het daadwerkelijke aantal door het personeel gewerkte uren. Deze eenheidskosten worden vooraf vastgesteld in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, dat bepaalt dat de maximale financiële bijstand wordt berekend als het maximaal toegestane aantal gewerkte uren vermenigvuldigd met de eenheidskosten (de berekende personeelskosten).

Om te komen tot dekking van de werkelijke kosten door middel van een zo goed mogelijke benadering van die kosten, en om rekening te houden met verschillen tussen regio's en sectoren, worden de kosten van een standaard eenheid gedefinieerd als een uurloon, en wel met behulp van de volgende formule:

$$\text{uurloon} = \text{bruto jaarsalaris (inclusief wettelijk ingehouden belastingen en premies)} \text{ gedeeld door het gemiddelde aantal gewerkte uren (rekening houdend met vakanties).}$$

Bijvoorbeeld: $\text{uurloon} = 60\,000 \text{ EUR} / (1\,980 \text{ uren} - 190 \text{ uren vakantie}) = 60\,000 / 1\,790 = 33,52 \text{ EUR/uur.}$

De financiële bijstand die aan de concrete actie wordt gegeven, wordt berekend als het uurtarief vermenigvuldigd met het werkelijke en gecontroleerde aantal gewerkte uren. Kmo's moeten daarom alle ondersteunende documenten met betrekking tot het aantal door het personeel aan het project gewerkte uren bewaren en de managementautoriteit moet alle documenten bewaren die het uurloon rechtvaardigen. In principe leidt een verlaging van het aantal vastgestelde gewerkte uren tot een verlaging van het definitieve bedrag dat wordt uitbetaald.

Alternatief voorbeeld: Hetzelfde als hierboven, maar het uurloon is gebaseerd op artikel 68, lid 2, van de gemeenschappelijke verordening.

Uurloon = meest recente bruto jaarsalaris (inclusief wettelijk ingehouden belastingen en premies) gedeeld door 1 720 uren.
Bijvoorbeeld: $\text{uurtarief} = 60\,000 \text{ EUR} / 1\,720 \text{ uren} = 60\,000 / 1\,720 = 34,88 \text{ EUR/uur.}$

4. VASTE BEDRAGEN

4.1. Algemene beginselen

Bij vaste bedragen worden alle subsidiabele kosten of gedeelten van subsidiabele kosten van een concrete actie berekend op basis van een vooraf vastgesteld vast bedrag (de bepaling van het vaste bedrag moet door de managementautoriteit⁽¹⁹⁾ worden gerechtvaardigd), in overeenstemming met vooraf bepaalde voorwaarden met betrekking tot de activiteiten en/of outputs van de actie. De subsidie wordt betaald wanneer aan deze vooraf bepaalde voorwaarden met betrekking tot activiteiten en/of outputs is voldaan.

De mogelijkheid om een vast bedrag te declareren, is een vorm van toepassing van het evenredigheidsbeginsel en is gericht op het verlichten van de administratieve last bij kleine concrete acties en het verbeteren van de toegang voor ngo's (maar niet uitsluitend ngo's) tot de ESI-fondsen. Dat is de reden waarom vaste bedragen die binnen het toepassingsgebied van artikel 67, lid 1, onder c), van de gemeenschappelijke verordening vallen, een maximum van 100 000 EUR overheidsbijdrage kennen.

Dit bedrag komt overeen met de overheidsbijdrage *die aan of door de begunstigde wordt betaald* voor de met het vaste

bedrag gesteunde activiteit (waarbij private participaties worden uitgesloten, indien deze er zijn). Daarin zijn de toelagen of lonen die *door een derde partij* ten behoeve van de deelnemers aan een concrete actie zijn uitbetaald, niet inbegrepen (zie paragraaf 7.2.1, [bladzijde 41](#)).

Ook wanneer vaste bedragen kunnen worden gecombineerd om verschillende categorieën subsidiabele kosten of verschillende projecten binnen dezelfde concrete actie te dekken, mag het totaal van de vaste bedragen niet hoger zijn dan 100 000 EUR overheidsbijdrage aan een gegeven instantie die de subsidie of terugvorderbare bijstand krijgt. Binnen een project mogen vaste bedragen van minder dan 100 000 EUR overheidsbijdrage echter wel worden gecombineerd met werkelijke kosten en/of andere vereenvoudigde kostenopties, waarbij de totale overheidsbijdrage meer dan 100 000 EUR mag bedragen.

Deze regeling kan ook worden gebruikt bij subsidies waarbij standaardschalen van eenheidskosten niet de meest geschikte oplossing vormen, zoals de productie van een "toolkit", de organisatie van een kleinschalig lokaal seminar enzovoort.

4.2. Voorbeelden van vaste bedragen

Voorbeeld (EFRO)

Om lokale producten te promoten, wil een groep van kleine ondernemingen gezamenlijk aan een handelsbeurs deelnemen. Vanwege de lage kosten van de concrete actie besluit de managementautoriteit de methode van het vaste bedrag te gebruiken om de overheidssteun te berekenen. De groep van ondernemingen wordt daarom verzocht een begroting voor de kosten van het huren, opzetten en beheren van de stand in te dienen. Op basis van deze voorgestelde begroting wordt een vast bedrag van 20 000 EUR vastgesteld. De betaling aan de begunstigde zal worden gedaan na overlegging van bewijs dat aan de beurs is deelgenomen. De overeengekomen begroting van 20 000 EUR moet worden bewaard voor controle-doeleinden (controle van de berekening vooraf van het vaste bedrag).

⁽¹⁹⁾ Comité van toezicht bij ETS.

Voorbeeld (ESF)

Een ngo die kinderopvang organiseert, heeft steun nodig om een nieuwe activiteit op te starten. De ngo vraagt een vast bedrag aan door een gedetailleerde ontwerpbegroting voor het opstarten en gedurende een jaar beheren van de activiteit in te dienen. De activiteit zal na het eerste jaar onafhankelijk worden voortgezet. Het vaste bedrag kan bijvoorbeeld betrekking hebben op het loon van een persoon die gedurende een jaar op de kinderen past, de afschrijving van nieuwe benodigdheden, publiciteitskosten in verband met de nieuwe activiteit en indirecte kosten voor het beheer ervan, boekhoudkundige kosten, water, elektriciteit, verwarming, huurkosten enzovoort.

Op basis van een gedetailleerde ontwerpbegroting en na een vergelijking met andere, soortgelijke concrete acties kent de managementautoriteit een vast bedrag van 47 500 EUR toe om al deze kosten te dekken. Dit bedrag zal aan het eind van de concrete actie aan de ngo worden betaald op basis van de output, wanneer op een overeengekomen aantal extra (tien) kinderen wordt gepast. Het zal daarom niet nodig zijn om de werkelijke kosten van deze activiteit te rechtvaardigen.

Het betekent echter wel dat als er slechts op negen kinderen zou worden gepast, de subsidiabele kosten nul zullen zijn en het vaste bedrag niet zal worden betaald.

Voorbeeld (ESF)

Een ngo die voor de Roma opkomt, wil een lokaal seminar organiseren over de sociaal-economische situatie van de Romagemeenschap in een bepaalde regio van een lidstaat en in verband daarmee een toolkit ontwikkelen. Het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, zal een gedetailleerde ontwerpbegroting bevatten evenals de doelstellingen van de subsidie: 1) de organisatie van het seminar en 2) de ontwikkeling van een toolkit om werkgevers in de desbetreffende regio ontvankelijk te maken voor de specifieke problemen waarmee de Roma te kampen hebben.

Vanwege de omvang en de doelstelling van de concrete actie (een kleinschalige actie met kosten die niet gemakkelijk te kwantificeren zijn met behulp van standaardschalen van eenheidskosten) en de aard van de begunstigde (een lokale ngo) besluit de managementautoriteit gebruik te maken van de mogelijkheid om een vast bedrag toe te kennen.

Om de hoogte van het vaste bedrag te kunnen berekenen, zal de managementautoriteit een gedetailleerde ontwerpbegroting voor elk van de concrete acties verlangen: na onderhandeling over de gedetailleerde ontwerpbegroting wordt het vaste bedrag vastgesteld op: 45 000 EUR, verdeeld over twee projecten: 25 000 EUR voor het seminar en 20 000 EUR voor de toolkit.

Wanneer de voorwaarden van het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, worden gerespecteerd (de organisatie van het seminar, de ontwikkeling van de toolkit), zal bij de afsluiting van de activiteit een bedrag van 45 000 EUR als subsidiabele kosten worden beschouwd. Het ondersteunende document dat nodig is voor de uitbetaling van de subsidie (en dat vervolgens moet worden gearhiveerd), is het bewijs dat het seminar is georganiseerd en dat de volledige toolkit is geproduceerd.

Wanneer slechts één van de projecten (bijvoorbeeld het seminar) is uitgevoerd, zal de subsidie tot dit gedeelte worden teruggebracht (25 000 EUR), afhankelijk van wat was overeengekomen in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld.

Voorbeeld (Elfpo): "Kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen" (art. 16)

Een groep landbouwers die steun heeft ontvangen om tot een erkende kwaliteitsregeling toe te treden, wil voor haar producten een promotieactiviteit organiseren. De managementautoriteit heeft de kost van de activiteit als een vast bedrag berekend (bv. 15 000 EUR/seminar met minstens vijftig deelnemers). De groep landbouwers moet bewijzen dat de activiteit is verricht en dat er minstens vijftig deelnemers waren.

5. FORFAITAIRE FINANCIERING, STANDAARDSCHALEN VAN EENHEIDSKOSTEN, VASTE BEDRAGEN VASTSTELLEN

Artikel 67, lid 5, van de gemeenschappelijke verordening en artikel 14, lid 3, van de ESF-verordening introduceren verschillende manieren om vereenvoudigde kosten te berekenen: sommige ervan zijn gebaseerd op statistische gegevens, andere op gegevens van de begunstigen of op elementen uit de verordening. Sommige bieden een hoge mate van flexibiliteit, terwijl andere grote rechtszekerheid bieden of slechts een beperkte administratieve last met zich meebrengen.

Bij vereenvoudigde kostenopties is het belangrijk om waar nodig voor een degelijke beoordeling vooraf en documentatie van de methode te zorgen, aangezien **het alleen de controle van de verwezenlijkingen is die achteraf gebeurt**.

5.1. De methode moet vooraf worden beschreven⁽²⁰⁾

Het is belangrijk dat aan de begunstigen in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, exact wordt meegedeeld hoe ze de gedeclareerde kosten moeten rechtvaardigen en welke outputs of resultaten ze moeten verwezenlijken.

De berekening van de vereenvoudigde kostenopties moet daarom vooraf worden vastgelegd en moet bijvoorbeeld worden opgenomen in de oproep tot het indienen van voorstellen of **uiterlijk in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld**. De relevante methoden en voorwaarden moeten worden opgenomen in de nationale subsidiabiliteitsvoorschriften die op het programma van toepassing zijn, hetzij op nationaal of regionaal niveau hetzij op programmaniveau. Ook betekent dit dat de standaardschalen van eenheidskosten en het percentage of de hoogte van het bedrag (in geval van vaste bedragen), eenmaal vastgesteld, niet meer kunnen worden gewijzigd tijdens of na de uitvoering van een concrete actie om een toename van de kosten of een onderbesteding van de beschikbare begroting te compenseren.

Aangezien de vereenvoudigde kostenopties vooraf moeten worden vastgesteld, moet toepassing met terugwerkende kracht worden vermeden bij concrete acties die al op basis van werkelijke kosten worden uitgevoerd, aangezien dit een grote

hoeveelheid werk voor de nationale autoriteiten met zich mee zou brengen om te garanderen dat de begunstigen gelijk worden behandeld.

Bij meerjarige concrete acties is het echter bij wijze van uitzondering mogelijk om de rekeningen en de bijbehorende activiteiten van de concrete actie te vereffenen nadat een eerste deel van de concrete actie is uitgevoerd, om vervolgens de optie van forfaitaire financiering, standaardschalen van eenheidskosten of vaste bedragen toe te passen op het resterende deel/de resterende periode van de concrete actie. In dergelijke gevallen moet de periode waarover de werkelijke kosten worden gedeclareerd, duidelijk worden gescheiden van de periode waarover kosten op basis van de vereenvoudigde kostenopties worden gedeclareerd, om te voorkomen dat projectkosten dubbel worden gedeclareerd.

5.2. Een eerlijke, billijke en controleerbare berekeningsmethode⁽²¹⁾

5.2.1. Algemene beginselen

5.2.1.1. De methode moet eerlijk zijn:

De berekening moet redelijk zijn, d.w.z. **gebaseerd op de werkelijkheid**, en niet buitensporig of extreem.

Wanneer in het verleden een bepaalde standaardschaal van eenheidskosten tussen de 1 en 2 EUR is vastgesteld, zal de Commissie niet verwachten dat de berekening op 7 EUR uitkomt. Vanuit dit oogpunt zal de methode die wordt gebruikt voor de berekening van de eenheidskosten, het forfait of het vaste bedrag van essentieel belang zijn. De managementautoriteit moet haar keuzes kunnen uitleggen en rechtvaardigen. In een "ideale" eerlijke berekeningsmethode kunnen de tarieven aan specifieke omstandigheden of behoeften worden aangepast. Zo kan de uitvoering van een project in een afgelegen gebied meer kosten dan in een centraal gelegen gebied, vanwege hogere vervoerskosten; dit element moet in aanmerking worden genomen bij het nemen van een besluit over een vast bedrag of percentage voor soortgelijke projecten in de twee gebieden.

⁽²⁰⁾ Artikel 67, lid 6, van de gemeenschappelijke verordening.

⁽²¹⁾ Artikel 67, lid 5, onder a), van de gemeenschappelijke verordening.

In elk geval mogen de vereenvoudigde kostenopties niet worden misbruikt (het vaste percentage berekend volgens artikel 67, lid 5, onder a), van de gemeenschappelijke verordening mag bijvoorbeeld niet systematisch leiden tot het opblazen van de kosten van concrete acties en concrete acties mogen niet worden opgedeeld om systematisch gebruik te kunnen maken van vaste bedragen).

De doelstelling van de controles zal zijn om de grondslag voor de vaststelling van de tarieven te onderzoeken en te bepalen of de uiteindelijk toegepaste tarieven in overeenstemming met deze grondslag zijn vastgesteld.

5.2.1.2. De methode moet billijk zijn:

De belangrijkste onderliggende gedachte achter de term "billijk" is dat bepaalde begunstigen of concrete acties niet mogen worden bevoordeeld boven andere. Bij de berekening van standaardschalen van eenheidskosten, vaste bedragen of vaste percentages moeten de begunstigen en/of de concrete acties **gelijk worden behandeld**.

Een ongelijke behandeling kan bijvoorbeeld bestaan uit het hanteren van verschillende tarieven of bedragen terwijl deze verschillen niet worden gerechtvaardigd door objectieve kenmerken van de begunstigen of de acties of door uitdrukkelijke beleidsdoelstellingen.

Berekeningsmethoden waarin bepaalde groepen van begunstigen of soorten concrete acties op niet te rechtvaardigen wijze worden gediscrimineerd, zullen door de managementautoriteiten, de auditors van de auditautoriteit en de Commissie niet worden aanvaard.

5.2.1.3. De methode moet controleerbaar zijn:

De bepaling van vaste percentages, standaardschalen van eenheidskosten of vaste bedragen moet zijn gebaseerd op **documentair bewijs** dat kan worden gecontroleerd.⁽²²⁾ De managementautoriteit moet kunnen aantonen hoe de vereenvoudigde kostenopties tot stand zijn gekomen. Het is van fundamenteel belang dat het beginsel van goed financieel beheer wordt nageleefd.

De instantie die de vereenvoudigde kostenoptiemethode bepaalt, moet minstens het volgende kunnen voorleggen:

- een beschrijving van de berekeningsmethode, met inbegrip van de belangrijke stappen van de berekening;
- de bronnen van de gegevens die voor de analyse en de berekeningen zijn gebruikt, met inbegrip van een beoordeling van de relevantie van de gegevens voor de geplande concrete acties, en een beoordeling van de kwaliteit van de gegevens;

⁽²²⁾ Ongeacht wanneer de methode in overeenstemming met artikel 67, lid 5, onder a), van de gemeenschappelijke verordening is vastgelegd, zolang ze in gebruik is, moet ze controleerbaar zijn.

- de berekening om de waarde van de vereenvoudigde kostenoptie te bepalen.

In geval van een eerlijke, billijke en controleerbare methode overeenkomstig artikel 67, lid 5, onder a), van de gemeenschappelijke verordening, is het onaanvaardbaar om vereenvoudigde kostenopties "ex nihilo" te bepalen.

5.2.2. Methoden in de praktijk

De gemeenschappelijke verordening bevat verschillende mogelijkheden die aan de criteria van eerlijkheid, billijkheid en controleerbaarheid voldoen:

5.2.2.4. Het gebruik van "statistische" gegevens of andere objectieve informatie

Statistische gegevens of andere objectieve informatie kunnen bijvoorbeeld de vorm van enquêtes, oproepen tot het indienen van voorstellen, vergelijkingen met soortgelijke concrete acties enz. aannemen. Dit resulteert gewoonlijk in **standaardsystemen die op een groot aantal concrete acties/begunstigen kunnen worden toegepast**. Ook al kunnen veel methoden worden gebruikt om vaste bedragen, standaardschalen van eenheidskosten of forfaitaire financiering vooraf vast te stellen, toch blijkt uit de ervaring van de Commissie dat de statistische analyse van historische gegevens de meest voorkomende methode is. Een bron van gegevens kunnen de gecertificeerde uitgaven uit het verleden zijn. Indien de gebruikte gegevens niet gecertificeerd zijn, moeten ze door de managementautoriteit worden gecontroleerd.

Als een alternatief kan ook met oproepen tot het indienen van voorstellen worden gewerkt, waarbij een lidstaat van tevoren de grondslag publiceert waarop de subsidies in de vorm van vaste bedragen zullen worden berekend, welke berekening ook weer *eerlijk, billijk en controleerbaar* moet zijn. Dit betekent dat aanvragers moeten weten op basis van welke criteria de subsidie zal worden vastgesteld en dat dit standaardcriteria zijn die op alle aanvragers van projecten van dezelfde soort van toepassing zijn.

Bij een oproep tot het indienen van voorstellen moet de managementautoriteit bijvoorbeeld vragen kunnen beantwoorden als: "Bevat de oproep tot het indienen van voorstellen alle benodigde details? Zijn de elementen die nodig zijn om het vaste bedrag te bepalen, goed gespecificeerd en van tevoren uitgelegd? Controleert de managementautoriteit dat bijvoorbeeld de kosten die in de ingediende gedetailleerde ontwerp-begroting worden vermeld, redelijk en aanvaardbaar zijn met het oog op de bepaling van het vaste bedrag in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld?"

Een andere oplossing kan zijn dat de lidstaat een vast bedrag voor een specifieke activiteit vaststelt, op basis van dit bedrag een oproep tot het indienen van voorstellen publiceert en vervolgens de beste voorstellen financiert.

5.2.2.5. Het gebruik van gegevens van individuele begunstigden⁽²³⁾

De hieronder voorgestelde methoden worden toegepast op begunstigden. Maar gezien de vereisten die voor het gebruik van gegevens van individuele begunstigden gelden, vormen deze methoden vereenvoudigingen voor begunstigden die gedurende de programmeringsperiode meerdere projecten zullen uitvoeren.

a) Gecontroleerde historische gegevens van individuele begunstigden:

Dit leidt tot een ad-hocstelsel per begunstigde. Waar nodig mogen deze gegevens alleen betrekking hebben op de kostenplaats of de paragraaf van de begunstigde die met de concrete actie in verband staat.

Deze methode is gebaseerd op het verzamelen van boekhoudgegevens van de begunstigde uit het verleden betreffende werkelijke kosten voor de categorieën van subsidiabele kosten waarvoor vereenvoudigde kostenopties mogen worden gebruikt. Dit houdt in dat er bij de begunstigde een aanvaardbaar analytisch boekhoudstelsel in gebruik moet zijn. Het houdt eveneens in dat alle niet-subsidiabele uitgaven uit de berekening voor de vereenvoudigde kostenopties worden gefilterd.

Wanneer een managementautoriteit beslist om deze methode te gebruiken, moet ze de volgende elementen beschrijven:

- de betrokken categorieën van kosten;
- de gebruikte berekeningsmethode;
- de lengte van de reeksen die moeten worden verzameld: er moeten boekhoudgegevens **van ten minste drie jaar** worden verzameld zodat alle mogelijke uitzonderlijke omstandigheden die de werkelijke kosten in een bepaald jaar hebben beïnvloed, evenals de tendensen die de kosten vertonen, kunnen worden geïdentificeerd. De referentietermijn van drie jaar wordt gebruikt om rekening te houden met jaarlijkse schommelingen;
- het te gebruiken referentiebedrag, bijvoorbeeld de gemiddelde kosten gedurende de referentietermijn of de kosten die de laatste jaren zijn geregistreerd;
- alle aanpassingen die eventueel nodig zijn om het referentiebedrag bij te werken.

b) Toepassing van de gebruikelijke kostenberekeningsmethoden van individuele begunstigden:

Gebruikelijke boekhoudpraktijken zijn praktijken die de begunstigde gebruikt om rekenschap te geven van al zijn gebruikelijke activiteiten en financiën (die geen verband houden met

EU-steun). Deze methoden moeten aan de nationale boekhoudregels en -normen voldoen. Hoelang de methode al wordt gebruikt, is niet van doorslaggevend belang. Een boekhoudmethode is niet "gebruikelijk" wanneer ze op maat is aangepast voor een bepaalde concrete actie of voor EU-steun.

Het is belangrijk een onderscheid te maken tussen werkelijke kosten en volgens de gebruikelijke kostenberekeningsmethoden van individuele begunstigden bepaalde kosten.

"Werkelijk door de begunstigde gemaakte kosten" zijn dus kosten die zo exact mogelijk zijn berekend, gewoonlijk per fysieke persoon voor de duur van de concrete actie. In de praktijk wordt voor uurlonen het gebruik van standaarduren als noemer aanvaard (zie bijvoorbeeld de 1 720 uren in paragraaf 3.2, [bladzijde 19](#)), maar de teller om de "werkelijke kosten" te berekenen is het totale aantal subsidiabele personeelskosten voor elke persoon die voor de concrete actie wordt ingezet."

Een uurloon gebaseerd op de kostenberekeningsmethoden van de begunstigde kan worden berekend op basis van een gemiddelde van de bezoldigingskosten van een grotere groep werknemers. Dat is normaal een graad of een soortgelijke maatstaf die ruwweg met het loonniveau overeenkomt, maar het kan ook een kostenplaats of paragraaf zijn (verbonden aan de concrete actie) waar het loonniveau binnen de groep werknemers aanzienlijk kan verschillen.

Dit betekent dat de kostenbedragen die door toepassing van de kostenberekeningsmethoden worden verkregen, doorgaans van de werkelijke kosten afwijken. Ze zijn ook specifiek voor een bepaalde begunstigde (of zelfs voor een bepaalde paragraaf), voor een bepaalde concrete actie en een bepaalde – korte – periode (de gebruikte gegevens hebben betrekking op één jaar).

Om gelijke behandeling te garanderen en ervoor te zorgen dat de subsidie geen niet-subsidiabele kosten dekt, moet het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld en dat de begunstigden toelaat hun kostenberekeningsmethoden te gebruiken, daarom minimumvoorwaarden bevatten. Deze minimumvoorwaarden moeten erop gericht zijn te garanderen dat de kostenberekeningsmethoden zowel in theorie als in de praktijk in een eerlijk en billijk stelsel resulteren. Dit houdt in dat er bij de begunstigde een aanvaardbaar analytisch boekhoudstelsel in gebruik moet zijn. Het houdt eveneens in dat alle niet-subsidiabele uitgaven uit de berekening worden gefilterd.

c) Gezamenlijke vereisten voor het gebruik van gegevens van individuele begunstigden:

Afhankelijk van de zekerheid die de managementautoriteit uit het interne management- en controlesysteem van de begunstigde kan putten, kan het noodzakelijk zijn dat gegevens van individuele begunstigden door een externe accountant of, in het geval van overheidsinstanties, door een bevoegde en onafhankelijke rekenplichtige worden gecertificeerd om

⁽²³⁾ De methoden die in deze paragraaf worden uiteengezet, vallen onder artikel 67, lid 5, onder a), punten ii) en iii), van de gemeenschappelijke verordening. Artikel 14, lid 3, van de ESF-verordening valt niet onder deze vereisten.

de betrouwbaarheid van de door de managementautoriteit gebruikte referentiegegevens te garanderen. De certificering van historische gegevens kan plaatsvinden als een onderdeel van wettelijke of contractuele controles. Voor alle op die manier uitgevoerde certificeringen moet de externe accountant of de onafhankelijke rekenplichtige over een grondige kennis van de verordeningen van de ESI-fondsen beschikken, bijvoorbeeld met betrekking tot het controlespoor, de subsidiabiliteit van de onderliggende kosten en het toepasselijke recht.

Wanneer de kans op fouten of onregelmatigheden in de boekhoudgegevens uit het verleden klein wordt geacht, kan de berekeningsmethode worden gebaseerd op gegevens die niet vooraf zijn gecontroleerd. De managementautoriteit moet op een objectieve manier kunnen aantonen dat de kans inderdaad klein is en waarom ze van mening is dat het boekhoudsysteem van de begunstigde betrouwbaar, volledig en nauwkeurig is. In ieder geval moet de managementautoriteit deze gegevens van individuele begunstigten van geval tot geval beoordelen en valideren ten laatste wanneer het document waarin de voorwaarden voor de steun aan de begunstigde worden vastgesteld, wordt opgesteld.

De hierboven beschreven methoden gebaseerd op gegevens van individuele begunstigten moeten zorgvuldig worden overwogen voordat ze door managementautoriteiten worden toegepast. De uitwerking van deze ad-hocsystemen kan lastig zijn en het wordt de managementautoriteiten daarom aangeraden om dit systeem alleen te gebruiken in gevallen waarin belangrijke delen van het programma of de programma's door één begunstigde worden uitgevoerd, bijvoorbeeld een Ministerie van Onderwijs, universiteit of openbare dienst voor arbeidsvoorziening.

5.3. Gebruik van standaardschalen van eenheidskosten, vaste bedragen en vaste percentages uit andere gebieden

5.3.1. Uit andere beleidsmaatregelen van de Europese Unie

5.3.1.1. Artikel 67, lid 5, onder b), van de gemeenschappelijke verordening

Deze methode heeft vooral tot doel de regels in het kader van verschillende beleidsmaatregelen van de Europese Unie te harmoniseren. Het is de bedoeling te verduidelijken dat wanneer de Commissie het gebruik van vereenvoudigde kosten voor een bepaald soort begunstigde en concrete actie in het kader van een beleidsmaatregel van de Europese Unie reeds heeft uitgewerkt, de lidstaat/Commissie deze inspanning in het kader van de ESI-fondsen niet hoeft te herhalen en de methode en haar resultaten direct kan hergebruiken.

Alle toepasselijke EU-methoden mogen voor soortgelijke concrete acties en begunstigten worden gebruikt. Methodes die tussen 2007 en 2013 zijn toegepast, maar waarvan de toepassing na 2013 is stopgezet, mogen niet worden gebruikt. Als de methode tijdens de programmeringsperiode wordt gewijzigd, dan moet dezelfde wijziging worden toegepast op de projecten in het kader van de ESI-fondsen die na de wijziging zijn geselecteerd.

Wanneer een bestaande EU-methode wordt hergebruikt, moet de managementautoriteit ervoor zorgen en met documenten bewijzen:

- dat de methode in haar geheel wordt hergebruikt (bijvoorbeeld de definitie van directe/indirecte kosten, subsidiabele uitgaven, toepassingsgebied) en niet alleen de resultaten ervan (het percentage van X%);
- dat de methode wordt toegepast op soortgelijke concrete acties en begunstigten;
- dat wordt verwezen naar de methode die in andere beleidsmaatregelen van de Europese Unie wordt gebruikt.

5.3.1.2. Artikel 68, lid 1, onder c), van de gemeenschappelijke verordening

De artikelen 20 en 21 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 480/2014 van de Commissie van 3 maart 2014⁽²⁴⁾ bepalen de toepasselijke vaste percentages voor indirecte kostenmethoden die in andere beleidsmaatregelen van de Europese Unie worden toegepast, evenals de concrete acties waarvoor ze in het kader van de gemeenschappelijke verordening mogen worden gebruikt:

- Voor Horizon 2020: de gedelegeerde verordening bepaalt de voorwaarden waaronder een vast percentage van 25% voor indirecte kosten mag worden toegepast bij concrete acties in het kader van de ESI-fondsen die overeenstemmen met de in Horizon 2020 geboden mogelijkheden⁽²⁵⁾. Alle relevante elementen van de methode voor de toepassing van het vaste percentage die in deze verordening worden uiteengezet, moeten worden toegepast. Directe kosten voor uitbesteding en de kosten voor middelen die door derden beschikbaar worden gesteld, maar die niet op de locatie van de begunstigde worden gebruikt, evenals financiële steun voor derden moeten worden uitgesloten van de kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele kosten te berekenen (uitgesloten van type 1-kosten).
- Voor LIFE: de gedelegeerde verordening bepaalt de voorwaarden waaronder met LIFE vergelijkbare projecten gebruik zouden kunnen maken van het vaste percentage van 7% directe kosten, zoals vastgesteld in artikel 124, lid 4, van het Financieel Reglement.

⁽²⁴⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 480/2014 van de Commissie van 3 maart 2014 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1303/2013 (PB L 138 van 13.5.2014, blz. 5).

⁽²⁵⁾ Artikel 29, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1290/2013 tot vaststelling van de regels voor de deelname aan acties en de verspreiding van resultaten in het kader van "Horizon 2020 – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020)".

In beide gevallen moet in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, naar de gedelegeerde verordening en het betrokken artikel worden verwezen.

5.3.2. Uit regelingen voor door de lidstaat gefinancierde subsidies⁽²⁶⁾

Het beginsel is net hetzelfde als voor opties die in beleidsmaatregelen van de Europese Unie worden gebruikt (zie paragraaf 5.3.1, [bladzijde 26](#)). Maar in plaats van te worden overgenomen uit beleidsmaatregelen van de Unie, gaat het om overname van nationale methoden: percentages, maar ook eenheidskosten of vaste bedragen die in nationale steunregelingen worden gebruikt (zoals studiebeurzen, dagvergoedingen), kunnen zonder bijkomende berekeningen worden gebruikt. De gebruikte nationale methode zelf wordt niet onderworpen aan controles, alleen de toepassing ervan.

Alle toepasselijke nationale methoden kunnen worden gebruikt voor soortgelijke concrete acties en begunstigden die door de ESI-fondsen worden gesteund, **op voorwaarde dat deze methoden ook in gebruik zijn voor concrete acties die uitsluitend met nationale middelen worden gesteund, zonder enige vorm van steun van de Europese Unie of externe bijstand.** Met andere woorden, methoden die louter voor een programma van de ESI-fondsen worden gebruikt, worden niet als nationale methoden beschouwd. Methodes die zowel voor nationale concrete acties worden gebruikt als voor concrete acties die door een programma worden gesteund, zijn wel toegelaten.

Bovendien mogen nationale methoden waarvan het gebruik is stopgezet, niet worden gebruikt. Als de methode tijdens de programmeringsperiode wordt gewijzigd/opgeheven, dan moet dezelfde wijziging worden toegepast, maar alleen op de projecten in het kader van de ESI-fondsen die na de wijziging/opheffing zijn *geselecteerd*.

Regionale of andere lokale berekeningsmethoden mogen eventueel ook worden gebruikt, maar moeten worden toegepast in het geografische gebied waarbinnen ze in gebruik zijn.

Wanneer een bestaande nationale methode wordt hergebruikt, moet de managementautoriteit er net zoals bij het hergebruik van een EU-methode voor zorgen en met documenten bewijzen:

- dat de methode in haar geheel wordt hergebruikt (bijvoorbeeld en desgevallend subsidiabele uitgaven, toepassingsgebied) en niet alleen de resultaten ervan (vast bedrag van X EUR);
- dat ze van toepassing is op hetzelfde of een kleiner geografisch gebied (bijgevolg kan een methode, als ze slechts in één regio wordt gebruikt, door de betrokken regio worden hergebruikt, maar niet door een andere regio van de lidstaat waar de nationale methode niet van toepassing is);
- dat de methode wordt toegepast op soortgelijke concrete acties en begunstigden;
- dat deze methode in gebruik is bij concrete acties die uitsluitend met nationale middelen worden gesteund.

5.3.3. Hoe kan worden beoordeeld of soorten concrete acties en begunstigden soortgelijk zijn?

Artikel 67, lid 5, onder b) en c), van de gemeenschappelijke verordening biedt een lidstaat de mogelijkheid bestaande berekeningsmethoden en de overeenkomstige eenheidskosten, vaste bedragen en vaste percentages te gebruiken die van toepassing zijn voor soortgelijke concrete acties en begunstigden. Als algemeen beginsel geldt dat met alle elementen van de methode die een impact zouden kunnen hebben op de eenheidskost/het vaste bedrag/het vaste percentage, rekening moet worden gehouden. Als een concrete actie en de begunstigde ervan volgens een andere regeling voor steun in aanmerking kwamen, mogen de bestaande berekeningsmethode en de overeenkomstige eenheidskosten/vaste percentages/vaste bedragen van deze andere regeling worden gebruikt. Daarnaast moet ieder geval apart worden bekeken.

⁽²⁶⁾ Artikel 67, lid 5, onder c), van de gemeenschappelijke verordening.

Voorbeeld (EFRO/ESF)

Op het gebied van onderzoek ondersteunt een forfaitaire regeling netwerkactiviteiten tussen universiteiten op voorwaarde dat de concrete actie universiteiten uit minstens drie lidstaten betreft die de laatste drie jaar minstens tien publicaties hebben gepubliceerd. Het criterium van het aantal publicaties heeft geen invloed op het vaste percentage, maar de andere criteria wel: onderzoek, netwerkactiviteiten, universiteiten uit minstens drie lidstaten. Voor concrete acties die aan deze criteria voldoen, kan dezelfde methode worden gebruikt.

5.4. Gebruik van in de gemeenschappelijke verordening of in fondsspecifieke voorschriften vastgestelde percentages⁽²⁷⁾

In de gemeenschappelijke verordening en in de fondsspecifieke verordeningen worden enkele percentages vastgesteld die tot doel hebben de lidstaten enkele "kant-en-klare" systemen te bieden. Het is de bedoeling om maximale rechtszekerheid te bieden en de initiële werklast of de behoefte aan beschikbare gegevens om het systeem op te zetten, te verkleinen omdat het niet nodig is berekeningen uit te voeren om de toepasselijke percentages te bepalen. Dergelijke methoden zijn echter niet flexibel en zijn niet voor alle soorten concrete acties geschikt.

Het percentage dat in artikel 68, lid 1, onder b), van de gemeenschappelijke verordening is vastgesteld, is van toepassing op de vijf ESI-fondsen: wanneer de uitvoering van een concrete actie indirecte kosten met zich meebrengt, mogen zij worden berekend als 15% van de subsidiabele directe personeelskosten. Dit percentage is een maximumpercentage. De lidstaten mogen dit percentage of lagere percentages gebruiken zonder een specifieke berekening te moeten verrichten. Als de managementautoriteit echter beslist om hetzelfde percentage niet voor alle begunstigden toe te passen, moet zij kunnen bewijzen dat het beginsel van gelijke behandeling in acht is genomen. Hetzelfde geldt voor artikel 14, lid 2, van de

ESF-verordening en artikel 19 van de ETS-verordening (zie ook paragraaf 2.2.3, bladzijde 17).

5.5. Aanpassing van de forfaitaire financiering voor indirecte kosten, vaste bedragen en standaardschalen van eenheidskosten

Artikel 67 van de gemeenschappelijke verordening bevat geen bepalingen betreffende de aanpassing van vereenvoudigde kosten. Aanpassing is derhalve niet verplicht. De managementautoriteit kan het echter nodig achten om de vereenvoudigde kosten aan te passen in verband met de publicatie van een nieuwe oproep tot het indienen van voorstellen, of ze periodiek veranderen in het kader van een indexering of om economische veranderingen van bijvoorbeeld de energiekosten en de lonen enz. in aanmerking te nemen. De Commissie stelt voor om in de methode enkele automatische aanpassingen te verankeren (gebaseerd op bijvoorbeeld de inflatie of de loonontwikkeling).

De aangepaste percentages mogen alleen op in de toekomst uit te voeren projecten worden toegepast, en niet met terugwerkende kracht.

Voor elke herziening moet de managementautoriteit beschikken over adequate ondersteunende documenten om de aangepaste percentages of bedragen te rechtvaardigen.

⁽²⁷⁾ Artikel 67, lid 5, onder d), van de gemeenschappelijke verordening.

5.6. Specifieke methoden voor de bepaling van bedragen die overeenkomstig de fondsspecifieke voorschriften zijn vastgesteld

Artikel 67, lid 5, van de gemeenschappelijke verordening legt vier manieren vast om vereenvoudigde kostenopties vast te stellen en bepaalt ook dat bijkomende methoden overeenkomstig de fondsspecifieke verordeningen mogen worden vastgesteld.

Specifiek voor het ESF

Artikel 14, lid 3, van de ESF-verordening biedt een extra mogelijkheid waarbij de berekening plaatsvindt onder verwijzing naar een ontwerpbegroting ingeval de overheidssteun voor subsidies en terugvorderbare bijstand niet meer dan 100 000 EUR bedraagt. Dit bedrag moet als de maximale aan de begunstigde te betalen overheidssteun worden beschouwd, zoals gespecificeerd in het document waarin de voorwaarden voor de steun aan de begunstigde worden vastgesteld (zie paragraaf 7.2.2, [bladzijde 42](#)). Het omvat noch de eventuele overheidsbijdrage door de begunstigde noch de toelagen of lonen die door een derde partij ten behoeve van de deelnemers aan een concrete actie worden uitbetaald.

Deze uitermate flexibele mogelijkheid is bedoeld om het verplichte gebruik van vereenvoudigde kostenopties voor kleinschalige ESF-acties gemakkelijker te maken. Deze methode laat immers toe om bepaalde vereenvoudigde kosten te berekenen, zelfs als er geen algemeen systeem is gecreëerd of als de concrete actie heel specifiek is. De ontwerpbegroting wordt gebruikt om de specifieke vereenvoudigde kosten te berekenen die met de concrete actie of het project in kwestie verband houden. Deze begroting moet door de managementautoriteit worden gearchiveerd als ondersteunend document om de gebruikte vereenvoudigde kosten te rechtvaardigen. Het financieel beheer en de managementcontrole van de concrete actie/het project zullen uitsluitend op vereenvoudigde kostenopties gebaseerd zijn, niet op de begroting zelf.

De begroting moet op dezelfde basis worden beoordeeld als ze wordt beoordeeld wanneer met werkelijke kosten wordt gewerkt. In dat opzicht wordt het ten zeerste aanbevolen dat de managementautoriteiten parameters of maximale kostenniveaus vastleggen die worden gebruikt om op zijn minst de belangrijkste begrote kosten met deze parameters te vergelijken. Zonder dergelijke parameters of maximale kostenniveaus zou het voor elke managementautoriteit moeilijk zijn gelijke behandeling en goed financieel beheer te garanderen. Hoewel het wordt aanbevolen, is het bij de beoordeling van de begroting niet noodzakelijk dat de managementautoriteit de gedetailleerde ontwerp-begroting die door de mogelijke begunstigde wordt voorgelegd, met vergelijkbare concrete acties vergelijkt.

De managementautoriteit moet de ontwerpbegroting en de ondersteunende documenten die aantonen dat zij de begroting heeft beoordeeld, samen met de documenten van het ondersteunde project archiveren. De ontwerp-begroting maakt geen deel uit van het document met de toepasselijke regels dat de managementautoriteit en de begunstigde samen hebben opgesteld.

Wanneer diverse keren steun wordt verleend aan dezelfde begunstigde, wordt aanbevolen om de gedetailleerde ontwerp-begroting met eerder gesteunde concrete acties te vergelijken.

Voorbeeld van een ontwerpbegroting (specifiek voor het ESF)

Een begunstigde is voornemens om een seminar voor vijftig deelnemers te organiseren om nieuwe uitvoeringsinstrumenten voor te stellen.

Het personeel besteedt tijd aan het plannen en organiseren van het evenement, er wordt een ruimte gehuurd, er komen enkele sprekers uit het buitenland en de notulen van het evenement zullen moeten worden gepubliceerd. Er zijn ook indirecte kosten voor personeel (boekhoudkosten, manager enz.), elektriciteit, telefoon, IT-ondersteuning enz.

De ontwerpbegroting ziet er als volgt uit:⁽²⁸⁾

<i>Totale directe kosten</i>	45 000
Directe personeelskosten	30 000
Kosten voor de opleidingsruimte	4 000
Reiskosten	5 000
Maaltijden	1 000
Informatie/Publiciteit	5 000

<i>Totale indirecte kosten</i>	7 000
Indirecte personeelskosten	4 000
Elektriciteit, telefoon	3 000

Deze ontwerpbegroting wordt besproken en overeengekomen tussen de managementautoriteit en de begunstigde. De berekening van de vereenvoudigde kostenoptie zal op deze gegevens zijn gebaseerd.

De managementautoriteit zou kunnen beslissen om de subsidie op basis van een eenheidskost te berekenen, gebaseerd op het aantal deelnemers aan het seminar: eenheidskost = 52 000 EUR/50 = 1 040 EUR/deelnemer.

In het document met de toepasselijke regels dat de managementautoriteit en de begunstigde samen opstellen, moet de definitie van de standaardschalen van eenheidskosten (wat wordt onder deelnemer verstaan), het maximale (minimale) aantal deelnemers, de manier van rechtvaardiging en de eenheidskost (1 040 EUR) worden gespecificeerd.

In het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, moet ook worden verwezen naar artikel 14, lid 3, van de ESF-verordening.

⁽²⁸⁾ **Opgelet:** Deze ontwerpbegroting dient uitsluitend ter illustratie. Ze mag niet als een voldoende gedetailleerde ontwerpbegroting worden beschouwd.

6. GEVOLGEN VOOR HET BEHEER- EN CONTROLESYSTEEM

6.1. Behoeftte aan een gemeenschappelijke audit- en controleaanpak

Vanuit het oogpunt van audits en controles houden de bepalingen inzake vereenvoudigde kostenopties een afwijking van het beginsel van werkelijke kosten in. Bij de toepassing van forfaitaire financiering, standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen worden er vooraf benaderingen van de kosten gemaakt, die bijvoorbeeld op gemiddelden en op analyses van historische gegevens of marktprijzen zijn gebaseerd. Inherent aan het gebruik van dit soort vaste tarieven is dat ze per definitie tot overcompensatie of juist ondercompensatie van de kosten van de ondersteunde actie leiden. De personen die met de beheercontroles zijn belast, en de auditors zullen zich meer moeten focussen op de output dan op de input en de kosten van projecten.

Deze richtsnoeren hebben tot doel de audit- en controleaanpak van de Commissie met betrekking tot deze nieuwe vereenvoudigde kostenopties zo transparant mogelijk maken, zodat de lidstaten, en in het bijzonder de managementautoriteiten, de certificerende autoriteiten, auditautoriteiten, de bemiddelende instanties en de begunstigden, erop kunnen vertrouwen dat ze deze opties zonder aarzeling en onzekerheid kunnen toepassen.

Al even belangrijk is het dat de nationale autoriteiten en de Commissie, om een uniforme behandeling bij het trekken van conclusies over de wettigheid en regelmatigheid van gedeclareerde kosten te garanderen, bij de audits en controles van forfaitaire financiering, standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen een gemeenschappelijke aanpak hanteren. Daarom worden de autoriteiten van de lidstaten aangemoedigd om dezelfde aanpak te gebruiken bij het verifiëren en controleren van deze vereenvoudigde kostenopties.

6.2. Algemene aanpak van controles en audits van vereenvoudigde kostenopties

Wanneer vereenvoudigde kosten worden gebruikt, zullen de personen die met de beheersverificaties en de controles zijn belast, om de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven te bepalen, geen controle uitvoeren van de werkelijke kosten die ten grondslag liggen aan de uitgaven die aan de hand van vaste percentages, standaardschalen van eenheidskosten of vaste bedragen zijn berekend. De Commissie en de nationale autoriteiten zullen de berekening van de kosten van concrete

acties controleren en audits uitvoeren om de wettigheid en regelmatigheid na te gaan. Deze audits zullen echter op een andere manier worden uitgevoerd, namelijk op basis van de methode die is gebruikt voor de berekening van de vereenvoudigde kosten en niet op basis van de ondersteunende financiële documenten per project.

Op voorwaarde dat de lidstaat een methode heeft vastgelegd in overeenstemming met de bepalingen van de artikelen 67 en 68 van de gemeenschappelijke verordening en rekening houdend met de aanbevelingen en beste werkmethode uit deze richtsnoeren, en op voorwaarde dat er geen aanwijzingen van fraude of misbruik zijn,⁽²⁹⁾ zal de Commissie het gebruikte systeem niet in vraag stellen.

De audit- en controlemethode die zal worden toegepast wanneer er forfaitaire financiering, standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen worden gebruikt, bestaat uit de volgende aspecten:

1. controle van de berekeningsmethode voor de forfaitaire financiering (zie hoofdstuk 2: [bladzijde 15](#)), standaardschalen van eenheidskosten (zie hoofdstuk 3: [bladzijde 18](#)) of vaste bedragen (zie hoofdstuk 4: [bladzijde 21](#)), die moet worden bepaald op basis van een of meerdere methoden die in artikel 67, lid 5, van de gemeenschappelijke verordening (zie hoofdstuk 5: [bladzijde 23](#)) worden gespecificeerd. Deze controle moet plaatsvinden op het niveau van de managementautoriteit en/of de begunstigde (bij systemen gebaseerd op de eigen gegevens van de begunstigde in overeenstemming met artikel 67, lid 5, onder a), punten ii) en iii)). De controles kunnen afhankelijk van de gekozen methode variëren en zullen worden beperkt tot het vastleggen van categorieën van kosten in geval van toepassing van artikel 68, lid 1, onder b), van de gemeenschappelijke verordening, artikel 14, lid 2, van de ESF-verordening en artikel 19 van de ETS-verordening. De controle en audit vooraf van berekeningsmethoden gebaseerd op gegevens van de begunstigde (historische gegevens, gebruikelijke kostenberekeningsmethoden) hebben een enigszins specifiek karakter (zie paragraaf 5.2.2.2.c), [bladzijde 25](#));
2. controle van de correcte toepassing van de vastgestelde methode door het onderzoeken van de outputs/resultaten van het project in geval van eenheidskosten en vaste bedragen;
3. in het geval van forfaitaire financiering, controle op basis van het "werkelijke kosten"-beginsel van categorieën

⁽²⁹⁾ D.w.z. incidenten of praktijken die niet stroken met aanvaarde en goede praktijken, zoals deze die in deze richtsnoeren worden beschreven.

van subsidiabele kosten waarop het percentage wordt toegepast (of van hun berekening wanneer andere vereenvoudigde kostenopties worden gebruikt om ze te berekenen), en, desgevallend, van andere categorieën van subsidiabele kosten waarmee in het forfaitaire financieringssysteem geen rekening is gehouden.

De vereenvoudigde kostenopties heffen echter de verplichting niet op om alle geldende regels van de Unie en de lidstaten na te leven, zoals die met betrekking tot publiciteit, openbare aanbestedingen, gelijke kansen, een duurzaam milieu, staatssteun enz. (zie paragraaf 1.6.2, [bladzijde 12](#)). In het geval van forfaitaire financiering wordt het uitgangspunt gehanteerd dat kostencategorieën die op basis van werkelijke kosten worden gerechtvaardigd om andere kostencategorieën te berekenen, niet worden geacht gebruik te maken van vereenvoudigde kostenopties.

Bij horizontale thematische audits betreffende de naleving van de toepasselijke regels kunnen ook de openbare aanbestedingsprocedures worden geanalyseerd ingeval uit een risicoanalyse een specifiek risico van onregelmatigheden blijkt,⁽³⁰⁾ maar alleen om na te gaan of de openbare aanbestedingsprocedures zijn nageleefd, niet om de betaalde bedragen te controleren. Als er inbreuken op de openbare aanbestedingsprocedures worden vastgesteld, kan het moeilijk of zelfs onmogelijk zijn om de precieze impact ervan op operationeel niveau te bepalen; er kan echter een forfaitaire correctie worden toegepast en er kan door de Commissie een inbreukprocedure worden ingeleid. Er wordt ook verwacht dat de managementautoriteiten actie ondernemen, wanneer ze dergelijke inbreuken vaststellen.

Bij het controleren van de berekeningsmethode zal de Commissie zich concentreren op de controle van de naleving van de verschillende voorwaarden en zal ze de redenen voor het selecteren van een specifieke methode boven een andere niet in vraag stellen. De managementautoriteit moet de berekeningsmethode adequaat documenteren en moet kunnen laten zien hoe de vaste percentages, de standaardschalen van eenheidskosten of de vaste bedragen tot stand zijn gekomen. De onderliggende documentatie van de berekeningsmethode moet aan de eisen van artikel 140 van de gemeenschappelijke verordening⁽³¹⁾ en aan artikel 49 van Verordening (EU) nr. 1306/2013 voldoen.⁽³²⁾

Vanuit het oogpunt van de controles zullen bij een gecombineerd gebruik van opties niet alleen de hierboven beschreven individuele typen “vereenvoudigde kosten” moeten worden gecontroleerd, maar moeten de personen die voor de beheercontroles en audits verantwoordelijk zijn, ook controleren of de gebruikte

methoden garanderen dat gedeelten van uitgaven voor een concrete actie niet met behulp van meer dan één type opties zijn gedeclareerd, waardoor er dubbele declaratie van kosten heeft plaatsgevonden.

6.3. Gevolgen voor het financieel beheer ...

6.3.1. Algemene bepalingen

Wanneer een vast percentage, eenheidskost of vast bedrag wordt gebruikt, is het niet nodig om de werkelijke kosten van de categorieën van uitgaven te rechtvaardigen waarvoor de vereenvoudigde kosten zijn gebruikt, met inbegrip van eventuele afschrijvingen en bijdragen in natura. Voor de berekening van een vast tarief, een standaardschaal van eenheidskosten of een vast bedrag mag rekening worden gehouden met bijdragen in natura zoals gedefinieerd in artikel 69 van de gemeenschappelijke verordening. Wanneer een vereenvoudigde kostenoptie wordt gebruikt, is het echter niet nodig om het bestaan van onderliggende bijdragen in natura te controleren en, dientengevolge, of de bepalingen van artikel 69 van de gemeenschappelijke verordening zijn nageleefd.

Wanneer eenheidskosten of vaste bedragen worden gebruikt:

- moet de basis voor de berekening van de bij een concrete actie gebruikte eenheidskosten of vaste bedragen duidelijk zijn en naar een of meerdere van de in artikel 67, lid 5, van de gemeenschappelijke verordening genoemde methoden verwijzen;
- is het, omdat de betalingen op basis van kwantiteiten/de verwezenlijking van een concrete actie zullen worden berekend, van essentieel belang zeker te zijn dat de aangegeven activiteiten of outputs daadwerkelijk zijn verwezenlijkt. In het bijzonder moet(en) gedeclareerde kwantiteiten/het bewijs voor de uitvoering van de concrete actie door de begunstigde worden gecertificeerd, gerechtvaardigd en gearhiveerd met het oog op toekomstige controles en audits. Voor controles door bemiddelende instanties, managementautoriteiten of auditors zijn ondersteunende documenten nodig om de door de begunstigde gedeclareerde kwantiteiten te rechtvaardigen. Dit betekent dat de belangrijkste focus van de controles die krachtens artikel 125, lid 4, onder a), van de gemeenschappelijke verordening⁽³³⁾ en artikel 58 van Verordening (EU) nr. 1306/2013⁽³⁴⁾ worden uitgevoerd met name bij immateriële acties zal verschuiven van financiële controles (controle van de rechtvaardiging van de

⁽³⁰⁾ Factoren die aanleiding kunnen geven om tot een controle van de openbare aanbesteding over te gaan, zijn krantenartikelen, klokkenluiders, Arachne enz.

⁽³¹⁾ Van toepassing op ESF, EFRO, CF en EFMZV.

⁽³²⁾ Van toepassing op Elfpo.

⁽³³⁾ Van toepassing op ESF, EFRO, CF en EFMZV.

⁽³⁴⁾ Van toepassing op Elfpo.

werkelijke kosten, maar ook van bijkomende elementen die aantonen dat de concrete actie heeft plaatsgevonden) naar technische en fysieke aspecten van concrete acties, **waarbij aan controles ter plaatse tijdens de uitvoering speciale aandacht zal worden besteed.**

In deze omstandigheden worden de kosten die **op basis van een eenheidskost/vast bedrag worden berekend en uitbetaald, op dezelfde manier geacht bewezen uitgaven te zijn als werkelijke kosten die door facturen worden gestaafd.**

Specifiek voor het ESF

Voor wat betreft de mogelijkheid om vereenvoudigde kostenopties voor door een derde partij uitbetaalde toelagen en lonen (artikel 13, lid 5, van de ESF-verordening) te gebruiken, deze toelagen of lonen worden gewoonlijk op in de nationale regels vastgelegde eenheidskosten gebaseerd en impliceren dus vereenvoudigde kostenopties. Dus wat door de derde partij zal worden uitbetaald, zullen de kosten zijn die op basis van vereenvoudigde kosten overeenkomstig artikel 67, lid 5, onder c), van de gemeenschappelijke verordening worden berekend. De bepalingen van artikel 13, lid 5, van de ESF-verordening staan het gebruik van vereenvoudigde kostenopties door de derde partij niet in de weg en verhinderen evenmin terugbetaling op die basis.

Als door een derde partij uitbetaalde toelagen en lonen niet op vereenvoudigde kostenopties zijn gebaseerd, is het echter mogelijk om een vereenvoudigde kost te bepalen op basis van een eerlijke, billijke en controleerbare methode (artikel 67, lid 5, onder a), van de gemeenschappelijke verordening). Dit betekent dat het op individuele basis mogelijk is dat de vereenvoudigde kostenoptie hoger is dan het bedrag ten laste van de derde partij. Gemiddeld genomen zal het op basis van vereenvoudigde kosten betaalde bedrag echter niet hoger zijn dan het bedrag ten laste van de derde partij, wat in overeenstemming is met artikel 13, lid 5, van de ESF-verordening.

6.3.2. ... bij forfaitaire financiering

Het vereenvoudigen van de rechtvaardiging van de berekende kostencategorieën brengt echter met zich mee dat **de andere kostencategorieën zorgvuldig moeten worden gecontroleerd, in overeenstemming met het** document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld. Deze controle is erop gericht het bedrag van de berekende kostencategorieën te rechtvaardigen en maakt deel uit van de beheercontroles (artikel 125, lid 4, onder a), van de gemeenschappelijke verordening⁽³⁵⁾ en artikel 59 van Verordening (EU) nr. 1306/2013).

Elke verlaging van het aanvaarde bedrag ingevolge deze controles voor de categorieën van subsidiabele kosten waarop het vaste percentage wordt toegepast (d.w.z. met betrekking tot de geraamde begroting of na een financiële correctie), zal proportioneel een invloed hebben op het bedrag dat voor de forfaitair berekende categorieën wordt aanvaard.

6.3.3. ... bij de certificering van uitgaven

De vereenvoudigde kostenopties wijzigen het idee dat uitgaven die door de begunstigde zijn "betaald", in de staat van uitgaven moeten worden gecertificeerd. De lidstaten hebben nog steeds de mogelijkheid om voorschotten aan de begunstigten te verstrekken, naast tussentijdse betalingen of eindbetalingen, maar de definitie van een voorschot zal anders zijn.

In het geval van een vast percentage voor indirecte kosten worden indirecte kosten bijvoorbeeld "betaald" geacht in

verhouding tot directe kosten: als 45 % van de directe kosten door de begunstigde wordt betaald, kan 45 % van de indirecte kosten (in elk geval niet meer dan 25 % van de directe kosten) als betaald worden beschouwd. Omgekeerd geldt dat wanneer het grootste deel van de "indirecte kosten" is vooruitbetaald zonder dat de onderliggende directe kosten zijn gemaakt, deze indirecte kosten moeten worden geacht niet in aanmerking te komen voor certificering tegenover de Commissie op het tijdstip van de declaratie van gerelateerde uitgaven, omdat ze als een voorschot aan de begunstigde moeten worden beschouwd.

Bij het gebruik van standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen zijn er evenmin "betaalde kosten" in de gebruikelijke zin van het woord. De "betaalde kosten" zullen worden berekend op basis van gedeclareerde en gecertificeerde kwantiteiten en niet op basis van aan de begunstigten verrichte betalingen. De kosten die tegenover de Commissie moeten worden gecertificeerd, worden berekend op basis van gecertificeerde kwantiteiten en niet op basis van aan de begunstigde verrichte betalingen, ook al kunnen deze identiek zijn.

De betalingen aan de begunstigten kunnen maandelijks worden gedaan (elke maand gedurende negen maanden 1/10 van de subsidie + een eindbetaling) zonder dat er kwantiteiten hoeven te worden gerechtvaardigd, behalve bij de eindbetaling. Een dergelijk systeem zal als aanvaardbaar worden beschouwd, maar de maandelijksse betalingen zullen als voorschotten worden beschouwd en moeten niet worden gecertificeerd tegenover de Commissie (behalve in het geval van staatssteun onder de voorwaarden van artikel 131, lid 4, van de gemeenschappelijke verordening⁽³⁶⁾ en artikel 63 van

⁽³⁵⁾ Van toepassing op ESF, EFRO, CF en EFMZV.

⁽³⁶⁾ Van toepassing op ESF, EFRO, CF en EFMZV.

Verordening (EU) nr. 1305/2013⁽³⁷⁾). De nationale autoriteiten zullen moeten wachten tot de eindbetaling, wanneer de kwantiteiten zijn gecertificeerd en geverifieerd, met het declareren van de kosten van de concrete actie.

6.4. Belangrijke punten voor de managementautoriteit

6.4.1. ... bij forfaitaire financiering

Managementautoriteiten die vaste percentages gebruiken, moeten speciale aandacht besteden aan de volgende punten:

6.4.1.1. Respectievelijke definities van de categorieën van uitgaven

Deze definities moeten voor alle belanghebbenden van het systeem duidelijk zijn en mogen elkaar niet overlappen. Er mogen evenmin overlappings zijn tussen vereenvoudigde kosten en werkelijke kosten. De Commissie heeft een ruime definitie van directe/indirecte kosten en personeelskosten gegeven, maar deze definities moeten door de managementautoriteit in de nationale of programmacontext worden omgezet.

6.4.1.2. Gebruik van de bestaande ervaring

Veel programma's gebruiken al vaste percentages om de indirecte kosten te berekenen. Voor het ESF en het EFRO is een aantal van deze systemen tijdens de programmeringsperiode 2007-2013 door de diensten van de Commissie beoordeeld en goedgekeurd. Wanneer de nieuwe programma's hetzelfde systeem gebruiken en dezelfde soorten concrete acties blijven steunen in hetzelfde geografische gebied, dan zullen de diensten van de Commissie de ex-antegoedkeuring die voor de periode 2007-2013 bij een door het betrokken directoraat-generaal ondertekend schrijven is gegeven, ook voor de periode 2014-2020 geldig achten.

In sommige gevallen overschreden de resultaten van het voorbereidende werk om het vaste percentage voor indirecte kosten te bepalen, de drempel van 20% voor de periode

2007-2013 en bedroegen ze bijvoorbeeld 30%. Er moet worden opgemerkt dat de diensten van de Commissie onder andere een maximaal vast percentage van 20% hebben aanvaard: dus ook al vonden de diensten van de Commissie dat de berekening van een lidstaat een vast percentage van 22% had moeten opleveren in plaats van 30%, toch konden ze slechts 20% aanvaarden. Daarom is, als een lidstaat beslist om de berekening voor 2007-2013 van het vaste percentage te gebruiken om een aanvaard vast percentage voor indirecte kosten te verhogen omdat zijn berekeningen een resultaat van 30% hadden opgeleverd, de goedkeuring van de diensten van de Commissie voor het percentage niet van toepassing. Als een lidstaat beslist om zijn vast percentage voor indirecte kosten aan te passen om rekening te houden met een stijging van bepaalde categorieën van kosten, berust de verantwoordelijkheid voor de aanpassing van de methode bij de lidstaat.

6.4.2. ... bij een eenheidskost

Wanneer een managementautoriteit besluit om standaardschalen van eenheidskosten te gebruiken, moet speciale aandacht worden besteed aan de volgende punten:

6.4.2.1. Correlatie tussen de gerealiseerde kwantiteiten en de betalingen

Wanneer gedeclareerde kwantiteiten lager zijn dan het aanvankelijk voorziene maximum, worden de subsidiabele kosten ook verlaagd, "onafhankelijk" van de werkelijke onderliggende kosten van de concrete actie.

Het managementsysteem moet echter ook in staat zijn om een verschil te maken tussen gevallen waarin kwantitatieve (op activiteiten of op resultaten gebaseerde) doelstellingen niet worden gehaald vanwege externe factoren waarover de begunstigde geen controle heeft, en gevallen waarin deze doelstellingen niet worden gehaald door de schuld van de begunstigde. Deze "uitzonderingen" moeten **vooraf** in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, of in een akte met gelijkwaardige rechtskracht **duidelijk worden omschreven**, en geldig zijn voor alle soortgelijke concrete acties.

⁽³⁷⁾ Van toepassing op Elfpo.

Voorbeeld (ESF)

Wanneer de betaling wordt gedaan op basis van “uren x deelnemers”, mogen de kosten niet worden verlaagd naar aanleiding van de gerechtvaardigde afwezigheid van deelnemers, bijvoorbeeld wanneer ze zich ziek hebben gemeld. Bovendien moet in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, de maximaal toegestane afwezigheid worden vermeld, evenals het minimumaantal opleidingsuren dat een deelnemer moet volgen om subsidiabel te blijven, en het soort opleidingsregeling (verplichte deelname vanaf het begin van de opleiding, vervanging van deelnemers die stoppen met de opleiding enz.).

6.4.2.2. Rechtvaardiging van gedeclareerde kwantiteiten

Ook moet worden onderstreept dat sommige soorten standaardschalen van eenheidskosten moeilijker te

rechtvaardigen kunnen zijn dan andere. De keuze van de te gebruiken eenheidskost zal voor de managementautoriteiten en de begunstigden belangrijke gevolgen hebben wat betreft de vereenvoudiging, de administratieve werklast en het risico van fouten.

Voorbeeld (ESF)

Als eenheidsprijzen worden vastgesteld om de kosten te berekenen voor het aantal mensen dat een baan vindt en behoudt gedurende een overeengekomen periode, bestaat het enige ondersteunende bewijs dat nodig zal zijn, uit de rechtvaardiging van de subsidiabiliteit van de persoon. Deze subsidiabiliteit wordt bepaald aan de hand van vooraf vastgestelde subsidiabiliteitscriteria, het bewijs van de initiële indienstneming van de geplaatste persoon en het bewijs van zijn of haar tewerkstelling tijdens ten minste zes maanden. Deze typen schalen zijn duidelijk “resultaatgericht” en gemakkelijker te rechtvaardigen, maar hebben betrekking op slechts één aspect van de concrete actie.

6.4.2.3. Keuze van de standaardschalen van eenheidskosten

Als algemeen beginsel moet de keuze van de standaardschalen van eenheidskosten de activiteit(en) van het soort concrete actie dat wordt gefinancierd, weerspiegelen. Het zou niet gepast zijn om de kosten van alle concrete acties volgens een bepaald resultaat te berekenen, als de gefinancierde activiteit niet rechtstreeks met dit resultaat in verband staat, terwijl dit resultaat door veel andere externe gebeurtenissen kan worden beïnvloed.

Een systeem van standaardschalen van eenheidskosten dat zuiver is gebaseerd op het resultaat, kan weleens zeer riskant blijken te zijn. Wanneer een deel van het resultaat niet afhankelijk is van de outputs en de kwaliteit van de concrete actie, bestaat het risico dat er onderbetaling van concrete acties en begunstigden zal plaatsvinden. Dit is in het bijzonder relevant bij concrete acties gericht op kwetsbare groepen: de verwachte resultaten zijn doorgaans laag.

Anderzijds moeten de managementautoriteiten voorzichtig zijn met de “kwaliteit” van hun indicatoren. Als opleidingskosten bijvoorbeeld uitsluitend worden gedekt door standaardschalen van eenheidskosten die worden omschreven als het aantal deelnemers dat de opleiding start, is er geen kwaliteitsstimulus. Een dergelijke praktijk zou niet stroken met het beginsel van goed financieel beheer. De begunstigde zou in dit geval op dag één volledige terugbetaling krijgen, terwijl op dag twee alle deelnemers uit de

opleiding kunnen stappen wegens gebrek aan toegewezen middelen. Daarom moet de indicator zo worden gewijzigd of omschreven dat wordt betaald voor deelnemers die de opleiding gedurende een vooraf bepaalde (voldoende lange) termijn volgen.

Elk subsidiesysteem dat is gebaseerd op deze resultaten, zal ertoe leiden dat de begunstigde moet kiezen tussen de volgende opties:

- a. weigeren om de concrete actie met een dergelijk subsidiesysteem uit te voeren;
- b. de concrete actie uitvoeren in de wetenschap dat er geld zal worden verloren, tenzij er voldoende aanvullende financieringsbronnen kunnen worden gevonden (het risico van dubbele financiering);

of

- c. de deelnemers “afromen” (door de personen te selecteren die het best in staat zijn om de opgelegde resultaten te halen) of de normen verlagen om de verwachte resultaten te verwezenlijken.

Tot slot kan de keuze van de standaardschalen van eenheidskosten de begunstigde in staat stellen om de vaste kosten te dekken, vergeleken met de variabele kosten, die verband houden met de daadwerkelijke participatie van deelnemers of personen (zie paragraaf 7.1, [bladzijde 40](#) voor de combinatie van opties).

Concluderend kan worden gezegd dat de keuze van de juiste standaardschalen van eenheidskosten door de management- autoriteiten van het grootste belang is en dat daarbij rekening moet worden gehouden met alle potentiële voor- en nadelen. **Een ideale standaardschaal van eenheidskosten kan de volgende kwaliteiten hebben: een duidelijk en rechtstreeks verband met de concrete actie, gemakkelijk te rechtvaardigen kwantiteiten, economisch evenwicht bij de concrete actie en de begunstigde, verlaging van het risico van het “afromen” van deelnemers.** Bij standaardschalen van eenheidskosten zal de focus van de controles overeenkomstig artikel 125, lid 4, onder a), van de gemeenschappelijke verordening⁽³⁸⁾ en artikel 62 van Verordening (EU) nr. 1305/2013⁽³⁹⁾, met name bij immateriële acties, verschuiven van hoofdzakelijk financiële aspecten naar technische en fysieke aspecten, waarbij speciaal belang zal worden gehecht aan controles ter plaatse tijdens de uitvoering.

6.4.3. ... bij een vast bedrag

Wanneer de managementautoriteit besluit vaste bedragen te gebruiken, zal ze speciale aandacht moeten besteden aan de volgende punten:

6.4.3.1. Correlatie tussen de gerealiseerde concrete actie en de betalingen

Het belangrijkste verschil tussen de methode van de vaste bedragen en de methode van de standaardschalen van eenheidskosten is dat **de berekening van de kosten niet evenredig is aan de kwantiteiten**. Bij het gebruik van standaardschalen van eenheidskosten geldt dat wanneer de kwantiteiten lager zijn, de kosten evenredig dalen. Wanneer er met vaste bedragen wordt gewerkt, is dit “evenredige verband” tussen kwantiteiten en betalingen niet van toepassing. De berekening van de kosten zal op een “binaire” aanpak gebaseerd zijn.

Een dergelijke aanpak heeft een belangrijk gevolg: om te ontsnappen aan een “te binaire” aanpak zou, ook al is het niet verplicht, de mogelijkheid moeten worden overwogen om verschillende niveaus in te voeren die met verschillende kosten overeenkomen.

Voor kleine acties waarbij enkele kwantiteiten kunnen worden vastgesteld, zullen de autoriteiten waarschijnlijk het gebruik van standaardschalen van eenheidskosten boven dat van vaste bedragen verkiezen.

6.4.3.2. Rechtvaardiging van de kosten

Het document waarin de voorwaarden voor de steun aan de begunstigde worden vastgesteld, moet zeer

zorgvuldig worden opgesteld, zodat duidelijk wordt beschreven op welke basis de kosten zullen worden berekend en op welke wijze ze zullen worden verlaagd wanneer de doelstellingen niet worden gehaald. Deze mogelijke verlaging van de kosten is van cruciaal belang bij het gebruik van vaste bedragen, omdat een binaire aanpak problemen zou kunnen veroorzaken wanneer er geen andere keuze is dan het betalen van 0% of het betalen van 100% van de subsidie.

Speciale aandacht moet worden besteed aan het *in de praktijk* toepassen van de mogelijkheid om een vast bedrag te betalen. Aangezien de uitbetaling van vaste bedragen volledig onafhankelijk kan zijn van kwantiteiten, bestaat het risico van een te algemene of een te kwalitatieve bewoording van de activiteiten/outputs/resultaten die moeten worden uitgevoerd of verwezenlijkt om de uitbetaling te activeren, hetgeen zou kunnen leiden tot de onmogelijkheid om op een transparante en eerlijke basis uit te betalen. Direct gekoppeld aan het probleem van de bewoording van de activiteiten/outputs/resultaten is de vraag of er ondersteunende documenten nodig zijn om ze te beoordelen: ook deze moeten worden gespecificeerd in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld. Bij immateriële acties is dit punt van het grootste belang, omdat moet worden gegarandeerd dat een concrete actie daadwerkelijk is georganiseerd.

6.4.3.3. Keuze van activiteiten/outputs/resultaten

De keuze van de activiteiten/outputs/resultaten waarop het vaste bedrag betrekking heeft, gebeurt op basis van dezelfde beginselen als de keuze van de standaardschalen van eenheidskosten:

- De keuze moet een weerspiegeling zijn van het soort concrete actie dat wordt gefinancierd, waarbij moet worden geprobeerd om externe factoren die de uitvoering van de actie kunnen beïnvloeden, te mitigeren.
- Zuiver “resultaatgerichte” vaste bedragen zijn heel riskant en moeten het risico van een “te binaire” aanpak niet verder vergroten.

Concluderend kan worden gezegd dat de managementautoriteiten bij de keuze van het juiste vaste bedrag/de juiste vaste bedragen alle potentiële voor- en nadelen in aanmerking moeten nemen, met inbegrip van de vraag welke methode het best kan worden gebruikt: vaste bedragen, standaardschalen van eenheidskosten, werkelijke kosten of forfaitaire financiering. **Een ideaal vast bedrag kan de volgende kwaliteiten hebben: een duidelijk verband met de concrete actie, een gemakkelijke en eenduidige manier om de activiteiten/outputs/resultaten te rechtvaardigen, economisch evenwicht bij de concrete actie en de begunstigde (met name door de vaststelling van verschillende betalingsniveaus), verlaging van het risico van het “afromen” van deelnemers en een duidelijk onderscheid tussen subsidies/terugvorderbare bijstand en openbare aanbestedingen.**

⁽³⁸⁾ Van toepassing op ESF, EFRO, CF en EFMZV.

⁽³⁹⁾ Van toepassing op Elfpo.

Het zal van het grootste belang zijn om in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, aan de begunstigden exact mee te delen hoe de te verwezenlijken outputs of resultaten moeten worden bewezen. Wanneer bijvoorbeeld slechts een gedeelte van de outputs of resultaten wordt verwezenlijkt die in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, worden vermeld, zal er geen betaling plaatsvinden.

6.5. Audit- en controleaanpak

6.5.1. ... bij forfaitaire financiering

De beheercontroles bij de selectie van de concrete acties en tijdens hun uitvoering moeten betrekking hebben op zowel de berekeningsmethode — om te garanderen dat een van de berekeningsmethoden uit artikel 67, lid 5, van de gemeenschappelijke verordening is gebruikt (met inbegrip van fondsspecifieke methoden) — als de correcte toepassing van het systeem van forfaitaire financiering, waarvoor het nodig zal zijn de kostencategorieën van de concrete actie te controleren waarop het vaste percentage wordt toegepast. De controle van de berekeningsmethode zal doorgaans worden uitgevoerd op het niveau van de managementautoriteit (afhankelijk van de gebruikte methoden) of een bemiddelende instantie, terwijl de controle van de toepassing van de forfaitaire financiering op het niveau van de begunstigde zal plaatsvinden. Bij de audits door de auditautoriteit en/of de Commissie worden deze aspecten ook gecontroleerd als ze in de respectievelijke steekproeven zijn vervat.

Nationale systemen moeten een duidelijke en ondubbelzinnige definitie van categorieën van kosten of een vooraf opgestelde lijst van alle categorieën van subsidiabele kosten bevatten waarop het vaste percentage wordt gebaseerd (en desgevallend de andere categorieën van subsidiabele kosten: het percentage wordt op deze categorieën niet toegepast en ze worden niet met het vaste percentage berekend).

De personen die met de beheersverificaties zijn belast, moeten controleren of de kosten correct zijn gecategoriseerd en of er geen sprake is van dubbele declaraties van kosten, bijvoorbeeld zowel onder directe als onder indirecte kosten. Alleen van kostenposten die niet-berekende kostencategorieën zijn, worden de ondersteunende financiële documenten geauditteerd en gecontroleerd (als ze niet via een vast bedrag of eenheidskost worden berekend), omdat de begunstigde niet verplicht is om kostencategorieën die op forfaitaire basis worden berekend, te rapporteren of met bewijzen te ondersteunen. Bij de audits door de auditautoriteit en/of de Commissie worden deze aspecten ook gecontroleerd als ze in de respectievelijke steekproeven zijn vervat. Nationale autoriteiten kunnen berekende kosten alleen samen met de kosten die zijn gebruikt om ze te berekenen (hierna de "basiskosten" genoemd), declareren.

Bevindingen die als onregelmatigheid kunnen worden aange-merkt, zijn onder andere:

- De methode die is gebruikt om de vereenvoudigde kostenopties te berekenen, voldoet niet aan de voorwaarden uit de regelgeving.
- Bij het vaststellen van de percentages zijn de resultaten van de berekeningsmethode niet gerespecteerd.
- Een begunstigde heeft de vastgestelde percentages niet gerespecteerd of heeft niet-subsidiabele kosten gedeclareerd, dat wil zeggen kosten die niet zijn opgenomen in de door de managementautoriteit vastgestelde categorieën van subsidiabele kosten.
- Dubbele declaratie van dezelfde kostenplaats: als "basis-kost" (berekend op basis van het beginsel van de werkelijke kosten, een vast bedrag of eenheidskost) en als "berekende" kost (inbegrepen in het vaste percentage).
- Wanneer de "basiskosten" worden verlaagd zonder evenredige verlaging van de "berekende" subsidiabele kosten.

Als de auditors of controleurs een onregelmatigheid vaststellen in de categorieën van subsidiabele kosten waarop het vaste percentage wordt toegepast, moeten de berekende subsidiabele kosten evenredig worden verlaagd; anders zullen ze immers het vaste percentage dat in de regeling is vastgelegd, overschrijden.

Voorbeeld (EFRO): Een gemeentebestuur ontvangt subsidies ten bedrage van ten hoogste 1 000 000 EUR subsidiabele kosten voor de aanleg van een weg.

De betalingsaanvraag voor het project ziet er als volgt uit:

Project 1: werk (openbare aanbestedingsprocedure)	700 000 EUR
Project 2: andere kosten:	300 000 EUR
<i>Directe personeelskosten (type 1)</i>	<i>50 000 EUR</i>
<i>Andere directe kosten (type 3)</i>	<i>242 500 EUR</i>
<i>Indirecte kosten (type 2)</i>	<i>Directe personeelskosten x 15% = 7 500 EUR</i>
Totale gedeclareerde kosten	1 000 000 EUR

De door de begunstigde gedeclareerde uitgaven worden door de managementautoriteit gecontroleerd. In de gedeclareerde directe personeelskosten worden niet-subsidiabele uitgaven gevonden.

De aanvaarde betalingsaanvraag ziet er als volgt uit:

Project 1: werk (openbare aanbestedingsprocedure)	700 000 EUR
Project 2: andere kosten:	<i>288 500 EUR</i>
<i>Directe personeelskosten (type 1)</i>	<i>40 000 EUR</i>
<i>Andere directe kosten (type 3)</i>	<i>242 500 EUR</i>
<i>Indirecte kosten (type 2)</i>	<i>Directe personeelskosten x 15 % = 6 000 EUR</i>
Totale subsidiabele kosten	988 500 EUR

6.5.2. ... bij standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen

De audits en controles zullen betrekking hebben op de berekeningsmethode voor de standaardschalen van eenheidskosten of vaste bedragen en de correcte toepassing van de methode in afzonderlijke projecten. De controles van de berekeningsmethode zullen doorgaans worden uitgevoerd op het niveau van de managementautoriteit/de bemiddelende instantie, terwijl de correcte toepassing van de eenheidskost/het vaste bedrag zal worden gecontroleerd op het niveau van de begunstigde.

Als de controleresultaten op een berekeningsfout wijzen, zal de correctie slechts in verhouding tot de fout plaatsvinden. In een situatie waarin de outputs/resultaten die aanleiding geven tot de betaling, niet worden gerechtvaardigd, wordt een totale correctie van de betaalde vaste bedragen/standaardschalen van eenheidskosten en de gedeclareerde kosten toegepast.

De controles en audits zullen zich hoofdzakelijk concentreren op de vraag of wat de outputs of resultaten betreft aan de voorwaarden voor terugbetaling van de kosten is voldaan. De auditor of controleur zal nagaan of het gedeclareerde bedrag

overeenkomt met het standaardtarief per eenheid van de geleverde goederen of diensten vermenigvuldigd met het aantal werkelijk geleverde eenheden of de voltooiing van (de stap van) het project die/dat steun ontvangt in de vorm van een vast bedrag. Wanneer in de oproep tot het indienen van voorstellen of in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, andere voorwaarden zijn vastgesteld, zullen de auditors ook controleren of deze voorwaarden zijn vervuld. Auditors en controleurs mogen eenheidskosten of vaste bedragen die vooraf zijn betaald en bij de Commissie gedeclareerd zonder dat het daarbij behorende deel van het project is uitgevoerd niet aanvaarden.

Tarieven die zijn vastgesteld aan de hand van standaardschalen van eenheidskosten of vaste bedragen, kunnen een component voor indirecte kosten omvatten.

Bevindingen die als onregelmatigheid kunnen worden aange-merkt, zijn onder andere:

- Bij de toepassing van de berekeningsmethode voor de terugbetaling van kosten zijn de verkregen resultaten niet in acht genomen.
- Er ontbreken ondersteunende documenten die de outputs rechtvaardigen of outputs worden slechts gedeeltelijk gerechtvaardigd, maar zijn wel volledig vergoed.

6.5.3. Voorbeelden

Voorbeeld (ESF)

Er wordt een eenheidskost van 5 000 EUR betaald voor elke deelnemer die de opleiding afmaakt.

De opleiding start in januari, eindigt in juni en er wordt verwacht dat twintig mensen eraan zullen deelnemen. Het bedrag van de subsidiabele uitgaven is gelijk aan $20 \times 5\,000 \text{ EUR} = 100\,000 \text{ EUR}$. De aanbieder van de opleiding zal elke maand een factuur opstellen voor 10 % van de subsidie: 10 000 EUR eind januari, 10 000 EUR eind februari enz.

Aangezien geen enkele deelnemer de opleiding voor eind juni heeft voltooid, worden al deze betalingen echter als voorschotten beschouwd en kunnen ze niet aan de Commissie worden gedeclareerd. Alleen nadat is aangetoond dat sommige deelnemers de opleiding hebben afgemaakt, kan tegenover de Commissie een bedrag worden gecertificeerd: bijvoorbeeld, als 15 deelnemers de opleiding hebben afgemaakt, kan $15 \times 5\,000 \text{ EUR} = 75\,000 \text{ EUR}$ tegenover de Commissie worden gecertificeerd.

Voorbeeld (ESF)

In plaats van een eenheidskost van 7 EUR per opleidingsuur per deelnemer te gebruiken, zoals in het op output gebaseerde ESF-voorbeeld in paragraaf 3.1 op [bladzijde 18](#), is het mogelijk om deze outputgebaseerde eenheidskost te combineren met een resultaatgebaseerde eenheidskost: het aantal deelnemers dat aan het einde van de opleiding een diploma behaalt.

20% van de definitieve subsidie (het percentage van 20% moet niet worden gerechtvaardigd) zou op basis van het resultaat worden betaald, aangezien het slaagpercentage 75 % moet zijn (het percentage van 75 % moet op ervaring zijn gebaseerd en is een onderdeel van het controlespoor dat de managementautoriteit moet garanderen).

In het voorbeeld in paragraaf 3.1 op [bladzijde 18](#) bedroeg het maximumplafond voor subsidiëring van het project $1\,000 \text{ uren} \times 20 \text{ deelnemers} \times 7 \text{ EUR per uur per deelnemer} = 140\,000 \text{ EUR}$.

Hetzelfde maximumplafond zou gelden, maar uitgaande van andere veronderstellingen:

- $20\% \times 140\,000 \text{ EUR} = 28\,000 \text{ EUR}$ wordt betaald voor resultaten: 75 % van de 20 deelnemers (15 deelnemers) moet aan het einde van de opleiding een diploma hebben behaald. De eenheidskost die wordt betaald voor elke deelnemer die een diploma behaalt, bedraagt dan $28\,000/15 = 1\,867 \text{ EUR/persoon}$ met een diploma.
- $80\% \times 140\,000 \text{ EUR} = 112\,000 \text{ EUR}$ wordt betaald voor 20 000 uren x deelnemers, wat een eenheidskost van 5,6 EUR per uur per deelnemer oplevert.

Aan het einde van de concrete actie zal de definitieve subsidie worden betaald op basis van het werkelijke aantal uren van elke deelnemer en het aantal deelnemers dat een diploma behaalt.

De berekende kosten bedragen:

- $17\,050 \text{ opleidingsuren} \times 5,6 \text{ EUR} = 95\,480 \text{ EUR}$ voor het outputgebaseerde deel
- $13 \text{ deelnemers met diploma} \times 1\,867 \text{ EUR} = 24\,271 \text{ EUR}$ voor het resultaatgebaseerde deel

Totale kosten = $95\,480 \text{ EUR} + 24\,271 \text{ EUR} = 119\,751 \text{ EUR}$

7. ANDERE BEPALINGEN

7.1. Combinatie van opties

7.1.1. Algemene beginselen

Artikel 67, lid 1, van de gemeenschappelijke verordening biedt de managementautoriteit de mogelijkheid uit vier opties te kiezen voor het beheer van door de ESI-fondsen medegefinancierde subsidies en terugvorderbare bijstand.

In overeenstemming met artikel 67, lid 3, van de gemeenschappelijke verordening kunnen deze opties alleen in de volgende gevallen worden gecombineerd, om dubbele financiering van dezelfde kosten te voorkomen:

1) ze moeten elk verschillende categorieën van subsidiabele kosten dekken;

of 2) ze moeten worden gebruikt voor verschillende projecten die deel uitmaken van dezelfde concrete actie;

of 3) ze moeten worden gebruikt voor opeenvolgende fasen van een concrete actie.

De definitie van project verschilt van lidstaat tot lidstaat. Het is mogelijk dat, volgens nationale regels, één project verschillende acties met verschillende begunstigden omvat. In dat geval kan worden overwogen om verschillende vereenvoudigde kostenopties voor dezelfde kostencategorie, maar voor andere begunstigden te hanteren, mits het beginsel van gelijke behandeling in acht wordt genomen.

7.1.2. Voorbeelden van combinaties

Voorbeeld van geval 1: Financiering van verschillende projecten die deel uitmaken van dezelfde concrete actie (ESF)

Voorbeeld van een actie waarbij een opleidingsproject voor werkloze jongeren wordt gevolgd door een seminar voor mogelijke werkgevers in de regio:

De kosten in verband met de opleiding kunnen worden betaald op basis van standaardschalen van eenheidskosten (bijvoorbeeld 1000 EUR/opleidingsdag). Het seminar zal worden betaald op basis van vaste bedragen.

Omdat er sprake is van twee verschillende projecten binnen dezelfde concrete actie, bestaat er geen risico van dubbele financiering voor zover de projectkosten duidelijk worden gescheiden.

Voorbeeld van geval 2: Opeenvolgende fasen van een concrete actie (ESF)

Voorbeeld van een reeds gestarte concrete actie die op basis van werkelijke kosten wordt beheerd en die de managementautoriteit in de toekomst op basis van vereenvoudigde kosten wil beheren. De twee fasen moeten duidelijk worden omschreven. De eerste fase kan tot een bepaalde datum op basis van de werkelijke kosten worden berekend. De tweede fase, voor *toekomstige* uitgaven, kan bijvoorbeeld op basis van een eenheidskost worden berekend, als de eenheidskost geen eerder gefinancierde uitgaven dekt.

Als voor deze mogelijkheid wordt gekozen, moet ze gelden voor alle begunstigden die zich in dezelfde situatie bevinden (transparantie & gelijke behandeling). De keuze kan een zekere administratieve werklast met zich meebrengen, omdat het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, moet worden gewijzigd, als dit niet vooraf was voorzien. De autoriteiten van de lidstaat moeten voor iedere fase een gedetailleerde beschrijving van de concrete actie opstellen. De concrete actie moet in minstens twee aparte, identificeerbare financiële en in het ideale geval fysieke of ontwikkelingsfasen worden verdeeld, die met de betrokken fasen overeenkomen. Dit moet worden gedaan om een transparante uitvoering en monitoring te garanderen en de controles te vergemakkelijken.

Voorbeeld van geval 3: Verschillende categorieën van subsidiabele kosten (ESF)

Voorbeeld van een opleiding waarbij een combinatie wordt gebruikt van:

- een standaardschaal van eenheidskosten voor de lonen van de opleiders, bijvoorbeeld 450 EUR per dag;
- werkelijke kosten: ruimte gehuurd = 800 EUR/maand gedurende zes maanden;
- een vast percentage voor de indirecte kosten, bijvoorbeeld 10 % van de directe kosten.

Aan het eind van de opleiding zal de subsidie worden betaald op grond van de volgende berekening, ervan uitgaande dat er 100 opleidingsdagen zijn gerechtvaardigd:

Directe kosten (type 1):

lonen van de opleiders 100 dagen x 450 EUR = 45 000 EUR

opleidingsruimte: 6 maanden x 800 EUR = 4 800 EUR

subtotaal directe kosten: 49 800 EUR

Indirecte kosten (type 2): 10 % van de directe kosten = 10 % x 49 800 EUR = 4 980 EUR

Subsidiabele uitgaven: (45 000 EUR + 4 800 EUR) + 4 980 EUR = 54 780 EUR

In dit geval lijkt het om verschillende categorieën van kosten te gaan: lonen van opleiders, huurkosten voor de opleidingsruimte, indirecte kosten. Om te kunnen controleren dat er geen dubbele financiering plaatsvindt, moeten de autoriteiten ervoor zorgen dat de standaardschaal van eenheidskosten geen betrekking heeft op kosten die verband houden met de huur van de ruimte of andere, indirecte kosten (bijvoorbeeld de lonen van administratief medewerkers of van een accountant). Omgekeerd geldt hetzelfde voor de definitie van indirecte kosten, die geen betrekking mogen hebben op kosten die door de standaardschalen van eenheidskosten worden gedekt, of op de werkelijke kosten van het huren van ruimte.

Als er een risico van overlapping bestaat of als het onmogelijk is om aan te tonen dat er geen overlappingen zijn, moet de managementautoriteit de meest geschikte optie kiezen om (elk risico van) dubbele financiering te voorkomen.

7.2. Beoordeling van de drempels

7.2.1. Algemene beginselen

In de gemeenschappelijke verordening wordt één financiële drempel vastgesteld met betrekking tot de toepasbaarheid van vaste bedragen, waarbij de overheidsbijdrage niet meer dan 100 000 EUR mag bedragen (artikel 67, lid 1, onder c), van de gemeenschappelijke verordening).

De bedragen waarmee rekening wordt gehouden, zijn de bedragen die worden vermeld in het document waarin de voorwaarden voor de steun voor elke concrete actie/begunstigde worden vastgesteld (zie artikel 67, lid 6, van de gemeenschappelijke verordening).

Het bedrag waarmee rekening wordt gehouden, is de **overheidsbijdrage** zoals beschreven in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, die overeenstemt met de totale subsidiabele kosten van de concrete actie/het project, met inbegrip van alle overheidsfinanciering door de begunstigde.

De overheidssteun of -bijdrage die in het aanvraagformulier door de begunstigde wordt gevraagd of bij afsluiting van de concrete actie aan de begunstigde wordt betaald, heeft geen invloed op de beoordeling van de drempel. Het zijn alleen de

overeengekomen subsidiabele bedragen zoals opgenomen in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, die van belang zijn.

Bij lidstaten met een andere munteenheid dan de euro kunnen schommelingen in de wisselkoers tussen de nationale munteenheid en de euro ook een impact hebben op de beoordeling van de drempel. Om rechtszekerheid te garanderen, moeten de lidstaten bepalen welke maandelijks wisselkoers ze zullen gebruiken: deze die geldt op het ogenblik van de publicatie van de uitnodiging tot het indienen van blijken van belangstelling, van het indienen van het project, van de selectie of de goedkeuring van het project op nationaal niveau. Dit zal het risico van kostenverschillen die louter aan wisselkoersschommelingen zijn te wijten, neutraliseren. Op basis van de gekozen wisselkoers zal de managementautoriteit kunnen bepalen of een concrete actie/project/vast bedrag de vastgelegde drempels al dan niet overschrijdt. De keuze door de lidstaten moet in de subsidiabiliteitsregels van het programma worden vermeld.

Opmerking voor ESF-projecten: Wanneer de subsidiabele uitgaven worden vastgelegd in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, is het niet mogelijk om werkelijke kosten te gebruiken bij projecten waarvan, na indiening van hun aanvraag en aftrek van de niet-subsidiabele uitgaven, de overheidssteun minder dan 50 000 EUR bedraagt.

7.2.2. Fondsspecifiek

Specifiek voor het ESF

Voor diverse methoden worden in de ESF-verordening financiële drempels vastgelegd met betrekking tot de toepasbaarheid van vereenvoudigde kosten of van berekeningsmethoden. Dit is het geval bij:

1. de mogelijkheid om een ontwerpbegroting te gebruiken om van geval tot geval vereenvoudigde kostenopties voor subsidies en terugvorderbare bijstand in het kader van het ESF vast te stellen: de overheidssteun mag niet meer dan 100 000 EUR bedragen (artikel 14, lid 3, van de ESF-verordening);
2. het verplichte gebruik van vereenvoudigde kostenopties voor subsidies en terugvorderbare bijstand in het kader van het ESF: de overheidssteun mag niet meer dan 50 000 EUR bedragen (artikel 14, lid 4, van de ESF-verordening).

De bedragen waarmee voor voornoemde drempels rekening wordt gehouden, zijn de bedragen die worden vermeld in het document waarin de voorwaarden voor de steun voor elke concrete actie/elk project worden vastgesteld (zie artikel 67, lid 6, van de gemeenschappelijke verordening). De toelagen of lonen die **door een derde partij ten behoeve van de deelnemers** aan een concrete actie worden uitbetaald, zijn hierin niet inbegrepen.

Het bedrag waarmee rekening wordt gehouden, is het bedrag aan overheidssteun dat aan de begunstigde wordt toegekend, zoals gespecificeerd in het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, met uitzondering van de overheidsfinanciering *door* de begunstigde.

7.3. Verenigbaarheid van de vereenvoudigde kostenopties met de staatssteunregels

Er moet worden benadrukt dat de staatssteunregels die in het Verdrag zijn vastgelegd, algemeen toepasselijk zijn. Wanneer financiering een vorm van staatssteun zou kunnen zijn, moeten deze regels in acht worden genomen bij de berekening en het beheer van de vereenvoudigde kostenopties uit artikel 67 van de gemeenschappelijke verordening. De managementautoriteiten moeten dus garanderen dat de categorieën van uitgaven waarop vereenvoudigde kostenopties worden toegepast, subsidiabel zijn zowel volgens de regels van de ESI-fondsen als volgens de staatssteunregels.

Meer informatie kan worden gevonden in de algemene groepsvrijstellingsverordening (EU) nr. 651/2014 of de groepsvrijstellingsverordening voor de landbouw (EU) nr. 702/2014 (betreffende van de aanmeldingsverplichting vrijgestelde regelingen en ad-hocsteun). Ook de bepalingen van Verordening (EU) nr. 1407/2013 betreffende de minimis-steun moeten in aanmerking worden genomen.

Algemeen genomen, mogen vereenvoudigde kostenopties uitsluitend worden gebaseerd op methoden die het mogelijk maken duidelijk te identificeren welke subsidiabele kosten zijn gebruikt om de waarde van de gekozen optie te bepalen, en kosten uit te sluiten die overeenkomstig de staatssteunregels niet subsidiabel zijn.

Aangezien de gebruikte methode in overeenstemming moet zijn met de beginselen van goed financieel beheer en medefinanciering, moeten de managementautoriteiten uitgaan van een redelijke en voorzichtige hypothese om te garanderen dat de vereenvoudigde kosten een betrouwbare benadering van de werkelijke kosten vormen. Dat zal het gemakkelijker maken om aan te tonen dat de maximale steunintensiteit, de maximale steunbedragen of aanmeldingsdrempels uit de staatssteunregels in acht zijn genomen. De methode zal aan een audit worden onderworpen om te garanderen dat ze aan de toepasselijke regels voor de ESI-fondsen en de staatssteunregels voldoet.

Voor een voorbeeld, zie bijlage 2.

7.4. Gebruik van vereenvoudigde kostenopties bij concrete acties die netto-inkomsten genereren

Eerst en vooral moet voor ogen worden gehouden dat vereenvoudigde kostenopties, net zoals werkelijke kosten, een manier zijn om de kosten, de "uitgavenzijde" van een concrete actie te berekenen. Daarom zou het gebruik van vereenvoudigde kosten in theorie los moeten staan van de vraag of een concrete actie al dan niet inkomsten genereert. Om het vereenvoudigingseffect niet teniet te doen, bevat de gemeenschappelijke verordening echter enkele specifieke bepalingen voor inkomstgenererende concrete acties waarbij vaste bedragen of standaardschalen van eenheidskosten worden gebruikt.

7.4.1. Concrete acties die na voltooiing netto-inkomsten genereren⁽⁴⁰⁾

In overeenstemming met artikel 61, lid 7, onder f), van de gemeenschappelijke verordening moet bij concrete acties die na voltooiing netto-inkomsten genereren en waarvoor vaste bedragen of standaardschalen van eenheidskosten zijn gebruikt, met de netto-inkomsten geen rekening worden gehouden. De vaste bedragen/standaardschalen van eenheidskosten zouden de inkomsten namelijk al moeten omvatten (zie volgende punt). Ingeval forfaitaire financiering wordt gebruikt, gelden er geen specifieke bepalingen, d.w.z. de leden 1 tot en met 6 van artikel 61 van de gemeenschappelijke verordening⁽⁴¹⁾ zijn van toepassing.

7.4.2. Concrete acties die tijdens de uitvoering netto-inkomsten genereren en waarop de leden 1 tot en met 6 van artikel 61 van de gemeenschappelijke verordening niet van toepassing zijn⁽⁴²⁾

Bij deze concrete acties moeten de netto-inkomsten niet worden afgetrokken, als de twee cumulatieve voorwaarden zijn vervuld:

- De overheidssteun neemt de vorm aan van vaste bedragen of standaardschalen van eenheidskosten.
- Er is vooraf rekening gehouden met de netto-inkomsten bij de berekening van de vaste bedragen of standaardschalen van eenheidskosten (in overeenstemming met artikel 65, lid 8, onder f), van de gemeenschappelijke verordening).

Als vooraf met de netto-inkomsten geen rekening is gehouden bij de berekening van de vaste bedragen of standaardschalen van eenheidskosten, moeten de subsidiabele uitgaven die worden medegefinancierd door de ESI-fondsen worden verlaagd, ten laatste bij de laatste betalingsaanvraag door de begunstigde, in verhouding tot de subsidiabele en niet-subsidiabele gedeelten van de kosten.

Wanneer voor forfaitaire financiering is gekozen, moeten alle netto-inkomsten waarmee ten tijde van de goedkeuring van de concrete actie geen rekening is gehouden en die tijdens de uitvoering ervan direct worden gegenereerd, worden afgetrokken van de subsidiabele uitgaven die door de ESI-fondsen worden medegefinancierd (met toepassing van het vaste percentage), ten laatste bij de laatste betalingsaanvraag door de begunstigde.

⁽⁴⁰⁾ Artikel 61 van de gemeenschappelijke verordening.

⁽⁴¹⁾ Behalve bij concrete acties waarop artikel 61, lid 7, van de gemeenschappelijke verordening van toepassing is.

⁽⁴²⁾ Artikel 65, lid 8, van de gemeenschappelijke verordening.

Voorbeeld (ESF)

Er wordt een conferentie georganiseerd om ondernemerschap te promoten. Er wordt door de begunstigde een ontwerp-begroting ingediend volgens welke de totale subsidiabele kosten 70 000 EUR bedragen. Voor de conferentie zal een toegangsprijs van 3 EUR worden gevraagd.

De organisator verwacht 200 bezoekers. De verwachte te genereren inkomsten bedragen $3 \text{ EUR} \times 200 = 600 \text{ EUR}$.

De conferentie blijkt een groot succes te zijn en het aantal bezoekers is hoger dan verwacht (300 mensen). Aangezien deze concrete actie enkel door het ESF wordt medegefinancierd, is artikel 61 van de gemeenschappelijke verordening niet van toepassing. Artikel 65, lid 8, van de gemeenschappelijke verordening is dat echter wel.

- Optie 1: er wordt vooraf rekening gehouden met de gegenereerde inkomsten

Er is bepaald dat het vaste bedrag gelijk zal zijn aan de totale subsidiabele kost van de concrete actie, $70\,000 \text{ EUR} - 600 \text{ EUR} = 69\,400 \text{ EUR}$, als de conferentie plaatsvindt.

De overheidssteun van deze concrete actie neemt de vorm van een vast bedrag aan en er is bij de bepaling van het vaste bedrag rekening gehouden met de inkomsten. Ook als de inkomsten hoger zijn dan verwacht, zal dit geen invloed hebben op de betaling van het vaste bedrag. Het controlespoor zal vereisen dat de daadwerkelijke organisatie van de conferentie en de prijs van het toegangsticket worden bewezen.

- Optie 2: er wordt vooraf rekening gehouden met de gegenereerde inkomsten, maar de voorwaarden wijzigen tijdens de uitvoering

Er is bepaald dat het vaste bedrag gelijk zal zijn aan de totale subsidiabele kost van de concrete actie, $70\,000 \text{ EUR} - 600 \text{ EUR} = 69\,400 \text{ EUR}$, als de conferentie plaatsvindt. De overheidssteun van deze concrete actie neemt de vorm van een vast bedrag aan en er is bij de bepaling van het vaste bedrag rekening gehouden met de inkomsten.

De organisator beslist uiteindelijk om een toegangsprijs van 5 EUR in plaats van 3 EUR te vragen. In dit geval moet de financieringskloof worden verkleind ($(5 \text{ EUR} \times 300) - 600 \text{ EUR} = 900 \text{ EUR}$).

De totale subsidiabele kosten zullen $69\,400 \text{ EUR} - 900 \text{ EUR} = 68\,500 \text{ EUR}$ bedragen.

- Optie 3: er wordt vooraf geen rekening gehouden met de gegenereerde inkomsten

Er is bepaald dat het vaste bedrag gelijk zal zijn aan de totale subsidiabele kost van de concrete actie, 70 000 EUR, als de conferentie plaatsvindt. De overheidssteun van deze concrete actie neemt de vorm van een vast bedrag aan en er is bij de bepaling van het vaste bedrag geen rekening gehouden met de inkomsten.

Wanneer de begunstigde de betaling aanvraagt (70 000 EUR), zal hij moeten bewijzen dat de conferentie heeft plaatsgevonden. Hij zal ook de werkelijke inkomsten die tijdens de uitvoering zijn gegenereerd, moeten aftrekken ($3 \text{ EUR} \times 300 = 900 \text{ EUR}$).

In dit geval zullen de subsidiabele kosten voor het vaste bedrag $70\,000 \text{ EUR} - 900 \text{ EUR} = 69\,100 \text{ EUR}$ bedragen.

7.5. Specifiek voor EFRO en ESF: kruisfinanciering

7.5.1. Declaratie van de acties die onder artikel 98, lid 2, van de gemeenschappelijke verordening vallen, in verband met de vereenvoudigde kostenopties

Overeenkomstig artikel 98, lid 2, van de gemeenschappelijke verordening zullen bij concrete acties in het geval van "kruisfinanciering" door het EFRO en het ESF de subsidiabiliteitsregels van het andere fonds worden toegepast.

Bij toepassing van forfaitaire financiering in het geval van kruisfinanciering moeten twee vaste percentages worden toegepast, één voor het ESF-gedeelte en één voor het EFRO-gedeelte van de concrete actie. Het ESF-percentage en het EFRO-percentage voor soortgelijke concrete acties zullen worden toegepast op respectievelijk het ESF-gedeelte en het

EFRO-gedeelte van de concrete actie. Het gebruik van een gemiddelde van de twee percentages is onmogelijk omdat het relatieve aandeel van elk gedeelte tijdens de uitvoering kan veranderen. Wanneer er geen percentage voor een soortgelijke actie in het kader van het andere fonds bestaat (bijvoorbeeld omdat de regel niet wordt toegepast op het andere fonds of omdat er door het andere fonds geen soortgelijke concrete acties worden gefinancierd), moet de managementautoriteit een besluit nemen over het van toepassing zijnde percentage op basis van de in artikel 67, lid 5, en artikel 68, lid 1, van de gemeenschappelijke verordening vastgelegde algemene rechtsbeginselen.

Ook bij de toepassing van vereenvoudigde kostenopties moeten de lidstaten nog steeds het maximum van 10% voor elke prioritaire as (per fonds en desgevallend regiocategorie) in acht nemen. Het bedrag van de kruisfinanciering moet voor elke concrete actie afzonderlijk worden opgeslagen en gemonitord op basis van de gegevens die zijn gebruikt om de vereenvoudigde kostenopties vast te stellen.

7.5.2. Voorbeelden

Voorbeeld van ESF-EFRO-kruisfinanciering met eenheidskosten of vaste bedragen

Wanneer de standaardschaal van eenheidskosten van 6 EUR per uur x deelnemer aan een opleiding de aanschaf van infrastructuur voor 0,50 EUR per uur omvat, zal het bedrag van de kruisfinanciering uitkomen op 0,50 EUR x het aantal gerealiseerde "uren per deelnemer".

Hetzelfde beginsel geldt voor vaste bedragen: als de gedetailleerde ontwerpbegroting bepaalde "uitgaven op basis van kruisfinanciering" bevat, zullen ze afzonderlijk worden geboekt en gemonitord. Bijvoorbeeld binnen een vast bedrag van 20 000 EUR dat uit een ESF-programma wordt gefinancierd, vertegenwoordigen de uitgaven van het EFRO-type 5 000 EUR. Aan het eind van de concrete actie zal het bedrag van de kruisfinanciering het vooraf vastgestelde bedrag zijn (20 000 EUR, waarvan 5 000 EUR aan uitgaven van het EFRO-type) of 0 EUR wanneer de subsidie niet wordt betaald. Het binaire beginsel van de vaste bedragen is ook van toepassing op uitgaven op basis van kruisfinanciering.

Voorbeeld van ESF-EFRO-kruisfinanciering met forfaitaire financiering

Bij een vast percentage voor indirecte kosten zal het bedrag van de kruisfinanciering gelijk zijn aan het bedrag van de "directe kosten op basis van kruisfinanciering", opgeteld bij de indirecte kosten die zijn berekend met behulp van het vaste percentage dat van toepassing is op deze "directe kosten op basis van kruisfinanciering".

Een voorbeeld: in een concrete actie van 15 000 EUR die uit een EFRO-programma wordt gefinancierd, vertegenwoordigen de directe kosten van het "ESF-type" 3 000 EUR en worden de indirecte kosten berekend als 10% van de directe kosten (300 EUR). Het bedrag van de kruisfinanciering bedraagt dan 3 300 EUR. Wanneer de directe kosten aan het eind van de concrete actie worden verlaagd, zal het bedrag van de kruisfinanciering volgens dezelfde formule worden verlaagd.

BIJLAGE 1: VOORBEELDEN VAN VEREENVOUDIGDE KOSTENOPTIES

Deze bijlage geeft het voorbeeld van een subsidie aan een begunstigde die voornemens is een seminar voor 50 deelnemers te organiseren om nieuwe uitvoeringsinstrumenten voor te stellen. Het personeel besteedt tijd aan het plannen en organiseren van het evenement, er wordt een ruimte gehuurd, er komen enkele sprekers uit het buitenland en de notulen van het evenement zullen moeten worden gepubliceerd. Er zijn ook indirecte kosten voor personeel (boekhoudkosten, manager enz.), elektriciteit, telefoon, IT-ondersteuning enz.

De ontwerpbegroting in "werkelijke kosten" ziet er als volgt uit; haar vorm zal voor alle mogelijkheden en opties worden behouden zodat de verschillen duidelijker zichtbaar zijn:

Totale directe kosten	45 000
Directe personeelskosten	30 000
Kosten voor de opleidingsruimte	4 000
Reiskosten	5 000
Maaltijden	1 000
Informatie/Publiciteit	5 000

Totale indirecte kosten	5 000
Indirecte personeelskosten	4 000
Elektriciteit, telefoon enz.	1 000

De verschillende manieren waarop het project afhankelijk van de gekozen vereenvoudigde kostenoptie zou worden behandeld, worden hieronder beschreven.

Mogelijkheid 1: Standaardschalen van eenheidskosten (artikel 67, lid 1, onder b), van de gemeenschappelijke verordening)

Uitgangspunt: De subsidiabele uitgaven worden geheel of gedeeltelijk op basis van gekwantificeerde activiteiten, outputs of resultaten berekend, vermenigvuldigd met een vooraf vastgelegde eenheidskost.

Voor het seminar kan een eenheidskost van 1 000 EUR per deelnemer aan het seminar worden vastgelegd (op basis van een van de berekeningsmethoden uit artikel 67, lid 5, van de gemeenschappelijke verordening).

De ontwerpbegroting zou er dan als volgt uitzien:

Maximaal aantal deelnemers aan het seminar = 50

Eenheidskost/deelnemer aan het seminar = 1 000 EUR

Totale subsidiabele kosten = 50 x 1 000 EUR = 50 000 EUR.

Als 48 mensen aan het seminar deelnemen, bedragen de subsidiabele kosten: 48 x 1 000 EUR = 48 000 EUR.

Controlespoor:

- de methode die is gebruikt om de waarde van de standaardschaal van eenheidskosten te bepalen, moet worden gedocumenteerd en bewaard;
- het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, moet duidelijk zijn omtrent de standaardschaal van eenheidskosten en de factoren die aanleiding geven tot betaling;
- bewijs van deelname aan het seminar (aanwezigheidslijsten).

Opmerking: In dit geval moet de subsidiabiliteit van de deelnemers niet worden gecontroleerd. Wanneer de deelnemers voor wie het seminar is bedoeld, aan een bepaald profiel moeten beantwoorden, moet hun subsidiabiliteit ook worden gecontroleerd.

Mogelijkheid 2: Vaste bedragen (artikel 67, lid 1, onder c), van de gemeenschappelijke verordening)

Uitgangspunt: De subsidiabele uitgaven van een concrete actie worden geheel of gedeeltelijk vergoed op basis van een enkel vooraf vastgesteld bedrag, in overeenstemming met vooraf bepaalde voorwaarden met betrekking tot activiteiten en/of outputs (overeenstemmend met één eenheid). De subsidie wordt betaald wanneer aan deze vooraf bepaalde voorwaarden met betrekking tot activiteiten en/of outputs is voldaan.

Er zou een vast bedrag van 50 000 EUR kunnen worden vastgesteld voor de *organisatie van het seminar* (los van het aantal deelnemers) om nieuwe uitvoeringsinstrumenten voor te stellen, berekend op basis van de berekeningsmethoden uit artikel 67, lid 5, van de gemeenschappelijke verordening.

De ontwerpbegroting zou er dan als volgt uitzien:

Doel van het vaste bedrag = organisatie van een seminar om nieuwe uitvoeringsinstrumenten voor te stellen

Totale subsidiabele kosten = 50 000 EUR

Als het seminar wordt georganiseerd en nieuwe uitvoeringsinstrumenten worden voorgesteld, is het vaste bedrag van 50 000 EUR subsidiabel. Als het seminar niet wordt georganiseerd of als er geen nieuwe uitvoeringsinstrumenten worden voorgesteld, wordt er niets betaald.

Controlespoor:

- de methode die wordt gebruikt om de waarde van het vaste bedrag te bepalen, moet worden gedocumenteerd en bewaard;
- het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, moet duidelijk zijn omtrent de vaste bedragen en de factoren die aanleiding geven tot betaling;
- bewijs van uitvoering van het seminar en de inhoud ervan is noodzakelijk (krantenartikelen, uitnodiging & programma, foto's enz.).

Mogelijkheid 3: Forfaitaire financiering (artikel 67, lid 1, onder d), van de gemeenschappelijke verordening)

N.B.: De uit de berekeningen voortkomende bedragen zijn kunstmatig afgerond.

Algemeen beginsel: Specifieke, vooraf duidelijk geïdentificeerde categorieën van subsidiabele kosten worden berekend door een percentage toe te passen dat vooraf aan een of meer andere categorieën van subsidiabele kosten is gekoppeld.

Bij een vergelijking van systemen van forfaitaire financiering moeten altijd alle elementen van de methode worden vergeleken en niet alleen de percentages:

- categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele bedragen te berekenen;
- het vaste percentage zelf;
- categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage worden berekend;
- in voorkomend geval, categorieën van subsidiabele kosten waarop het vaste percentage niet wordt toegepast en die niet met behulp van het vaste percentage worden berekend.

Optie 1: Algemene regel van forfaitaire financiering

Krachtens artikel 67, lid 1, onder d), van de gemeenschappelijke verordening werkt de lidstaat een systeem van forfaitaire financiering uit waarbij een vast percentage van 47% — berekend volgens een van de methoden uit artikel 67, lid 5,⁽⁴³⁾ van de gemeenschappelijke verordening — wordt toegepast op alle personeelskosten (zowel de directe als de indirecte) om de andere kosten te berekenen⁽⁴⁴⁾:

<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele bedragen te berekenen (type 1)</i>	Personeelskosten = 30 000 + 4 000 = 34 000 EUR
<i>Het vaste percentage zelf</i>	47 %
<i>Categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage zullen worden berekend (type 2)</i>	Andere kosten = 47 % van de personeelskosten = 47 % x 34 000 = 16 000 EUR
<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het vaste percentage niet wordt toegepast en die niet met behulp van het vaste percentage worden berekend (type 3)</i>	Niet relevant

=> Totale subsidiabele kosten = 34 000 + 16 000 = 50 000 EUR.

De ontwerpbegroting neemt de volgende vorm aan:

Personeelskosten (type 1):	34 000	Andere kosten (type 2) = 47 % van de personeelskosten	16 000
Directe personeelskosten	30 000	(berekend)	
Indirecte personeelskosten	4 000	Totale subsidiabele kosten	50 000

(Doorgaans gebaseerd op werkelijke kosten)

⁽⁴³⁾ Onder a), b), c) of d).

⁽⁴⁴⁾ Hierbij wordt opgemerkt dat als de categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage worden berekend, indirecte kosten zouden zijn, het vaste percentage in overeenstemming met artikel 68, lid, onder a), van de gemeenschappelijke verordening moet worden begrensd op 25 %.

Controlespoor:

<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele bedragen te berekenen</i>	Directe kosten = <ul style="list-style-type: none"> • duidelijke definitie van wat personeelskosten zijn; • bewijs van deze kosten (loonbriefjes, eventueel overzichten van werktijden enz.)
<i>Het vaste percentage</i>	Verwijzing naar de gekozen methode voor het vaste percentage, en: <ul style="list-style-type: none"> • bij a) op het niveau van de managementautoriteit, noodzaak om het document waarin de berekeningsmethode wordt bewezen, te bewaren; • bij b) correcte toepassing van de methode (die nog steeds van kracht is wanneer de concrete actie wordt geselecteerd) en bewijs dat de begunstigde en het soort concrete actie soortgelijk zijn; • bij c) bewijs dat de methode nationaal gefinancierd wordt en nog steeds van kracht is wanneer de concrete actie wordt geselecteerd, en bewijs dat de begunstigde en het soort concrete actie soortgelijk zijn; • bij d) de verwijzing naar de gebruikte methode.
<i>Categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage zullen worden berekend</i>	Geen rechtvaardiging vereist.

Optie 2: Forfaitaire financiering voor indirecte kosten (artikel 68, lid 1, onder a), van de gemeenschappelijke verordening)

Krachtens artikel 68, lid 1, onder a), van de gemeenschappelijke verordening werkt de lidstaat een systeem van forfaitaire financiering uit waarbij een vast percentage van 11,1 % — berekend volgens een van de methoden uit artikel 67, lid 5, onder a), b) (45) of c), van de gemeenschappelijke verordening — wordt toegepast op de directe kosten:

<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele bedragen te berekenen (type 1)</i>	Directe kosten = 45 000 EUR
<i>Het vaste percentage</i>	11,1 % (moet minder dan 25 % bedragen)
<i>Categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage zullen worden berekend (type 2)</i>	Indirecte kosten (berekend) = 11,1 % van de directe kosten = 11,1 % x 45 000 = 5 000 EUR
<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het vaste percentage niet wordt toegepast en die niet met behulp van het vaste percentage worden berekend (type 3)</i>	Niet relevant

=> Totale subsidiabele kosten = 45 000 + 5 000 = 50 000 EUR

De ontwerpbegroting neemt de volgende vorm aan:

<i>Directe kosten (type 1)</i>	<i>45 000</i>	<i>Indirecte kosten (type 2) = 11,1 % van de directe kosten</i>	<i>5 000</i>
Directe personeelskosten	30 000	<i>(berekend)</i>	
Kosten voor de opleidingsruimte	4 000	Totale subsidiabele kosten	50 000
Reiskosten	5 000		
Maaltijden	1 000		
Informatie/ Publiciteit	5 000		

(Doorgaans gebaseerd op werkelijke kosten)

⁽⁴⁵⁾ Wanneer deze berekeningsmethode wordt gebruikt, vormt artikel 68, lid 1, onder c), van de gemeenschappelijke verordening de rechtsgrondslag. Een van de belangrijke punten is dat het maximumpercentage van 25 % uit artikel 68, lid 1, onder a), van de gemeenschappelijke verordening, niet van toepassing is op systemen die onder artikel 68, lid 1, onder c), van de gemeenschappelijke verordening vallen.

Controlespoor:

<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele bedragen te berekenen</i>	Directe kosten = <ul style="list-style-type: none"> • duidelijke definitie van wat directe kosten zijn; • bewijs van deze kosten (loonbriefjes, desgevallend overzichten van werktijden, bewijs van publiciteit en factuur enz.)
<i>Het vaste percentage</i>	Verwijzing naar de gekozen methode voor het vaste percentage, en: <ul style="list-style-type: none"> • bij a) op het niveau van de managementautoriteit, noodzaak om het document waarin de berekeningsmethode wordt bewezen, te bewaren; • bij b) correcte toepassing van de methode (die nog steeds van kracht is wanneer de concrete actie wordt geselecteerd) en bewijs dat de begunstigde en het soort concrete actie soortgelijk zijn; • bij c) bewijs dat de methode nationaal gefinancierd wordt en nog steeds van kracht is wanneer de concrete actie wordt geselecteerd, en bewijs dat de begunstigde en het soort concrete actie soortgelijk zijn.
<i>Categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage zullen worden berekend</i>	Geen rechtvaardiging vereist.

Optie 3: Forfaitaire financiering voor indirecte kosten (artikel 68, lid 1, onder b), van de gemeenschappelijke verordening)

De lidstaat kan beslissen om voor het systeem van forfaitaire financiering van artikel 68, lid 1, onder b), van de gemeenschappelijke verordening te kiezen: het vaste percentage van 15% om de indirecte kosten te berekenen is alleen op de directe personeelskosten van toepassing. Het is niet nodig om het percentage van 15% te rechtvaardigen aangezien het in de verordening is vermeld.

<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele bedragen te berekenen (type 1)</i>	Directe personeelskosten = 30 000 EUR
<i>Het vaste percentage</i>	15% (geen rechtvaardiging vereist)
<i>Categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage zullen worden berekend (type 2)</i>	Indirecte kosten (berekend) = 15% van de directe kosten = 15% x 30 000 = 4 500 EUR
<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het vaste percentage niet wordt toegepast en die niet met behulp van het vaste percentage worden berekend (type 3)</i>	Andere directe kosten (kosten voor de opleidingsruimte, reiskosten, maaltijden, informatie, publiciteit) = 15 000 EUR

Totale subsidiabele kosten = directe personeelskosten + berekende indirecte kosten + andere directe kosten = 30 000 + 4 500 + 15 000 = 49 500 EUR

De ontwerpbegroting neemt de volgende vorm aan:

Directe personeelskosten (type 1)	30 000	→	Indirecte kosten (type 2) = 15% van de directe personeelskosten (berekend)	4 500
Andere directe kosten (type 3):				
Kosten voor de opleidingsruimte	4 000			
Reiskosten	5 000			
Maaltijden	1 000			
Informatie/Publiciteit	5 000			
Totale subsidiabele kosten				49 500

(Doorgaans gebaseerd op werkelijke kosten)

Controlespoor:

<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele bedragen te berekenen</i>	Directe personeelskosten = <ul style="list-style-type: none">• duidelijke definitie van wat directe personeelskosten zijn;• bewijs van de loonkosten (loonbriefjes, desgevallend overzichten van werktijden, collectieve overeenkomsten om eventuele voordelen in natura te rechtvaardigen, gedetailleerde factuur van een externe dienstverlener)
<i>Het vaste percentage</i>	In het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, moet worden verwezen naar artikel 68, lid 1, onder b), van de gemeenschappelijke verordening.
<i>Categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage zullen worden berekend</i>	Geen rechtvaardiging vereist.
<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage niet wordt toegepast en die niet met behulp van het vaste percentage worden berekend</i>	Andere directe kosten zoals de kosten voor de opleidingsruimte, reiskosten, maaltijden, informatie en publiciteit moeten worden gerechtvaardigd met behulp van de overeenkomstige facturen en desgevallend met bewijzen dat de dienst is verleend.

Optie 4: Forfaitaire financiering artikel 14, lid 2, van de ESF-verordening (enkel van toepassing op ESF)

De lidstaat kan beslissen om voor het systeem van forfaitaire financiering van artikel 14, lid 2, van de ESF-verordening te kiezen: het vaste percentage van 40% is alleen van toepassing op de directe personeelskosten om alle andere kosten van de concrete actie te berekenen. Het is niet nodig om het percentage van 40% te rechtvaardigen aangezien het in de verordening is vermeld.⁽⁴⁶⁾

<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele bedragen te berekenen (type 1)</i>	Directe personeelskosten = 30 000 EUR
<i>Het vaste percentage</i>	40% (geen rechtvaardiging vereist)
<i>Categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage zullen worden berekend (type 2)</i>	Alle andere kosten = 40% van de directe personeelskosten = 40% x 30 000 = 12 000 EUR
<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het vaste percentage niet wordt toegepast en die niet met behulp van het vaste percentage worden berekend (type 3)</i>	Niet relevant

Totale subsidiabele kosten = directe personeelskosten + alle andere berekende kosten = 30 000 + 12 000 = 42 000 EUR

De ontwerpbegroting neemt de volgende vorm aan:

Directe personeelskosten (type 1)	30 000	→	Alle andere kosten (type 2) = 40% van de directe personeelskosten	12 000
<i>(Doorgaans gebaseerd op werkelijke kosten)</i>			<i>(berekend)</i>	
			Totale subsidiabele kosten	42 000

Controlespoor:

<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele bedragen te berekenen</i>	Directe personeelskosten = <ul style="list-style-type: none">• duidelijke definitie van wat directe personeelskosten zijn;• bewijs van de loonkosten (loonbriefjes, desgevallend overzichten van werktijden, collectieve overeenkomsten om eventuele voordelen in natura te rechtvaardigen, gedetailleerde factuur van een externe dienstverlener)
<i>Het vaste percentage</i>	In het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, moet worden verwezen naar artikel 14, lid 2, van de ESF-verordening.
<i>Categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage zullen worden berekend</i>	Geen rechtvaardiging vereist.

⁽⁴⁶⁾ Rechtvaardiging zou nodig zijn, als het percentage meer dan 40% zou bedragen. Een percentage van meer dan 40% zou echter alleen in een ander kader dan dat van artikel 14, lid 2, van de ESF-verordening kunnen worden gebruikt.

BIJLAGE 2: VOORBEELD VAN DE VERENIGBAARHEID VAN DE VEREENVOUDIGDE KOSTENOPTIES MET DE STAATSSTEUNREGELS

Een onderneming krijgt in het kader van een staatssteunregeling subsidie om een opleidingsproject voor haar personeel uit te voeren. De overheidssteun bedraagt 2 miljoen EUR. Deze steun is gelijk aan de drempel van 2 miljoen EUR die is vastgelegd in artikel 4, lid 1, onder n), van Verordening (EU) nr. 651/2014 en bijgevolg is de algemene groepsvrijstellingsverordening van toepassing.

De begunstigde en de managementautoriteit komen overeen om standaardschalen van eenheidskosten te gebruiken om de kost van de opleiding per deelnemer te bepalen.

Artikel 31 van de algemene groepsvrijstellingsverordening bepaalt het volgende in verband met opleidingssteun:

1. Opleidingssteun is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, van het Verdrag en is van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld, mits de in dit artikel en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden zijn vervuld.
2. Er wordt geen steun toegekend voor opleiding die ondernemingen geven om te voldoen aan bindende nationale opleidingsnormen.
3. De in aanmerking komende kosten zijn de volgende:
 - a) de personeelskosten van de opleiders, voor de uren dat de opleiders aan de opleiding deelnemen;
 - b) rechtstreeks met het opleidingsproject verband houdende operationele kosten van opleiders en deelnemers aan de opleiding, zoals reiskosten, materiaal en benodigdheden die rechtstreeks met het project verband houden, de afschrijving van werktuigen en uitrusting voor zover deze uitsluitend voor het opleidingsproject worden gebruikt. Accommodatiekosten zijn uitgesloten, met uitzondering van de minimaal noodzakelijke accommodatiekosten voor aan de opleiding deelnemende werknemers met een handicap;
 - c) kosten van adviesdiensten met betrekking tot het opleidingsproject;
 - d) de personeelskosten van de deelnemers aan de opleiding en algemene indirecte kosten (administratieve kosten, huur, algemene vaste kosten), voor de uren dat de deelnemers de opleiding bijwonen.
4. De steunintensiteit bedraagt ten hoogste 50% van de in aanmerking komende kosten. De steunintensiteit kan als volgt worden verhoogd tot een maximale steunintensiteit van 70% van de in aanmerking komende kosten:
 - a) met 10 procentpunten indien de opleiding aan werknemers met een handicap of aan kwetsbare werknemers wordt gegeven;
 - b) met 10 procentpunten indien de steun aan middelgrote ondernemingen wordt toegekend en met 20 procentpunten indien de steun aan kleine ondernemingen wordt toegekend.
5. Wanneer de steun in de sector van het zeevervoer wordt toegekend, kan de steunintensiteit worden verhoogd tot 100% van de in aanmerking komende kosten, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a) de deelnemers aan de opleiding behoren niet tot de bemanning, maar tot de opvarenden, en
 - b) de opleiding vindt plaats aan boord van schepen die in de Unie zijn geregistreerd.

De managementautoriteit beslist om standaardschalen van eenheidskosten vast te stellen om de subsidiabele uitgaven van de projecten te bepalen. Ze gebruikt statistische gegevens (overeenkomstig artikel 67, lid 5, onder a), punt i), van de gemeenschappelijke verordening) betreffende soortgelijke opleidingen in een bepaald geografisch gebied.

Na gepaste behandeling van de statistische gegevens bedragen de gemiddelde kosten per uitgavenpost voor dit soort opleiding met een soortgelijk aantal deelnemers:

Directe kosten (in miljoen EUR)		Indirecte kosten (in miljoen EUR)	
Opleider — bezoldiging	1	Administratieve kosten	0,175
Opleider — reiskosten	0,1	Huur	0,15
Deelnemers — bezoldiging	1,4	Algemene vaste kosten	0,125
Deelnemers — accommodatie	0,55	Totale indirecte kosten	0,45
Deelnemers — reiskosten	0,25		
Niet-afschrijfbaar consumptiegoederen	0,2		
Publiciteit	0,2		
Organisatiekosten	0,4		
Totale directe kosten	4,1		

Tijdens de verwerking van de gegevens haalt de managementautoriteit alle niet-subsidiabele kosten eruit.

Volgens artikel 31 van Verordening (EU) nr. 651/2014 zijn de volgende kosten in verband met opleidingssteun niet subsidiabel:

- Accommodatiekosten van deelnemers, aangezien de deelnemers geen werknemers met een handicap zijn (0,55 miljoen EUR).

Daarom mag de standaardschaal van eenheidskosten geen accommodatiekosten van deelnemers bevatten. De berekening ziet er als volgt uit:

Totale subsidiabele kosten van de opleiding (totale kosten – niet-subsidiabele kosten)	4,55 miljoen EUR – (0,55 miljoen EUR) = 4 miljoen EUR
Verwacht aantal deelnemers dat de opleiding afmaakt	2 000
Kosten per deelnemer die de opleiding afmaakt (standaardschaal van eenheidskosten)	4 miljoen EUR / 2 000 deelnemers = 2 000 EUR/deelnemer

De voorlopige financiering van het opleidingsproject ziet er als volgt uit:

Overheidsfinanciering (nationaal + ESF)	2 miljoen EUR
Private financiering (eigen financiering)	2 miljoen EUR
Intensiteit van de staatssteun	50 %

Artikel 31, lid 4, van Verordening (EU) nr. 651/2014 beperkt de steunintensiteit tot 50 % van de subsidiabele kosten zoals vastgelegd in het document waarin de voorwaarden voor de steun van het project worden vastgesteld. De voorlopige begroting voldoet aan deze vereiste.

Na uitvoering van het project zal de subsidiabele kost worden gebaseerd op het werkelijke aantal deelnemers dat de opleiding afmaakt. Als slechts 1 500 deelnemers de opleiding afmaken, zal de steun er als volgt uitzien:

Totale aan de Commissie te declareren subsidie- bele kosten	2 000 EUR x 1 500 = 3 miljoen EUR
Overheidsfinanciering (nationaal + ESF)	1,5 miljoen EUR
Private financiering (eigen financiering)	1,5 miljoen EUR
Intensiteit van de staatssteun	50 %

BIJLAGE 3: VEREENVOUDIGDE KOSTENOPTIES (SCO) EN VOOR ELFPO SPECIFIEKE MAATREGELN

Op basis van de verschaftte richtsnoeren wordt hieronder een lijst vermeld van maatregelen waarbij met vereenvoudigde kostenopties kan worden gewerkt. Deze lijst is niet uitputtend, maar biedt slechts een indicatieve benadering voor een goede aanpak van programma's voor plattelandsontwikkeling. De in de verordening vastgestelde betalingen die reeds van een standaardrisico van eenheidskosten gebruikmaken (d.w.z. per hectare of per grootvee-eenheid), zijn niet vermeld.

Maatregel in het kader van Verordening (EU) nr. 1305/2013 of Verordening (EU) nr. 1303/2013	Code	Submaatregel voor programmeringsdoelstellingen (wanneer relevant)	SCO (Ja/ Nee)	Opmerkingen
Artikel 14	1	kennisoeverdracht en voorlichting	Ja	Niet toegestaan als de maatregel wordt uitgevoerd via openbare aanbesteding
		steun voor beroepsopleiding en verwerving van deskundigheid	Ja	Toegestaan in geval van interne dienstverrichter
Artikel 15	2	steun voor korte uitwisselingen op landbouw- en bosbouwbeheersniveau alsmede voor bezoeken aan landbouw- en bosbouwbedrijven	Ja	
		helpen profiteren van adviesdiensten	Nee	
		steun voor de oprichting van bedrijfsbeheersdiensten, bedrijfsverzorgingsdiensten en bedrijfsadviesdiensten voor de landbouw en van bedrijfsadviesdiensten voor de bosbouw	Nee	
Artikel 16	3	steun voor de opleiding van adviseurs	Nee	
Artikel 17	4	steun voor (groepen) landbouwers die toetreden tot kwaliteitsregelingen	Ja	
		steun voor informatie- en promotieactiviteiten van producentengroeperingen op de interne markt	Ja	
Artikel 18	5	steun voor investeringen in landbouwbedrijven	Ja	
		steun voor investeringen met betrekking tot de verwerking, de afzet en/of de ontwikkeling van landbouwproducten	Ja	
		steun voor investeringen met betrekking tot infrastructuur voor de ontwikkeling, modernisering of aanpassing van de land- en bosbouw	Ja	
Artikel 18	5	steun voor niet-productieve investeringen die verband houden met de verwezenlijking van agronomie- en klimaatdoelstellingen	Ja	
		steun voor investeringen in preventieve acties om de gevolgen van natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden en rampzalige gebeurtenissen die zich waarschijnlijk zullen voordoen, te reduceren	Ja	
Artikel 18	5	steun voor investeringen voor het herstel van landbouwgrond en landbouwproductiepotentieel beschadigd door natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden en rampzalige gebeurtenissen	Ja	

Maatregel in het kader van Verordening (EU) nr. 1305/2013 of Verordening (EU) nr. 1303/2013	Code	Submaatregel voor programmeringsdoeleinden (wanneer relevant)	SCO (Ja/ Nee)	Opmerkingen
Artikel 19	6	ontwikkeling van landbouwbedrijven en ondernemingen	Nee	
		aanloopsteun ten bate van jonge landbouwers	Nee	
		aanloopsteun ten bate van niet-agrarische activiteiten in plattelandsgebieden	Nee	
		aanloopsteun ten bate van de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven	Nee	
		steun voor investeringen in het opzetten en ontwikkelen van niet-agrarische activiteiten	Ja	
		betalingen voor landbouwers die in aanmerking komen voor de regeling voor kleine landbouwbedrijven die hun bedrijf definitief aan een andere landbouwer overdragen	Nee	
Artikel 20	7	basisdiensten en dorpsvernieuwing in plattelandsgebieden	Ja	
		steun voor het opstellen en bijwerken van plannen voor de ontwikkeling van gemeenten en dorpen in plattelandsgebieden en hun gemeentelijke basisdiensten, alsmede van beschermings- en beheerplannen betreffende Natura 2000-gebieden en andere gebieden met een hoge natuurwaarde	Ja	
		steun voor investeringen in het opzetten, verbeteren en uitbreiden van alle soorten kleinschalige infrastructuur, inclusief investeringen in hernieuwbare energie en energiebesparing	Ja	
		steun voor breedbandinfrastructuur, inclusief het opzetten, verbeteren en uitbreiden ervan, passieve breedbandinfrastructuur en de verlening van toegang tot breedband en openbare e-overheidsoplossingen	Ja	
		steun voor investeringen in het opzetten, verbeteren en uitbreiden van plaatselijke basisdiensten voor de plattelandsbevolking, met inbegrip van vrije tijd en cultuur, en de desbetreffende infrastructuur	Ja	
		steun voor investeringen van algemeen nut in recreatie-infrastructuur, toeristische informatie en kleinschalige toeristische infrastructuur	Ja	
		steun voor studies en investeringen met betrekking tot de instandhouding, het herstel en de opwaardering van het natuurlijke en culturele erfgoed van dorpen, rurale landschappen en locaties met grote natuurlijke waarde, met inachtneming van daarmee verbonden sociaaleconomische aspecten, alsmede acties gericht op milieubewustzijn	Ja	
		steun voor investeringen voor het verplaatsen van activiteiten en het verbouwen van gebouwen of andere voorzieningen die in of dicht bij rurale woongebieden gelegen zijn, met als doel de levenskwaliteit te verbeteren of de milieuprestatie van deze woongebieden te verbeteren	Ja	
		overige	Ja	

Maatregel in het kader van Verordening (EU) nr. 1305/2013 of Verordening (EU) nr. 1303/2013	Code	Submaatregel voor programmeringsdoeleinden (wanneer relevant)	SCO (Ja/ Nee)	Opmerkingen
Artikel 21 investeringen in de ontwikkeling van bosgebieden en de verbetering van de levensvatbaarheid van bossen	8	steun voor de bebossing en de aanleg van beboste gebieden en instandhouding	Ja	Met uitzondering van instandhouding
		steun voor de invoering en de instandhouding van boslandbouwsystemen	Ja	
		steun voor de preventie van schade die aan bossen is toegebracht door bosbranden, natuurrampen en rampzellige gebeurtenissen	Ja	
		steun voor het herstel van schade die aan bossen is toegebracht door bosbranden, natuurrampen en rampzellige gebeurtenissen	Ja	
		steun voor investeringen ter verbetering van de veerkracht en de milieuwaaarde van bosesystemen	Ja	
		steun voor investeringen in bosbouwtechnologieën en in de verwerking, mobilisering en afzet van bosproducten	Ja	
		oprichting van producentengroeperingen en -organisaties in de landbouw- en de bosbouwsector	Nee	
		betaling voor agromilieu- en klimaatverbintenissen	Nee	
Artikel 27 oprichting van producentengroeperingen en -organisaties	9	steun voor de instandhouding, het duurzame gebruik en de duurzame ontwikkeling van genetische hulpbronnen in de landbouw	Ja	
		betaling voor de omschakeling naar biologische landbouwpraktijken en -methoden	Nee	
Artikel 28 agromilieu- en klimaatsteun	10	betaling voor de voortzetting van biologische landbouwpraktijken en -methoden	Nee	
		vergoeding voor Natura 2000-landbouwgebieden	Nee	
Artikel 29 biologische landbouw	11	vergoeding voor Natura 2000-bosbouwgebieden	Nee	
		vergoeding voor landbouwgebieden die zijn opgenomen in stroomgebiedsbeheersplannen	Nee	
Artikel 30 betalingen in het kader van de Natura 2000-richtlijn en de kaderrichtlijn water	12	vergoeding voor berggebieden	Nee	
		vergoeding voor andere gebieden die worden geconfronteerd met ernstige natuurlijke beperkingen	Nee	
Artikel 31 betalingen voor gebieden met natuurlijke of andere specifieke beperkingen	13	vergoeding voor andere gebieden met specifieke beperkingen	Nee	
		dierenwelzijnsbetalingen	Nee	
Artikel 33 dierenwelzijn	14			

Maatregel in het kader van Verordening (EU) nr. 1305/2013 of Verordening (EU) nr. 1303/2013	Code	Submaatregel voor programmeringsdoeleinden (wanneer relevant)	SCO (Ja/Nee)	Opmerkingen
Artikel 34	15	betsaling voor bosmilieuverbintenissen	Nee	
Artikel 35	16	<p>steun voor de oprichting van operationele groepen in het kader van het EIP voor de productiviteit en duurzaamheid in de landbouw</p> <p>steun voor proefprojecten en voor de ontwikkeling van nieuwe producten, praktijken, processen en technieken</p> <p>samenwerking tussen kleinschalige marktdeelnemers met als doel gemeenschappelijke werkprocedures te organiseren en voorzieningen en hulpbronnen te delen, alsook om toerisme te ontwikkelen/markten</p> <p>steun voor horizontale en verticale samenwerking tussen actoren in de toeleveringsketen met het oog op de oprichting en de ontwikkeling van korte toeleveringsketens en plaatselijke markten en voor afzetbevorderingsactiviteiten in een plaatselijke context met betrekking tot de ontwikkeling van korte toeleveringsketens en plaatselijke markten</p> <p>steun voor gezamenlijke actie met het oog op klimaatmitigatie en -adaptatie en voor gezamenlijke benaderingen van milieuprojecten en geldende milieupraktijken</p> <p>steun voor samenwerking tussen actoren in de toeleveringsketen in de duurzame levering van biomassa voor gebruik in voeding en energieproductie en industriële processen</p> <p>steun voor niet-CLLD-strategieën</p> <p>steun voor het opstellen van bosbeheerplannen of gelijkwaardige instrumenten</p> <p>steun voor diversificatie van landbouwactiviteiten naar activiteiten in verband met gezondheidszorg, sociale integratie, door de gemeenschap gesteunde landbouw en onderricht over milieu en voedsel</p> <p>overige</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p>	

Maatregel in het kader van Verordening (EU) nr. 1305/2013 of Verordening (EU) nr. 1303/2013	Code	Submaatregel voor programmeringsdoelinden (wanneer relevant)	SCO (Ja/ Nee)	Opmerkingen
Artikel 36	17	risicobeheer	Nee	Geen vereenvoudiging (alleen administratieve kosten voor de oprichting van het onderlinge fonds)
Artikel 40	18	financiering van aanvullende nationale rechtstreekse betalingen voor Kroatië	Nee	
Artikel 35	19	steun voor plaatselijke ontwikkeling in het kader van LEADER (CLLD)	Ja	
		voorbereidende bijstand	Ja	
		steun voor de uitvoering van concrete acties in het kader van de CLLD-strategie	Ja	
		voorbereiding en uitvoering van samenwerkingsactiviteiten van de plaatselijke groep	Ja	
		steun voor de functionerings- en dynamiseringskosten	Ja	
De artikelen 51 tot en met 54	20	technische bijstand	Ja	
		steun voor de oprichting en de werking van het nationaal netwerk voor het platteland	Ja	

WAAR ZIJN EU-PUBLICATIES VERKRIJGBAAR?

Gratis publicaties:

- één exemplaar: via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- meerdere exemplaren of posters/kaarten:
bij de vertegenwoordigingen van de Europese Unie (http://ec.europa.eu/represent_nl.htm),
bij de delegaties in niet-EU-landen (http://eeas.europa.eu/delegations/index_nl.htm),
door contact op te nemen met Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_nl.htm),
door te bellen naar 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratis in de hele Europese Unie) (*).

(* De informatie wordt gratis verstrekt en bellen is doorgaans gratis, maar sommige operatoren, telefoocellen of hotels kunnen kosten aanrekenen.

Betaalde publicaties:

- via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

EGESIF_14-0017 – RICHTSNOEREN BETREFFENDE VEREENVOUDIGDE KOSTENOPTIES (SCO'S) – EUROPESE STRUCTUUR- EN INVESTERINGSFONDSEN (ESI-FONDSEN)

Tijdens de programmeringsperiode 2007-2013 werd het gebruik van forfaitaire financiering, standaardschalen van eenheidskosten en vaste bedragen - ook wel bekend als „vereenvoudigde kostenopties” - verwelkomd door belanghebbenden van het ESF en het EFRO. Het is een manier om de administratieve last te verlichten, het foutenpercentage te verlagen, en tegelijkertijd meer focus te leggen op outputs en resultaten.

Dit document bevat technische richtsnoeren en voorbeelden van de drie typen vereenvoudigde kostenopties die van toepassing zijn op alle ESI-fondsen voor de programmeringsperiode 2014-2020.

Voor meer informatie over de Europese structuur- en investeringsfondsen kunt u terecht op <http://ec.europa.eu/esif>

U kunt onze publicaties gratis downloaden of u kunt zich gratis inschrijven op <http://ec.europa.eu/social/publications>

Wilt u regelmatig op de hoogte gebracht worden over het directoraat-generaal Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie? Schrijf u dan in voor de gratis elektronische nieuwsbrief 'Social Europe' op <http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

 <https://www.facebook.com/socialeurope>

 https://twitter.com/EU_Social